

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde **onsdagen den 3 april 2024 kl. 08.15 i KS-salen.**

Hålltider för sammanträdet

08.15	Upprop
08.20	Medborgarundersökningen – Malin Ullström, verksamhetsutvecklare
09.05	Välfärdsbrottslighet och information om arbetet i det lokala brottsförebyggande rådet – Anna-Karin Hasselborg, brottsförebyggande samordnare och Petra Werner, kanslichef
09.25	Paus
09.40	Markanvisning Saltvik – Henrik Olsson, mark och exploatering
09.55	Hyresavtal Simhallen och Tilläggsavtal samt hyresförlängning Koltrastens särskilda boende Sofie Wallblom, intendent
10.10	Remissvar för Regional tillgänglighetsstrategi för människor och gods i Västernorrland – Daniel Johannsson, strateg miljö, hållbarhet och infrastruktur
10.20	Utredningen av perspektiven i tjänsteskrivelsen – Ina Lindström, utredare
10.30	Reglemente för kommunstyrelsen under höjd beredskap – Petra Werner och Anna Bostedt, chef ekonomi- och kommunledningsavdelningen
10.45	Delegationsordningen – Petra Werner
10.55	Årsredovisning 2023 – Anna Bostedt och Lars Liljedahl, kommundirektör
11.05	Utfallsfonden – Anna Bostedt och Lars Liljedahl
11.20	Ärendegenomgång
12.00	Gruppmöte och lunch
14.30	Beslutsmöte

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Val av justerare
3. Fastställande av föredragningslista 2024
4. Gemensamt reglemente under höjd beredskap
5. Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun
6. Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning
7. Uppföljning av perspektiven i tjänsteskrivelsen
8. Förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag 2023-2026
9. Årsredovisning 2023, Härnösands kommun
10. Årsredovisning och koncernredovisning 2023 AB Härnösandshus – instruktion till ombud på bolagsstämma

11. Årsredovisning och koncernredovisning 2023 Härnösand Energi & Miljö AB – instruktion till ombud på bolagsstämma
12. Årsredovisning 2023 Invest i Härnösand AB – instruktion till ombud på bolagsstämma
13. Årsredovisning 2023 Technichus i Mitt Sverige AB – instruktion till ombud på bolagsstämma
14. Sammanträdestider 2025
15. Partistöd 2024
16. Remiss - Regional tillgänglighetsstrategi för människor och gods i Västernorrland
17. Remiss av betänkande Narkotikautredningen – Vi kan bättre!
Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus
18. Hyresavtal Härnösandshus gällande simhallen
19. Tilläggsavtal samt hyresförlängning avseende Koltrastens särskilda boende
20. Markanvisning, del av Härnösand Saltvik 2:35 och Bondsjö 17:1, Saltvik industrilokaler i Härnösand
21. Avtal med Utfallsfonden kring förebyggande och hälsofrämjande arbete riktat mot äldre
22. Bidrag – Ålandsbro Folketshus
23. Ett jämställt Västernorrland – En länsstrategi för jämställdhet 2024-2027
24. Kommunstyrelsens uppdragsbeslut 2024
25. Anmälan av delegationsbeslut 2024
26. Ärenden för kännedom - Sammanträdesprotokoll 2023 - Nya Ostkustbanan 2015 AB
27. Anmälan av ärenden för kännedom till kommunstyrelsen 2024

Andreas Sjölander
ordförande

Kommunstyrelseförvaltningen

Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Reglemente för kommunstyrelsen vid höjd beredskap

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta Reglemente för kommunstyrelsen vid höjd beredskap.

Beskrivning av ärendet

Det föreslagna reglementet för kommunstyrelsen vid höjd beredskap utgår från lag 1988:97 om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheter och domstolar under krig eller krigsfara, samt lag 2006:544 om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Med höjd beredskap avses krig och krigsfara. Regeringen beslutar om höjd beredskap.

Vid höjd beredskap aktiveras lagar som finns för att stärka Sveriges möjligheter att försvara sig. Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva.

Reglementet syftar till att tydliggöra kommunstyrelsens ansvar för ledningen och styrningen av det civila försvaret.

Kommunstyrelsen har sedan tidigare ett ansvar för planering och inriktning av verksamhet som är nödvändiga för att kommunen under höjd beredskap ska kunna fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret samt för att upprätthålla den samhällsviktiga verksamheten inom kommunen.

Kommunens reglementen, delegationsordningar och övriga styrdokument gäller oförändrat under höjd beredskap om inte annat framgår.

Detta reglemente träder i kraft omedelbart men gäller först när höjd beredskap råder.

Socialt perspektiv

Beslutet om reglementet bedöms inte påverka det sociala perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet om reglementet bedöms inte påverka det ekologiska perspektivet

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

I ett juridiskt perspektiv är det av vikt att vissa kommunala funktioner och befogenheter regleras enligt lag eller förordning. Genom att inkludera dessa i reglementet säkerställs att kommunen följer lagstiftningen och att dess verksamhet är laglig. Genom att ha tydliga regler och riktlinjer minskar risken för godtyckligt agerande, och skapar en grund för rättssäkerhet och likabehandling.

Beslutsunderlag

Anna Bostedt
Chef för ekonomi och
kansliavdelningen

Petra Werner
Chef kansliheten

Bilagor

Reglemente för kommunstyrelsen vid höjd beredskap

Reglemente för kommunstyrelsen vid höjd beredskap

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente under höjd beredskap	Dokumenttyp styrdokument		
Fastställd/upprättad av	Kommunstyrelseförvaltningen	Datum 2024-04-03	Diarienummer [Diariernr]	
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1.0	Senast reviderad [Datum]	Giltig t o m 2027-12-31
Dokumentinformation	Bestämmelser i tillägg till ordinarie reglemente när höjd beredskap råder			
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen			
Annan information	[Annan information]			

Innehåll

1	Reglemente för kommunstyrelsen under höjd beredskap	3
1.1	Förutsättningar för kommunstyrelsen att leda och styra kommunens arbete i höjd beredskap	3
1.2	Samhällsviktig verksamhet	3
1.3	Kommunens övergång till krigsorganisation	4
1.4	Normativa beslut	5
2	Kommunstyrelsens uppgifter under höjd beredskap.....	7
	Allmänt om kommunstyrelsens uppgifter	7
3	Kommunstyrelsens arbetsformer under höjd beredskap	8
3.1	Sammansättning	8
3.2	Ersättnas tjänstgöring	8
3.3	Ersättare för ordföranden	8
3.1	Jäv	8
3.2	Initiativrätt	8
3.3	Kallelse till sammanträden	8
3.4	Sammanträde på distans	9
3.5	Beslutsförlhet	9
3.6	Närvarorätt	9
3.7	Reservation	10
3.8	Protokollsanteckning	10
3.1	Justering av protokoll	10
3.2	Utskott	10
3.3	Vård av handlingar	10

1 Reglemente för kommunstyrelsen vid höjd beredskap

Utöver det som föreskrivs om kommunstyrelsen i kommunallagen och andra författningar, gäller bestämmelserna i detta reglemente i tillägg till det ordinarie reglementet när höjd beredskap råder. Avsnittet om kommunstyrelsens arbetsformer under höjd beredskap ersätter delen om arbetsformer i ordinarie reglemente. Om det råder oklarhet om en bestämmelse äger detta reglemente företräde framför det ordinarie reglementet. Under höjd beredskap får kommunstyrelsen fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag. Övriga nämnders reglementen gäller i tillämpliga delar där ansvaret inte övergått till kommunstyrelsen.

Detta reglemente utfår från lag 1988:97 om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheter och domstolar under krig eller krigsfara, samt lag 2006:544 om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

1.1 Förutsättningar för kommunstyrelsen att leda och styra kommunens arbete i höjd beredskap

Detta dokument syftar till att tydliggöra kommunstyrelsens ansvar för ledningen och styrningen av det civila försvaret, så som det kommer till uttryck i detta reglemente. Av kommunens gemensamma reglemente framgår bland annat att kommunstyrelsen ska planera, leda och samordna kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Kommunens reglementen, delegationsordningar och övriga styrdokument gäller oförändrat under höjd beredskap om inte annat framgår.

Totalförsvaret kallas den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig samt under krig. För att stärka landets försvarsförmåga kan beredskapen höjas. Flera lagar, så kallade beredskapslagar, träder i kraft om Sverige är i krig eller om regeringen beslutar att vi befinner oss i höjd beredskap. Det handlar om lagar som ger kommunen ytterligare mandat, nya uppgifter och även lättnader i andra tvingande lagar och bestämmelser kan uppstå. Detta innebär att kommunen kan få fatta beslut i ärenden som normalt inte ankommer på kommunen att fatta beslut om.

Vid höjd beredskap aktiveras lagar som finns för att stärka Sveriges möjligheter att försvara sig. Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva. Kommunen har sedan tidigare ett ansvar för planering och inriktning av verksamhet som är nödvändiga för att kommunen under höjd beredskap ska kunna fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret samt för att upprätthålla den samhällsviktiga verksamheten inom kommunen.

1.2 Samhällsviktig verksamhet

I syfte att klargöra vilken verksamhet som ska upprätthållas så långt möjligt, är det av betydelse att identifiera vilken av kommunens verksamheter som är

samhällsviktig. Med samhällsviktig verksamhet avses sådan verksamhet som måste fungera oavsett yttre faktorer. Att samhällsviktig verksamhet har en grundläggande förmåga och uthållighet är en grundförutsättning för Sveriges beredskap.

Samhällets skyddsvärden så som de definieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB är:

- Befolkningens liv och hälsa.
- Samhällets funktionalitet.
- Förmågan att upprätthålla grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.
- Miljö och ekonomiska värden.
- Nationell suveränitet.

Målet för det civila försvaret är att ha förmågan att:

- Värna civilbefolkningen.
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna.
- Upprätthålla en nödvändig försörjning.
- Bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.
- Upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar, och bidra till att stärka försvarsviljan.
- Bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred.
- Med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

1.3 Kommunens övergång till krigsorganisation

Kommunen har sedan tidigare en krisledningsorganisation som är beskriven i den beslutade Krisledningsplanen. Kommunens krigsorganisation utgår från krisledningsorganisationen.

Som en del i arbetet med att bygga upp ett totalförsvaret ska offentliga och privata aktörer som behöver kunna bedriva verksamhet under höjd beredskap och krig skapa en krigsorganisation och bemanna den.

Inriktnings- och samordningsfunktion, ISF

- Inriktning och samordning och ledning inom kommunens geografiska område.
- En tillfälligt sammansatt aktörsgemensam funktion för att sluta överenskommelser om inriktning och samordning.
- Personer med ansvar och mandat att genomföra överenskommelser i egen organisation deltar.

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen skall bedriva.

Krigsledningsgrupp

- Inriktning, samordning och ledning inom den kommunala organisationen.
- Kommundirektör leder krigsledningsgruppen och är behörig att fatta beslut om dess sammansättning.
- Personer med ansvar och mandat att genomföra beslut i egen organisation deltar.
- Förvaltningschefer, vd för kommunala bolag, kommunikationsansvarig och stabschef utgör grundbemanning.

Krigsorganisationen i kommunen ska säkerställa den samhällsviktiga verksamheten. Under höjd beredskap ska kommunen automatiskt övergå till denna krigsorganisation.

Den krigsorganisation som etableras är avsedd att vara begränsad och effektiviserad för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och civilt försvar. Samtidigt kan icke-samhällsviktig verksamhet skalas ned, och personal kan omplaceras till andra uppgifter inom kommunen.

Kommundirektören blir kommunens chef för civilt försvar under höjd beredskap, och kommunstyrelsen blir navet för att säkerställa effektiva beslutsprocesser.

Beslut som påverkar myndighetsutövning mot enskilda kan inte överlåtas från nämnder till kommunstyrelsen, men kommunstyrelsen kan fatta övergripande normativa beslut inom detta område. Slutligen kan kommunstyrelsen fatta beslut om omplacering av personal för att säkerställa kommunens uppgifter inom totalförsvaret.

1.4 Normativa beslut

I höjd beredskap för det civila försvaret kan kommunstyrelsen behöva fatta övergripande normativa beslut angående verkställighet av eller begränsning av verkställighet av samhällsviktig eller lagstadgad verksamhet, inom de ramar som lagstiftningen anger.

Kommunstyrelsen har ansvaret för ledningen av det civila **försvaret** på kommunal nivå och är ansvarig för att fatta sådana beslut inom alla områden som berörs av totalförsvaret. Dessa beslut kan även omfatta verksamhet som normalt sett ligger under andra nämnders ansvar. Exempelvis kan det vara frågor om daglig verksamhet eller tillhandahållande av skolskjutsar. Det kan även vara beslut om att viss verksamhet ska upphöra att bedrivas för att istället bedriva verksamhet som gynnar det totalförsvarets funktionalitet. Beslut av detta slag får endast fattas om det behövs för att stödja totalförsvaret eller för att tillgodose dess behov, och de får inte vara mer ingripande än nödvändigt.

Kommunstyrelsen har möjligheter att överta eller slå samman nämnder i höjd beredskap. Om så har skett övertar kommunstyrelsen *inte* rätten att fatta enskilda myndighetsbeslut i individärenden. Det ankommer på ansvarig

nämnd att fatta individbesluten medan kommunstyrelsen ansvarar för att fatta det övergripande beslutet avseende kommunens inriktning i den specifika frågan. Ansvarig nämnd eller förvaltning ansvarar för att fatta beslut som står i överensstämmelse med kommunstyrelsens intention, så som den kommer till uttryck i det normativa beslutet.

Beslut ska tas först efter att andra icke-akuta åtgärder har vidtagits för att upprätthålla den samhällsviktiga verksamheten. I sådana beslut måste man ta hänsyn till individuella behov och säkerställa att de inte överstiger den aktuella situationens krav. Besluten ska också vara tidsbegränsade och följa kommunstyrelsens intentioner, medan ansvariga nämnder eller förvaltningar ska verkställa dem i enlighet med dessa.

Kommunstyrelsen får i ett ärende som inte kan anstå besluta i stället för fullmäktige. Styrelsen får dock inte besluta i ett ärende som rör

1. val av ledamöter och ersättare i styrelsen eller någon annan nämnd eller av revisorer,
2. ansvarsfrihet för styrelsens eller en annan nämnds ledamöter eller åtgärd för att bevara kommunens rätt.

Om beslut har fattats av kommunstyrelsen i ett ärende som annars skulle ha fattats av fullmäktige ska detta anmälas till fullmäktige vid nästa sammanträde.

2 Kommunstyrelsens uppgifter under höjd beredskap

Allmänt om kommunstyrelsens uppgifter

1 § kommunstyrelsen ansvarar för ledningen av den del av det civila försvaret som Härnösands kommunorganisation ska bedriva.

Det civila försvaret omfattar all verksamhet i kommunorganisationen som upprätthåller samhällets grundläggande funktioner och berör därför samtliga nämnders ansvarsområden.

Kommunstyrelsen kan överta vissa uppgifter från nämnderna om det är nödvändigt för att upprätthålla samhällets grundläggande funktioner inom det civila försvaret. Kommunstyrelsen har även rätt att omfördela resurser mellan nämnderna samt beslutar om förvaltningsorganisationen i hela kommunorganisationen.

Kommunen har ett geografiskt områdesansvar. Det innebär att kommunstyrelsen ska verka för samordning av planering inför, hantering av och information under en extraordinär händelse och vid höjd beredskap.

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens nya uppgifter, enligt de lagar som tillkommer och träder ikraft och vid höjd beredskap.

3 Kommunstyrelsens arbetsformer under höjd beredskap

3.1 Sammansättning

2 § Kommunstyrelsen består av det antal ledamöter och ersättare som kommunfullmäktige bestämt

3.2 Ersättarnas tjänstgöring

3 § Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde, ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

4 § En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

5 § Om inte ersättarna har valts proportionellt, ska de tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige bestämda ordningen mellan dem.

6 § En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

7 § Ordföranden bestämmer när växlingen ska ske. Det bör därvid beaktas att växling i regel inte bör ske under pågående handläggning av ett ärende.

3.3 Ersättare för ordföranden

8 § Om varken ordföranden eller vice ordföranden kan delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, fullgör den till levnadsåldern äldste ledamoten ordförandens uppgifter.

9 § Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får kommunstyrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

3.1 Jäv

10 § Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

11 § En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts.

3.2 Initiativrätt

12 § Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

3.3 Kallelse till sammanträden

13 § Kommunstyrelsen sammanträder på dag och tid som styrelsen bestämmer.

14 § Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

15 § Kallelsen ska på ett lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare om möjligt senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kommunstyrelsen får godkänna en senare utskickad kallelse om det finns särskilda skäl.

16 § Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

17 § Mål och ärenden skall handläggas i den turordning som krävs av hänsyn till allmänna intressen. Om de är av betydelse för totalförsvaret, skall de ges särskilt företräde.

18 § Kallelse får ske på annat sätt om omständigheterna kräver det. När varken ordföranden eller vice ordföranden kan kalla till sammanträde, ska den till levnadsåldern äldste ledamoten göra detta.

3.4 Sammanträde på distans

19 § Kommunstyrelsen får sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad så att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

3.5 Beslutsförhet

20 § Kommunstyrelsen är beslutsför när mer än en tredjedel av ledamöterna är närvarande.

21 § Om det är av synnerlig vikt att ett beslut som enligt lag (1988:97 § 7) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara, eller på annan grund ankommer på kommunstyrelsen fattas innan styrelsen kan sammanträda, får dess ordförande besluta i ärendet.¹

3.6 Närvarorätt

22 § Kommunstyrelsens ordförande får närvara vid sammanträde med kommunens övriga nämnder. Ordföranden får därvid delta i överläggningarna men inte i besluten.

23 § Om särskilda skäl föreligger får kommunstyrelsens ordförande medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild.

24 § Vid kommunstyrelsens sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteperson vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

¹ I punkt 3.5 beskrivs kommunstyrelsens och ordförandes rätt, men detsamma gäller även fullmäktige och kommunens nämnder angående beslutsförhet enligt samma lag.

3.7 Reservation

25 § Om en ledamot, som har reserverat sig mot ett beslut, vill motivera reservationen, ska det ske skriftligen. En skriftlig reservation ska lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

3.8 Protokollsanteckning

26 § Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll. Om ordförandes bedömning ifrågasätts bör kommunstyrelsen avgöra frågan.

Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet. Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

3.1 Justering av protokoll

27 § Kommunstyrelsens protokoll justeras av ordföranden och en ytterligare ledamot. Kommunstyrelsen får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör i så fall redovisas skriftligt innan styrelsen justerar den.

3.2 Utskott

28 § Kommunstyrelsen får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelsen uppdrag.

3.3 Vård av handlingar

29 § För vården av kommunstyrelsens handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Detta reglemente träder i kraft omedelbart men gäller först när höjd beredskap råder

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun.

Beskrivning av ärendet

I arbetet med att tillskapa styrande dokument kopplat till ansvar och roller vid höjd beredskap har behovet av att revidera det gemensamma reglementet uppkommit.

Den nu föreslagna revideringen återfinns inom kommunstyrelsens ansvarsområde punkt 14 som anger kommunstyrelsens ansvar enligt lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544). Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen även för *ledningen* av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva.

I det till nu gällande reglementet återfinns ansvaret formulerat som att ansvara för planering och samordning.

En mindre justering föreslås i krisledningsnämndens ansvarsområde där brådskande beslut som fattas av ordförande ska anmälas till nämnd – vilket är ändrat till kommunstyrelsen.

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Det är av vikt att det gemensamma reglementet för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun samspelar med lagar och förordningar och Reglemente för kommunstyrelsen vid höjd beredskap.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KF 2023-12-18 § 172.

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Bilaga 1 - Förslag Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun – med revideringar

Bilaga 2 - Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2024-04-03	Diarienummer KS 2023/000497
Dokumentansvarig/processägare	Styrelse/nämnd för sina respektive reglementen	Version 1.2	Senast reviderad 2023-05-22	Giltig t o m 2027-01-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information	Reglemente för överförmyndarnämnden är gemensamt med Kramfors kommun.			

Innehåll

1	Gemensamma bestämmelser	3
2	Kommunstyrelsen	8
3	Arbetslivsnämnd	11
4	Samhällsnämnd	12
5	Skolnämnd	14
6	Socialnämnd	15
7	Valnämnd	16
8	Krisledningsnämnd	17
9	Överförmyndare	18

1 Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet

I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)

§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd /överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)

§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder

§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämnds sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden

§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Deltagande på distans

§10 Deltagande får ske på distans vid styrelse/nämnds sammanträde under förutsättning att kommunallagens 5 kap. §16 är uppfylld och efter beslut av ordförande.

Styrelse/nämnds presidium har ej rätt att delta på distans, detsamma gäller protokollförare.

Om någon eller flera av styrelse/nämnds ledamot/ledamöter deltar på distans får ej sekretessärenden eller ärenden som gäller personval (sluten omröstning) behandlas.

Offentliga sammanträden

§11 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse

§12 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§13 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§14 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt

§15 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§16 Kommunalaråd har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§17 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande

§18 Om både ordförande och vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§19 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring

§20 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§21 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§22 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Initiativrätt

§23 Initiativrätten hanteras i enlighet med kommunallagen.

Reservation

§24 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning

§25 Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasätts bör styrelse/nämnd avgöra frågan. Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll

§26 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragrafexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott

§27 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar

§28 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog

§29 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet

§30 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd

§31 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§32 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§33 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö

§34 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter

§35 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§36 Styrelse/nämnd får träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§37 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi

§38 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§39 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning

§40 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

§41 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska behandlas i den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§42 Vid förhyrning av lokaler längre än sex (6) år eller en årlig hyra överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Rätt att teckna avtal

§43 Styrelse/nämnd äger rätt att teckna avtal inom sitt verksamhetsområde.

Vid övriga avtal som inte regleras på andra sätt med en löptid längre än sex (6) år eller en årlig kostnad överstigande tjugo (20) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

För tilläggsavtal till befintligt avtal som kommunstyrelsen beslutat om och som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad överstigande tio (10) prisbasbelopp för beslut i kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen

§44 Personuppgiftsansvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, e-post och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det är varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde

§45 Personuppgiftsbiträdet får bara behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden.

Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämnds instruktion.

2 Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

- 1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
- 2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
- 3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
- 4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
- 5) kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
- 6) årligen fatta beslut enligt kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
- 7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
- 8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
- 9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
- 10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
- 11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar
- 12) leda den strategiska planeringen och utvecklingen av friluftslivet

Ansvarsområde**§4** Kommunstyrelsens ansvarsområden är

- 1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
- 2) demokrati och inflytande
- 3) bostadsförsörjning
- 4) miljö- klimat- och energiarbete
- 5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
- 6) mark- och exploateringsverksamhet
- 7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
- 8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
- 9) kultur
- 10) mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och folkhälsa
- 11) våldsförebyggande arbete
- 12) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
- 13) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
- 14) leder den del av det civila försvaret som kommunen enligt lag (2006:544) ska bedriva under höjd beredskap
- 15) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetsskydd
- 16) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
- 17) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
- 18) den digitala anslagstavlan
- 19) samordning av de kommunala råden
- 20) fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet
- 21) regelreformer
- 22) central administration
- 23) statistik och samhällsanalys
- 24) medborgarservice
- 25) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp
- 26) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
- 27) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
- 28) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)

- 29) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente
- 30) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium
- 31) Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där annan nämnd på grund av jäv inte kan fatta beslut
- 32) kommunens kollektivtrafik

Utskott

§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§6 Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning

§7 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelsförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor

§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun.

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§15 Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

3 Arbetslivsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Arbetslivsnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
- 2) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
- 3) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
- 4) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
- 5) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
- 6) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
- 7) drift av Härnösands energitekniska arena
- 8) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
- 9) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
- 10) förmedla tolktjänster

4 Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Samhällsnämnden ansvarar för:

- 1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
- 2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
- 3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
- 4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
- 5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
- 6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt plan- och bygglagen
- 7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
- 8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
- 9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- 10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
- 11) Samhällsnämnden utgör kommunens trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
- 12) alla frågor enligt lag (1978:24) om kommunal parkeringsövervakning samt för alla frågor enligt samma lag om kontrollavgift vid olovlig parkering vad avser kommunalt ägd eller förhyrd mark, där lagen är tillämplig
- 13) trafikplanering och trafiksäkerhet
- 14) lokala trafikföreskrifter
- 15) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
- 16) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister
- 17) fritids- och idrottsområdet

- 18) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer
- 19) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planområdet inte är av principiell betydelse eller av större vikt
- 20) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde
- 21) kommunens energirådgivning
- 22) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall
- 23) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag
- 24) förvalta markområden och anläggningar för friluftsliv
- 25) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde
- 26) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde
- 27) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 28) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde
- 29) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- 30) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde
- 31) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier
- 32) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker
- 33) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl
- 34) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
- 35) uppgifter som tillfaller kommunen i enlighet med lagen om tobaksfria nikotinprodukter
- 36) kommunens kostverksamhet
- 37) ansvaret för kommunens uppgifter enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg till miljö- och hälsoskydds nämndens uppgifter

5 Skolnämnd

Övergripande uppgifter

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Skolnämnden ansvarar för att:

- 1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
- 2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
- 3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
 - förskola
 - pedagogisk omsorg
 - öppen förskola
 - förskoleklass
 - grundskola
 - grundsärskola
 - fritidshem
 - gymnasieskola
 - gymnasiesärskola
 - musik- och kulturskola
- 4) utforma utbildning i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
- 5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
- 6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- 7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
- 8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
- 9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
- 10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
- 11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

6 Socialnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Socialnämnden ansvarar för:

- 1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
- 2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
- 3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
- 4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
- 5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
- 6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
- 7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
- 8) kommunens uppgifter inom socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
- 9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
- 10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
- 11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
- 12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
- 13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
- 14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
- 15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
- 16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd

7 Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

8 Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning

§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde

§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden. **kommunstyrelsen**

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

9 Överförmyndare

Utöver vad som stadgas i kommunallagen (2017:725) (KL) och överförmyndarnämnd i föräldrabalken (1949:381) (FB) gäller bestämmelserna i detta reglemente. I FB framgår att i varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd.

Vad som är föreskrivet om nämnder i kommunallagen (2017:725) gäller, med de avvikelser som följer av föräldrabalkens bestämmelser.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör en gemensam överförmyndarnämnd. Härnösands kommun är värdkommun för nämnden.

9.1 Överförmyndarnämndens verksamhetsområde och övergripande uppgifter

§1 Överförmyndarnämnden är en kommunal förvaltnings- och tillsynsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

- 1) Överförmyndarnämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunerna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.
- 2) Överförmyndarnämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen
att anta reviderad delegationsordning för kommunstyrelsen 2023–2026.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunallagen har de förtroendevalda det politiska ansvaret för verksamheten i sin helhet, vilket innefattar beredning, beslut och genomförande. Nämndens beslutanderätt kan dock flyttas genom delegation.

En delegat är en person eller ett organ som fått beslutanderätt genom delegation. Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Delegering till en tjänsteman är alltid individuell, det går inte att delegera beslutanderätt till en grupp personer.

En delegat agerar i stället för nämnden. Delegaten fattar beslut på nämndens vägnar, så det är nämnden som är juridiskt ansvarig. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas på samma sätt som ett nämndbeslut.

I detta förslag till reviderad delegationsordning har framförallt avsnitt 5.1.1, 6.2.1 6.3.2 samt 7.1.1 reviderats. Förändringen föreslås som en del i att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet, korruption och otillåten påverkan.

Annan del som lagts till i detta förslag till revidering ses i punkt 9.1.16 som har sin grund i lagändring (Lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten - VMA). Vid årsskiftet 2023/2024 infördes den nya lagen som reglerar systemet VMA. Den nya lagen tydliggör hur systemet ska fungera och reglerar ansvarsförhållandena mellan systemets olika aktörer. Kommunerna ansvarar för sändning i anläggningar för utomhusvarning, om det finns sådana anläggningar inom kommunen

Förändringen leder till att kommuner och regioner behöver bestämma vem eller vilka inom organisationen som ska ha behörighet att skyndsamt kunna besluta om att begära sändning av ett VMA. Kommunerna behöver även lägga till detta i delegationsordningen.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen betydelse på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen betydelse på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Enligt 6 kap. 40 § ska samtliga delegationsbeslut anmälas till den nämnd som delegerat beslutanderätten och det är nämnden som bestämmer formerna för detta. Anmälan ska vara skriftlig. Nämnden är juridiskt ansvarig för de beslut som fattas genom delegation. Det är därför av största vikt att nämnden hålls uppdaterad om de beslut som fattas genom dessa givna delegationer.

Beslutsunderlag

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Reviderad delegationsordning kommunstyrelsen 2023-2026

Delegationsordning kommunstyrelsen 2023-2026

Version 1.1

Dokumentnamn	Delegationsordning kommunstyrelsen 2023-2026		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställt/upprättad av	Kommunstyrelsen		Datum 2022-12-30	Diarienummer KS2023-000468
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1.1	Senast reviderad 2023-10-31	Giltig t o m 2026-12-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen och kommunstyrelseförvaltningen			
Annan information	De delar som gäller HR avser hela kommunen då kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för all personal			

Innehållsförteckning

1.	Allmänt om delegation	3
1.1	Varför delegation?	3
1.2	Vem kan vara delegat?	3
1.3	Vad innebär delegation?	3
1.4	Vad är en delegationsordning?	3
1.5	Rättsverkan, återkallelse och jäv	3
1.6	Vilka ärenden får inte delegeras?	4
1.7	Vem ersätter?	4
1.8	Vidaredelegation?	4
1.9	Registrering och anmälan av delegationsbeslut?	4
1.10	Delegationsbeslut eller verkställighet?	5
2.	Teckningsrätter	6
3.	Ekonomifrågor	8
4.	Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP)	11
5.	Kultur	12
6.	Mark och exploatering	13
7.	Upphandling	14
8.	Personalfrågor	15
9.	Övriga frågor som hanteras av kommunstyrelsen	16

1. Allmänt om delegation

1.1 Varför delegation?

Enligt kommunallagen har de förtroendevalda det politiska ansvaret för verksamheten i sin helhet, vilket innefattar beredning, beslut och genomförande. Nämndens beslutanderätt kan dock flyttas genom delegation. Detta görs för att avlasta nämnden (även kommunstyrelsen är en nämnd) från rutinärenden, vilket ger mer utrymme för hantering av särskilt betydelsefulla och principiella ärenden, samt för att skapa en effektivare verksamhet genom att beslutsvägarna blir kortare och handläggningen snabbare.

1.2 Vem kan vara delegat?

En delegat är en person eller ett organ som fått beslutanderätt genom delegation. Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Delegering till en tjänsteman är alltid individuell, det går inte att delegera beslutanderätt till en grupp personer. I denna delegationsordning delegeras till befattningar och funktioner, inte till namngivna personer.

1.3 Vad innebär delegation?

En delegat agerar i stället för nämnden. Delegaten fattar beslut på nämndens vägnar, så det är nämnden som är juridiskt ansvarig. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas på samma sätt som ett nämndbeslut.

1.4 Vad är en delegationsordning?

En delegationsordning är en lista över de ärendetyper där nämnden beslutat att delegera sin beslutanderätt. Där anges delegater samt ibland även ersättare. I delegationsordningen anges på vilken nivå beslut får fattas.

1.5 Rättsverkan, återkallelse och jäv

Beslut som är fattade med stöd av delegation har samma rättsverkan som om de fattats av nämnden. Nämnden kan när som helst återkalla eller ändra ett givet delegationsuppdrag, exempelvis om man anser att en delegat inte fullgjort sina uppgifter enligt nämndens intentioner. Detta kan göras generellt eller i ett särskilt ärende. Däremot kan nämnden inte ändra ett redan fattat delegationsbeslut. Dock kan delegaten själv ompröva och ändra sitt tidigare beslut (37 § förvaltningslagen). Beslut kan överklagas av den/de som berörs.

Om delegaten anser att ett ärende är svårbedömt eller av annan orsak inte vill besluta, ska ärendet föras upp till nämnden för beslut. Vid tveksamhet skall delegat samråda med överordnad. Likaså ska nyanställd befattningshavare under en inledningsperiod, vars längd respektive chef fastställer, samråda med överordnad innan beslut fattas. Om en delegat är jävlig i ett ärende får delegaten inte fatta beslut i ärendet. I enlighet med förvaltningslagens jävsregler ska ärendet genast anmälas till förvaltningschefen, vilken utser en ersättare för delegaten.

Delegat får inte besluta i ärenden som innehåller principiella ställningstaganden, går emot tidigare praxis eller där praxis saknas. Dessa ärenden ska hanteras av nämnden. Samma gäller om ärendet kan antas vara av stort politiskt värde.

1.6 Vilka ärenden får inte delegeras?

Enligt 6 kap. 38 § kommunallagen får en nämnd inte delegera beslutanderätten i följande typer av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras. (avser ärenden som omfattas av speciallagstiftning och där det uttryckligen står att vissa ärendetyper inte får delegeras).

Om delegaten bedömer att någon av dessa förutsättningar föreligger ska ärendet hanteras av nämnden, trots att ärendetypen är delegerad.

1.7 Vem ersätter?

Vid laga förfall får ersättare överta beslutanderätten från ordinarie delegat. Med laga förfall avses att delegaten inte är i tjänst på grund av sjukdom, semester, tjänstledighet, jäv eller liknande. Ersättaren ska följa samma regler som delegaten och ersättarens beslut har samma rättsverkan som delegatens. Om ordinarie delegat (inklusive ersättare, vikarie och ställföreträdande) har förfall och beslut inte bör dröja ska ärendet avgöras av delegatens närmaste chef. Delegationen omfattar delegatens ansvarsområde enligt avtal och/eller organisationsplan. Kommundirektören har rätt att fatta beslut i samtliga tjänstemannadelegaters ställe.

Vikarierande chefer och tillförordnade chefer under begränsad tid på olika nivåer inom förvaltningen ska ha samma beslutsbefogenheter som den de vikarierar för. Beslutsbefogenheter för biträdande chefer anges i varje specifikt fall.

1.8 Vidaredelegation?

Förvaltningschefen har med stöd av 7 kap.6 § kommunallagen rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till annan anställd, om nämnden har medgivit detta. Vidaredelegation är dock bara tillåten i ett steg, vilket innebär att den som mottar en vidaredelegation från förvaltningschefen inte kan delegera beslutanderätten vidare.

En nämnd har samma möjligheter att ingripa i vidaredelegation som i vanlig delegation. Den som delegerar har ansvar för att den som får delegation har insikt om vad beslutsbefogenheterna innebär samt kompetens att fatta besluten.

1.9 Registrering och anmälan av delegationsbeslut?

I princip gäller samma förmregler för delegationsbeslut som för nämndbeslut. Detta innebär att det alltid skall finnas någon form av skriftlig dokumentation för de beslut som fattas med stöd av delegation.

Varje beslut ska innehålla uppgift om:

- vem som beslutat
- när beslutet tagits
- vad beslutet avser

Delegationsbeslut ska enligt 7 kap. 8 § kommunallagen anmälas till nämnden och nämnden får själv avgöra i vilken form detta ska ske. Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten, utan delegatens beslut gäller, såvida det inte blir ändrat vid överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen, så kallad laglighetsprövning. Anmälan görs även för att nämnden ska ha möjlighet att avgöra huruvida delegaten fullgör sitt uppdrag enligt nämndens intentioner.

Verkställighetsbeslut omfattas inte av anmälningsskyldigheten.

Om nämndens ordförande har fattat beslut i brådskande ärenden ska dessa beslut anmälas till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

Om förvaltningschefen vidaredelegerat beslutanderätt till anställd, ska dessa beslut i efterhand anmälas till förvaltningschefen.

1.10 Delegationsbeslut eller verkställighet?

Kommunallagen skiljer mellan beslut som måste delegeras och beslut som innebär ren verkställighet. Gränsdragningen är inte helt klar, men följande skillnader kan dock uppmärksammas.

Delegation innebär överlåtande av en beslutsfunktion, vilket betyder att delegaten inträder i nämndens ställe. Kännetecknande för ett delegationsbeslut i kommunallagens mening är bland annat att det föreligger alternativa lösningar och att den som fattar beslutet måste göra vissa överväganden och bedömningar. Rätten för en anställd att fatta sådana beslut måste grundas på delegering. Besluten kan normalt överklagas genom antingen kommunal- eller förvaltningsbesvär.

Ren verkställighet är all form av förberedande eller verkställande uppgifter som den anställde utför utifrån sin tjänst. I dessa fall baseras ofta ställningstagandet på tidigare nämndbeslut, lagar, riktlinjer, avtal eller liknande dokument. Den anställde gör alltså ingen egen självständig bedömning utan verkställer endast åtgärder som redan är beslutade i styrdokument eller lagar, exempelvis avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa. Det kan också vara beslut av rutinmässig karaktär i ärenden där det saknas utrymme för beslutsalternativ eller valmöjligheter och som kan hänföras till tidigare fattat beslut. Rätten för anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegering. Den följer i stället av den arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska kunna fungera. Beslut som är ren verkställighet ska inte anmälas till nämnd. Verkställighetsbeslut kan inte överklagas.

Ärendena ska handläggas enligt förvaltningens rutiner och i känsliga eller tveksamma fall ska aktuell chef vara informerad. Chefen kan då även med fördel underteckna skrivelsen.

2. Teckningsrätter

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
2.1	Allmänt			
2.1.1	Undertecknande av avtal, handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens ordförande	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	
2.1.2	Förbindelser rörande kommunens borgen och ansvar för statliga bostadslån och bidragenligt kommunfullmäktiges särskilda bemyndigande även som kommunens borgensförbindelser	Kommunstyrelsens ordförande med kontrasignation av chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
2.1.3	Underteckna erforderliga handlingar vid kommunens köp och försäljning av fast egendom	Kommunstyrelsens ordförande med kontrasignation av Chef för tillväxtavdelningen	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
2.1.4	Teckna kommunens firma för lån till kommunen	Kommundirektör Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller för två av delegaterna i förening
2.1.5	Teckna kommunens firma för övriga handlingar såsom avtal där krav om firmateckning finns	Kommundirektör Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
2.1.6	Utse beslutsattestanter vid personal- och organisationsförändringar under året	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen Chef för ekonomienheten		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
2.1.7	Underteckna projektansökningar för kommunens räkning	Kommunstyrelsens ordförande Kommundirektör		Delegationerna gäller var för sig
2.2	GDPR			
2.2.1	Godkännande av personuppgiftsbiträdesavtal	Chef för IT-avdelningen	Enhetschef IT-avdelningen	Gäller inom kommunstyrelsens ansvarsområde
2.3	Tecknande av hyresavtal			
2.3.1	Hyresavtal med en löptid på upp till tre (3) år eller en årlig hyra på maximalt tio (10) prisbasbelopp	Kommundirektör		Efter beslut i lokalgruppen För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp

2.4	Övriga avtal			
2.4.1	Avtal som inte regleras på annat sätt med en löptid upp till tre (3) år eller en årlig kostnad på maximalt tio (10) prisbasbelopp	Kommundirektör		För tilläggsavtal till befintligt avtal som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp

3. Ekonomifrågor

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
3.1	Kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter			
3.1.1	Disposition ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter med högst 10 prisbasbelopp per ärende	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
3.1.2	Disposition ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter med högst 1 prisbasbelopp per ärende	Kommunstyrelsens ordförande		
3.2	Donationsstiftelser			
3.2.1	Utdelning och betalning av utgifter rörande donationsstiftelser som kommunstyrelsen förvaltar	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		
3.2.2	Placering av donationsmedel	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	
3.3	Fakturerings och kravhantering			
3.3.1	Justering av beloppsgränser och avgifter vid fakturering och kravhantering	Belopp understigande 25 tkr: Chef för ekonomienheten		
		Belopp överstigande 25 tkr: Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		
3.3.2	Utrangeringar, nedskrivningar samt försäljning av finansiella tillgångar och anläggningstillgångar	Belopp understigande 25 tkr: Chef för ekonomienheten		För finansiella tillgångar upp till 5 mnkr Gäller ej fastigheter
		Belopp överstigande 25 tkr: Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		
3.3.3	Indrivning av fordringar, antagande av ackord, avtal och betalning av	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig

	kommunens fordringar samt avskrivning av osäkra fordringar	Chef för ekonomienheten		
--	--	-------------------------	--	--

3.4	Lån och borgensåtaganden			
3.4.1	Omsättning av lån eller omplacering av lån för förändrade villkor	Kommundirektör		Inom de av fullmäktige fastställda ramarna för omsättning av lån Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		
3.4.2	Upptagande av lån	Kommundirektör		Inom de av fullmäktige fastställda ramarna för nyupplåning Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		
3.4.3	Fortsatt borgensansvar vid villkorsförändringar för krediter för vilka kommunen tidigare tecknat borgen	Anna Bostedt, Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	Inom ramen för fastställt borgenstak
3.4.4	Utsträckning, nedsättning, dödning och relaxation av inteckning samt utbyte av pantbrev liksom andra därmed jämförbara åtgärder avseende för utlämnat lån eller kommunal borgen innehavd säkerhet	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	
3.4.5	Överföring av redan ingångna borgensåtaganden till nya fastighetsägare	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen	Chef för ekonomienheten	
3.5	Övriga ärenden			
3.5.1	Samtliga ärenden mot skatteverket avseende moms, skatter, arbetsgivaravgifter samt övriga avgifter via skattekonto	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		
3.5.2	Talan i domstol rörande frågor om mervärdesskatt, skatter och arbetsgivaravgifter	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		
3.5.3	Yttrande över taxerings- och folkbokföringsärenden	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		

3.5.4	Det samlade försäkringskyddet i den mån det inte ankommer på annan nämnd	Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelning en		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
		Chef för ekonomienheten		

4. Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP)

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
4.1.1	Utser två ordinarie styrelsemedlemmar och en ersättare till stiftelsens styrelse på en mandattid om 3 år	Kommundirektör		

5. Kultur

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
5.1.1	Bidrag till föreningar och studieorganisationer inom kulturområdet	Två i förening: Chef för kulturenheten samt chef för Tillväxtavdelningen		Maximalt bidrag 300 tkr per förening/organisation
5.1.2	Mottagande av gåvor till kommunens lokaler	Chef för kulturenheten		Med stöd av riktlinjer som beslutas av kommunstyrelsen

6. Mark och exploatering

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
6.1	Fastigheter			
6.1.1	Tillämpning av anläggningslagen och ledningsrättslagen	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.2	Rätt att belasta kommunens fastighet med servitut samt rätt att tillförsäkra kommunen rätt till servitut i annan tillhörig fastighet	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.3	Rivning av kommunens fastigheter	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.4	Yttrande till myndigheter och övriga angående frågor rörande kommunens fastigheter	Chef för tillväxtavdelningen		
6.1.5	Ansöka om lantmäteri-förrättning	Chef för tillväxtavdelningen		
6.2	Köp och försäljning av fastighet			
6.2.1	Köp, byte eller försäljning av fastighet eller fastighetsdel	Två i förening: Chef för tillväxtavdelningen sa mt chef för Utvecklingsavdelningen	Chef för näringslivsenheten	Upp till 15 basbeloppsvärde
6.3	Arrenden			
6.3.1	Ärenden enligt lagen om förvärv av hyresfastighet med mera som inte avser utövande av förköpsrätt vid aktieöverlåtelse	Chef för tillväxtavdelningen		
6.3.2	Arrenden och nyttjanderätter upp till fem år	Två i förening: Chef för tillväxtavdelningen sa mt chef för Utvecklingsavdelningen	Chef för näringslivsenheten	
6.3.3	Ärenden rörande utarrendering, uthyrning eller upplåtelse av nyttjanderätt till fastighet under styrelsens förvaltning	Chef för tillväxtavdelningen		

7. Upphandling

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
7.1.1	Antagande och förkastande av anbud vid kontraktstilldelning upp till 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	<p>Två i förening:</p> <p>Chef för upphandlingsenheten och Chef för ekonomienheten</p>	Chef för ekonomienheten	
7.1.2	Underskrift av avtal upp till 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Chef för upphandlingsenheten	Chef för ekonomienheten	
7.1.3	Antagande och förkastande av anbud vid kontraktstilldelning över 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
7.1.4	Underskrift av avtal över 10 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde och kommunövergripande avtal samt länsgemensamma upphandlingar	<p>Kommundirektör</p> <p>Chef för ekonomi- och kommunledningsavdelningen</p>		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig

8. Personalfrågor

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
Anställningsärenden				
8.1	Fatta beslut om att anställa kommundirektör – tillsvidareanställning eller visstidsanställning över 3 månader			
8.1.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		
8.2	Verkställande av uppsägning, avsked eller annan enskild överenskommelse om avslut av anställning			
8.2.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
	Förvaltningschef	Kommundirektör		I samråd med kommunstyrelsens ordförande och facknämndens ordförande och 2:e vice ordförande
	Verksamhetschef/avdelningschef	Förvaltningschef		Samråd med HR-avdelningen
	Enhetschef	Förvaltningschef		Samråd med HR-avdelningen
	Övrig personal	Förvaltningschef		Samråd med HR-avdelningen
Förhandlingsärenden				
8.3	Allmänt			
8.3.1	Teckna samt säga upp lokala- och centrala kollektivavtal	Chef för HR-avdelningen		
8.3.2	Besluta om stridsåtgärder	Kommundirektör		I samråd med kommunstyrelsens arbetsutskott
8.4	Förhandlingar enligt 14§			
8.4.1	Förhandlingar enligt 14§ MBL	Chef för HR-avdelningen		
Personaladministrativa frågor				
8.5	Prövning av bisyssla			
8.5.1	Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande		I samråd med HR-avdelningen
	Förvaltningschef	Kommundirektör		
	Verksamhetschef/avdelningschef	Förvaltningschef		
	Enhetschef	Förvaltningschef		
	Övrig personal	Enhetschef		

9. Övriga frågor som hanteras av kommunstyrelsen

Nr	Ärendetyp	Delegat	Ersättare	Anmärkning
9.1.1	Fatta beslut i brådskande ärenden där beslut inte kan anstå	Kommunstyrelsens ordförande		
9.1.2	Befullmäktigande av ombud att föra kommunens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar av skilda slag	Kommunstyrelsens ordförande	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	
9.1.3	Yttrande enligt Lag om allmän kameraövervakning	Chef för kanslienheten Chef för lokalförsörjningsenheten		Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig
9.1.4	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling eller beslut om utlämnande av allmän handling med förbehåll gällande handlingar i kommunarkivets vård	Kommunarkivarie	Chef för kanslienheten	Delegationerna gäller tjänstemännen var för sig Beslutet föregås av en prövning enligt 6 kap 3 § offentlighet- och sekretesslagen med stöd av andra kapitlet tryckfrihetsförordningen
	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling eller beslut om utlämnande av allmän handling med förbehåll gällande handlingar i upphandlingsenhetens vård	Chef för upphandlingsenheten	Chef för kanslienheten	Delegationen omfattar vidare rätten att inte lämna ut en handling som någon påstår är en allmän handling men som enligt myndighetens uppfattning inte är det samt rätten att avvisa förfrågning som överhuvudtaget inte ska behandlas av myndigheten
	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling eller beslut om utlämnande av allmän handling med förbehåll gällande övriga handlingar i kommunstyrelsens vård	Chef för kanslienheten	Kommunarkivarie	
9.1.5	Tillsyn av kommunens digitala anslagstavla	Chef för kanslienheten		
9.1.6	Tillsyn och handhavande av kommunens e-postlåda	Chef för kanslienheten		
9.1.7	Vidta gallringar i kommunstyrelsens arkivbestånd	Kommunarkivarie		I samverkan med Kanslienhetens arkivredögörare
9.1.8	Yttrande angående antagande av hemvärnsmän	Förvaltningschef socialförvaltningen		
9.1.9	Tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen	Chef för kanslienheten		

9.1.10	Uppgifter enligt lagen om skydd mot olyckor LSO (2003:778) och allmänt råd om systematiskt brandskyddsarbete, SBA (SRVFS 2004:3)	Kommundirektör		
9.1.11	Elsäkerhetsansvar	Kommundirektör		
9.1.12	Prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddområdet och plan och byggväsendet, i enlighet med samhällsnämndens delegationsordning i tillämpbara delar	Miljöbalken: -Miljöhandläggare Livsmedelstillsyn och hälsoskydd enligt miljöbalken: -Miljöhandläggare Plan och Bygglagen: -Bygglövshandläggare Alkohollagen: -Miljöhandläggare Lag om handel med vissa receptfria läkemedel: -Miljöhandläggare Lag om tobak och liknande produkter: -Miljöhandläggare		Gäller samhällsnämndens verksamhet
9.1.13	Uppgifter enligt lagen om Säkerhetskyddslagen (2018:585) som ankommer på kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens presidium		
9.1.14	Tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där samhällsnämnden på grund av jäv inte kan fatta beslut	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
9.1.15	Aktualitetspröva styrdokument samt besluta om eventuell förlängning av giltighetstid.	Kommundirektör		Delegation att förlänga giltighetstid gäller endast då inga revideringar av dokumentet görs.
9.1.16	Behörighet att skyndsamt besluta om att begära sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten - VMA	Stabschef	Tjänsteman i beredskap	

Uppföljning av perspektiven i tjänsteskrivelserna

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna återrapporteringen, samt

att anse kommundirektörens uppdrag enligt kommunstyrelsens beslut 2023-11-28 §190 avslutat.

Beskrivning av ärendet

Under hösten 2023 behandlades en motion angående att landsbygdssäkra Härnösand. Motionen avslogs men kommunstyrelsen beslutade att uppdra till kommundirektören att utvärdera effekterna av perspektiven i beslutsunderlagen - socialt perspektiv, ekologiskt perspektiv samt ekonomiskt/juridiskt perspektiv.

Uppföljningen ska enligt beslutet redovisas för kommunstyrelsen senast april 2024.

Uppföljningen har skett genom en genomgång av perspektiven i tjänsteskrivelser under 2023 samt genom samtal med tjänstepersoner på kommunstyrelseförvaltningen och politiker från majoritet och opposition.

Sammanfattningsvis visar uppföljningen att de befintliga perspektiven inte fyller den avsedda funktionen, nämligen att särskilt lyfta och belysa dessa områden i beslutsunderlagen.

Det framkommer att det saknas en röd tråd mellan våra styrdokument och de beslut som fattas och att det är svårt att se kopplingen mellan dem.

Därför föreslås att perspektiven i dess befintliga form avvecklas och att ett alternativ tas fram som inte består av fasta perspektiv och rubriker. Istället förslås att alla beslut ska kopplas till kommunens övergripande styrdokument.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Datum

2024-03-21

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Uppföljning av perspektiven i tjänsteskrivelsena.

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Uppföljning av perspektiven i tjänsteskrivelser

Innehåll

1	Bakgrund	3
2	Perspektiven idag.....	4
	Socialt perspektiv	4
	Ekologiskt perspektiv	4
	Ekonomiskt och juridiskt perspektiv	4
3	Utvärdering av perspektiven	5
4	Förslag på förändringar	6

1 Bakgrund

Under hösten 2023 behandlades en motion angående att landsbygdssäkra Härnösand. Motionen avslogs men kommunstyrelsen beslutade att uppdra till kommundirektören att utvärdera effekterna av perspektiven i beslutsunderlagen - socialt perspektiv, ekologiskt perspektiv samt ekonomiskt/juridiskt perspektiv.

Uppföljningen ska enligt beslutet redovisas för kommunstyrelsen senast april 2024.

Uppföljningen har skett genom en genomgång av perspektiven i tjänsteskrivelser under 2023 samt genom samtal med tjänstepersoner på kommunstyrelseförvaltningen och politiker från majoritet och opposition.

Rapporten innehåller förslag på förändringar och inriktning och vill visa på behovet av att lyfta upp analysen till kommunens viktigaste styrdokument och mål istället för fasta perspektiv i våra beslutsunderlag.

2 Perspektiven idag

Perspektiven i tjänsteskrivelser tillkom som ett sätt att lyfta områden som ansågs särskilt viktiga att belysa inför politiska beslut. De lades till som underrubriker i mallen för tjänsteskrivelser. Ambitionen var att det skulle vara lika i hela kommunorganisationen och att syftet med att lägga in dem i mallen var att alla som skrev beslutsunderlag skulle prioritera att analysera besluten utifrån just dessa rubriker.

Under åren har rubrikerna varit oförändrade men innehållet och beskrivningen av dem har utvecklats, till exempel har det förtydligats att barnperspektivet ingår i det sociala perspektivet.

Flera politiska förslag har lagts kring fler perspektiv som ska läggas till, exempelvis senast landsbygdsperspektiv.

Alla perspektiven ska beskrivas utifrån det föreslagna beslutet, inte eventuella andra beslut som kan komma att fattas eller eventuella följdbeslut.

Socialt perspektiv

Här ska konsekvenserna av beslutet analyseras ur ett socialt perspektiv. I det ligger till exempel jämlikhet, tillgänglighet och folkhälsa. I alla beslut som rör barn ska det redogöras för hur det har tagits hänsyn till barns bästa och en bedömning av barns bästa ska finnas i beslutsunderlagen.

Ekologiskt perspektiv

Här ska konsekvenserna av beslutet analyseras ur ett ekologiskt perspektiv, det vill säga eventuell miljö- och klimatpåverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Här ska konsekvenserna av beslutet analyseras ur ett ekonomiskt och juridiskt perspektiv.

Det ekonomiska perspektivet handlar om påverkan på kommunens budget, på både kort och lång sikt. Även ekonomiska konsekvenser för invånarna ska tas med här.

Det juridiska perspektivet kan bland annat handla om vilken lagstiftning som styr beslutet och hur beslutet påverkar kommunens andra styrdokument.

3 Utvärdering av perspektiven

I intervjuer med tjänstepersoner och förtroendevalda framkommer att det finns en utbredd känsla av att perspektiven så som de ser ut idag inte fyller den avsedda funktionen.

De förtroendevalda som intervjuats beskriver att de sällan läser perspektiven idag eftersom de oftast inte innehåller information som anses relevant för beslutet som ska fattas.

Det finns en diskussion om vilka perspektiv vi ska ha, vilka som är relevanta och vilka som är viktigast för att kunna fatta välgrundade beslut. Frågan om näringslivets perspektiv har till exempel ofta diskuterats och även jämställdhetsperspektivet behöver komma in tydligare i de underlag som tas fram.

Genom stickprovskontroller på ärenden till kommunstyrelsen kan det konstateras att perspektiven sällan bidrar till en djupare analys av förslaget till beslut. Detta är även en kritik som kommer från politiken; att perspektiven endast analyseras utifrån det liggande förslaget till beslut och inga alternativ finns. Det lyfts fram att det ibland skulle vara värdefullt att visa på konsekvenserna om man inte fattar det föreslagna beslutet.

Eftersom perspektiven endast analyseras utifrån det föreslagna beslutet blir det svårt för de förtroendevalda att se olika alternativ, till exempel om en motion föreslås avslå har det ingen påverkan på det ekonomiska perspektivet. Här lyfts att det hade varit väldigt värdefullt att få veta vad det hade fått för ekonomiska konsekvenser att istället bifalla motionen.

Från tjänstepersoner lyfts det fram att de fasta rubrikerna ibland ses som begränsande när beslutsunderlagen tas fram eftersom handläggaren blir avgränsad i vilka perspektiv som ska lyftas fram och de inte alltid är aktuella för det specifika ärendet.

En tjänsteperson lyfter fram att perspektiven ofta kommer in för sent i beredningsprocessen och att ett ärende i det stora är färdigt när perspektiven ska skrivas. Då blir de inte en del av beredningsprocessen så som syftet var när de togs fram.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att de befintliga perspektiven inte anses relevanta och är begränsande vilket medför att det finns ett missnöje med dem både från förtroendevalda och tjänstepersoner. Att de förtroendevalda uppger att de ofta inte läser perspektiven visar att de i sin befintliga form inte uppfyller den önskade funktionen.

4 Förslag på förändringar

Både tjänstepersoner och förtroendevalda uttrycker att man vill se en förändring av de befintliga perspektiven.

Från kommunstyrelseförvaltningen lyfts kopplingen till våra styrdokument fram, kan vi på något sätt hitta en röd tråd i våra underlag för att visa hur det aktuella beslutet bidrar till att uppfylla kommunens mål och visioner?

Även de politiker som intervjuats är inne på samma linje. Det efterfrågas en tydligare koppling till kommunens mål och strategier från både majoritet och opposition.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår därför att de befintliga perspektiven avvecklas och ersätts med en annan form av analysunderlag.

I det nya analysunderlaget föreslår kommunstyrelseförvaltningen att beslutet analyseras utifrån utvalda politiska styrdokument. Förslaget, efter dialog med förtroendevalda och tjänstepersoner, är att dessa är

- Målprogrammet
- Översiktsplanen
- Tillväxtstrategin

I alla beslutsunderlag ska det påvisas hur beslutet syftar till att uppfylla målsättningarna i dessa styrdokument.

För att göra beslutsunderlagen mer relevanta kan analyserna rikta in sig på målen på nämnds nivå lika väl som på kommunens övergripande inriktningar.

I dessa analyser kommer även barnperspektivet och jämställdhetsperspektivet att kunna lyftas och belysas så som lagstiftningen säger.

När det istället för fasta rubriker blir en öppnare analys kommer även andra perspektiv så som påverkan på näringslivet eller landsbygd kunna beaktas även om de inte finns med som specifika rubriker på varje ärende.

En förändring i linje med det förslagna kommer kräva ett förändrat arbetssätt inom kommunens förvaltningar och hos våra handläggare. För att implementera det nya arbetssättet kommer det krävas stöd till handläggarna in analysprocesserna.

Förslaget är att kommunstyrelseförvaltningen arbetar vidare enligt denna inriktning med att ta fram en mall för beslutsunderlag och att kommunstyrelsen informeras om den innan den börjar användas.

Som en konsekvens av detta behöver riktlinjen för styrande dokument förändras så att det blir ett stöd för våra handläggare.

Kommunstyrelseförvaltningen

Petra Werner, +46-611-348530

petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag 2023-2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att godkänna att den tidigare beslutade organisationen av förtroendevalda i Härnösands kommun upprättas som ett eget separat styrdokument.

Beskrivning av ärendet

I oktober 2022 antog fullmäktige reviderat reglemente för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2023-2026. I en bilaga finns förtroendevaldas organisation och beskrivning av hur många ledamöter och ersättare som finns i respektive styrelse, nämnd och bolag.

I detta ärende har bilagan ersatts av ett enskilt styrdokument för organisationen för att förtydliga och göra det mer sökbart för kommunens verksamheter och invånare.

Inga förändringar utöver tidigare fattade beslut i styrdokumentet Ekonomiska ersättningar och arvoden 2023-2026 med dess bilaga, som beskriver förtroendevaldas organisation, antal ledamöter och ersättare är genomförda i detta i förslag.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan på det sociala perspektivet

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan på det ekologiska perspektivet

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Att separera reglementet för ekonomiska ersättningar och arvoden från förtroendevaldas organisation påverkar inte perspektivet mer än att det blir mer tydligt med två separata styrdokument och därmed inte återfinns som bilaga till reglementet.

Beslutsunderlag

Reglemente ekonomiska ersättningar och arvode.

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor - Förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag 2023-2026

Förtroendevalda i nämnder, styrelser och bolag 2023-2026

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Arbetslivsnämnden	9	7
Kommunstyrelsen	15	15
Kommunstyrelsens AU	7	7
Krisledningsnämnd	7	7
Revisorer	1 per parti som finns i KF	-
Samhällsnämnden	11	7
Skolnämnden	11	7
Socialnämnden	11	7
Valnämnd	5	5
Överförmyndarnämnden	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun	7 varav 4 väljs av Härnösands kommun

Kommunala bolag

Namn	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Härnösandshus	7	5
Härnösands Energi och Miljö AB	7	7
Technichus MittSverige AB	5	3

Kommunstyrelseförvaltningen
Malin Ullström, 0703005764
malin.ullstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Årsredovisning 2023, Härnösands kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna Årsredovisning 2023, samt

att med anledning av synnerliga skäl inte återställa det negativa balanskravet som uppstått genom ökade pensionskostnader på grund av förändrad pensionsmodell.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att överlämna Årsredovisning 2023 till revisionen.

Beskrivning av ärendet

Årsredovisning 2023 för Härnösands kommun har upprättats enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Årsredovisningen har sammanställts och överlämnas till kommunstyrelsen för godkännande.

Årsredovisningen i koncept ska efter beslut i kommunstyrelsen överlämnas till revisorerna som ska revidera och avlämna en revisionsberättelse.

Årsredovisningen tillsammans med revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för beslut.

Måluppföljning

Av kommunens åtta övergripande mål bedöms fem mål helt eller delvis uppfyllda för år 2023. Tre övergripande mål, *Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad*, *Kunskapsstaden där alla kan växa*, samt *Välskött och stabil ekonomi* bedöms ej uppfyllda.

Sett till de resultatuppdrag som kopplas till de övergripande målen bedöms 13 av 20 helt eller delvis uppfyllda. Sju stycken resultatuppdrag, däribland de två resultatuppdrag som kopplats till det ekonomiska målet välskött och stabil ekonomi, bedöms inte uppfyllda.

Ekonomiskt resultat

Härnösands kommun redovisar ett negativt resultat om -11,9 mnr, vilket är -50,1 mnr lägre än budgeterat resultat för året. Kommunen har 125,3 mnr högre nettokostnader än föregående år samtidigt som skatteintäkterna och de generella statsbidragen har ökat med 94,3 mnr. Kommunens finansnetto har påverkats negativt med 20 mnr till följd av ökade räntekostnader för pensioner och lån, vilket ger ett resultat som är 51,0 mnr lägre än för 2022.

Årets balanskravsresultat uppgick till -11,9 mnr för kommunen. Det negativa balanskravsresultatet har påverkats av de kraftigt ökade pensionskostnaderna på grund av förändrad pensionsmodell. En övergång till avgiftsbestämd pension innebär att pensionskostnaderna till större del utbetalas direkt. Som följd av detta utbetalas 1,5 års intjänande under ett år för de som tidigare tillhört kap-kl-avtalet. Kostnadsökningen är tillfällig och har stått utanför kommunens påverkan. Den stora ökningen av pensionskostnad jämfört med tidigare år får anses medge synnerliga skäl för att en reglering av det negativa balanskravsresultatet inte ska göras.

Den kommunala koncernen uppvisar ett resultat om -3,7 mnr. Av koncernbolagen är det Härnösandshus och Hemab som uppvisar positiva resultat för året, resterande bolag har i likhet med kommunen negativa årsresultat.

Bedömning av god ekonomisk hushållning:

Varken kommunen eller koncernen bedöms ha uppnått god ekonomisk hushållning för året.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Chef Ekonomi- och
kommunledningsavdelningen

Bilagor

Årsredovisning 2023, Härnösands kommun.

Härnösands
kommun

Härnösands kommun

Årsredovisning 2023

2023-12-31

Årsredovisning 2023

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
1.1	Kommunstyrelsens ordförande har ordet	2
1.2	Så här används pengarna	4
2	Förvaltningsberättelse	5
2.1	Översikt över verksamhetens utveckling	5
2.2	Den kommunala koncernen	6
2.2.1	Kommunen	7
2.2.2	Kommunala koncernföretag	8
2.2.3	Privata utförare	9
2.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
2.3.1	Omvärldsrisker	10
2.3.2	Verksamhetsrisker	11
2.3.3	Finansiella risker	11
2.3.4	Pensioner	12
2.4	Händelser av väsentlig betydelse	12
2.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	15
2.5.1	Hur kommunen styrs	16
2.5.2	Målprogram för kommunen	16
2.5.3	Uppsiktsplikt och intern kontroll	17
2.6	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	18
2.6.1	God ekonomisk hushållning	18
2.6.2	Resultat och ekonomisk ställning för den kommunala koncernen	28
2.6.3	Resultat och ekonomisk ställning kommunen	30
2.7	Balanskravsresultat	33
2.8	Väsentliga personalförhållanden	34
2.9	Förväntad utveckling	39
3	Finansiella rapporter	40
3.1	Resultaträkning	40
3.2	Balansräkning	40
3.3	Kassaflödesanalys	41
4	Noter	43
5	Drifts och investeringsredovisning	60
6	Ekonomisk ordlista	62
7	Revisionsberättelse	63

1 Inledning

1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

2023 – En utmanande tid

Undertecknad skrev förra året att det är i tider av kris som solidariteten prövas. Omvärlden har verkligen omfamnat och stått bakom Ukraina och ukrainarna efter Rysslands storskaliga invasion. Men hur länge finns omvärldens stöd? Konsekvenserna av kriget i EU:s närområde har påverkat oss alla, på olika sätt. Naturligtvis är kriget mest kännbart för de direkt drabbade, de vars anhöriga dödats eller skadats eller som har tvingats fly från hem, familj och sociala nätverk.

Men kriget har också indirekt påverkat oss alla. Inte minst har det pressat den offentliga sektorn med en inflationsnivå som vi inte sett på många årtionden och därmed höjda prisnivåer på i stort sett allt.

Utöver det står alla kommuner och regioner inför en stor utmaning då kommunernas pensionskostnader ökar. För Härnösands del ökade pensionskostnaderna under 2023 med 50 miljoner kronor. 2024 beräknas de öka med ytterligare 33 miljoner kronor. På två år motsvarar ökningarna sjuttio procent, eller 80 miljoner kronor.

Vi har varit medvetna om att pensionskostnaderna skulle öka, men också att det är en tillfällig ökning och att kostnaderna kommer att landa på en lägre nivå om några år. Av den anledningen beslutade kommunfullmäktige att sänka resultatmålen under 2023 i stället för att göra neddragningar i permanenta verksamheter. Fullmäktige beslutade också att skjuta till rekordstora belopp till välfärden.

Statsbidragen minskade samtidigt i ett läge där SKR beräknar att det saknas 30 miljarder kronor i välfärden. Vi är inte ensamma om att ha det utmanande. 2022 var det en handfull kommuner som inte klarade balanskravet, 2023 är det över 100 kommuner. I princip alla regioner dras med stora underskott. Staten behöver ta ett större ansvar, där statsbidragen åtminstone behöver inflationssäkras. Vi har valt att kompensera nämnderna för den höga prisbilden och inflationen, men också för minskade statsbidrag. Men det finns gränser för hur mycket en kommun kan kompensera. Vi delar frustrationen över det ständiga fokuset på kostnadsminskningar.

Svagare ekonomiskt resultat – men vi är inte ensamma

Ekonomi och det ekonomiska resultatet 2023 blev svagare än budget och också det förändrade ekonomiska målet vi satte i juni 2023. Den främsta orsaken var högre inflation än beräknat, högre pensionskostnader och en lönerörelse som innebar högre löneökningar än beräknat. 2022 var det ekonomiska resultatet gott, vilket kändes bra att ha med sig. Hade pensionskostnaderna varit jämförbara över åren 2022 och 2023 hade de ekonomiska resultatet också varit jämförbara. Detta trots minskade statsbidrag och höga prisökningar. Det signalerar ändå styrka för framtiden. 2025 kommer vi förhoppningsvis se en vändning där pensionskostnaderna återgår till en lägre nivå (om än inte på 2022 års nivå).

2023 – så många roliga beslut och besked

Det är lätt att stirra sig blind på den ekonomiska utvecklingen. Men det har också varit ett i många avseenden bra år. Vi har kunnat ge Härnösandsborna en god välfärd. Det vittnar inte minst brukarundersökningen inom äldreomsorgen om, där resultaten i hemtjänsten tog stora kliv framåt. I princip alla hemtjänstgrupper ökade sina resultat. Det är framför allt medarbetarna som har gjort ett gott arbete och ligger bakom denna ökning. Vi är samtidigt medvetna om att arbetsmiljöarbetet måste vidmakthållas och stärkas. Vi ska ta steg, genom ständiga förbättringar, för att stärka arbetsmiljön och stärka kommunens arbetsgivarvarumärke. I slutet av 2023 beslutade kommunfullmäktige att vi ska bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare inom fem år. Vi ska bli bättre och det är genom god samverkan

mellan arbetsgivare och företrädare för verksamheterna och de fackliga organisationerna som den grunden läggs. Förbättringsresan gör vi för välfärdens medarbetares skull men också för jämställdhetens skull. Självklart ska även vår kvinnodominerade välfärdssektor erbjuda minst lika god arbetsmiljö som jämställda eller manligt dominerade arbetsplatser redan idag gör. Här vill vi att Härnösand tar på sig ledartröjan. Ledartröjan för hållbarhetsarbetet vill vi också fortsätta att ha på oss. Vi ökade i den miljörankning som görs av tidningen Aktuell Hållbarhet. Härnösand blev 2023 femte bästa miljökommun i vår kommungrupp och främst bland länets kommuner.

Om jag ska bli lite personlig så är 2023 året jag sannolikt aldrig kommer att glömma...

Den 4 maj kunde jag och mina kollegor från Timrå och Sundsvall äntligen berätta att vi nu på allvar blir en del av den gröna industriella transformationen och ett nav i den svenska och europeiska batterivärdekedjan. Det första avtalet hade just undertecknats med en aktör för en arbetskrafts- och energiintensiv etablering i Torsboda industripark i Timrå kommun. Tillsammans hade vi tre kommuner paketerat ett erbjudande som var konkurrenskraftigt i ett internationellt perspektiv. En etablering med över 2 000 anställda i både tillverkning, men också i forskning och utveckling, för med sig många saker. Vi kommer att bli och behöver bli fler, i ett län där vi i över 70 år fört en tynande tillvaro, där såväl kommuner som den välfärd vi kunnat erbjuda succesivt har minskat i omfattning. Det kommer naturligtvis också finnas utmaningar med en sådan etablering, inte minst vad gäller kompetensförsörjningen. Men jag jobbar mycket hellre med denna typen av positiva utmaningar än att möta SCB:s prognoser som spår att länet kommer att tappa ytterligare 30 000 invånare de närmaste 15 åren. Detta är den ankarinvestering som vi väntat på och förhoppningsvis en i raden av många fler investeringar i vårt närområde. Vi har möjlighet att åter bli det framtidsland som vi kom att bli för nästan 150 år sedan. Tack till alla som bidragit till att denna investering nu blir av.

2023 var också året då det på allvar började byggas i Härnösand. Grunden lades 2022, men nu reser sig såväl hotellet på Kanaludden som riksarkivets nya statliga byggnad på Saltvik mot skyn och kommer att bli landmärken i Härnösand. Under året invigdes kommunens nya och moderna vårdboende på Saltvik, i slutet av året togs första spadtaget för den nya idrottshallen på Murberget och det blev också klart med ett antal andra stora investeringar av såväl externa aktörer som kommunkoncernen. Genom stora investeringar så har vi kunnat hålla maskineriet igång i en tung tid. Det känns inspirerande att möta framtiden och vi har mycket att se fram emot tillsammans.

Tack också till ER alla som bidragit till att göra 2023 till ett gott år och alla insatser som gjorts för Härnösands bästa.

Andreas Sjölander (S)

Kommunstyrelsens ordförande

1.2 Så här används pengarna

100 kr i skatt till kommunen användes under 2023 såhär:

	2023	2022	2021
Vård & omsorg	34	35	36
Skola, barn & ungdom	28	28	25
Förskola & barnomsorg	9	9	11
Infrastruktur & skydd m.m.	9	9	8
Fritid & kultur	6	6	6
Individ- & familjeomsorg	6	6	5
Politisk verksamhet	2	2	2
Affärsverksamhet	3	2	3
Särskilt riktade insatser	2	2	2
Vuxenutbildning & övrig utbildning	1	1	2

	2023		2022	
KOMMUNENS INTÄKTER	mnkr	%	mnkr	%
Skatteintäkter	1 347,7	57%	1 294,0	57%
Generella statsbidrag och utjämning	627,7	27%	587,0	26%
Bidrag	203,7	9%	227,9	10%
Övriga intäkter	50,4	2%	37,9	2%
Taxor och avgifter	42,9	2%	50,0	2%
Hyror och arrenden	39,8	2%	36,6	2%
Försäljning av verksamheter	37,3	2%	33,1	1%
Total	2 349,5	100%	2 266,5	100%

	2023		2022	
KOMMUNENS KOSTNADER	mnkr	%	mnkr	%
Personalkostnader	-1 434,8	61%	-1 354,5	61%
Entreprenader och köp av verksamhet	-322,0	14%	-299,7	13%
Lokalhyror	-127,5	5%	-121,1	5%
Övriga kostnader	-157,8	7%	-137,6	6%
Material	-74,2	3%	-81,9	4%
Tjänster	-75,2	3%	-73,5	3%
Bidrag	-71,7	3%	-67,7	3%
Avskrivningar	-98,0	4%	-91,5	4%
Total	-2 361,3	100%	-2 227,5	100%

2 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild över den kommunala koncernen och kommunen för räkenskapsåret 2023.

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

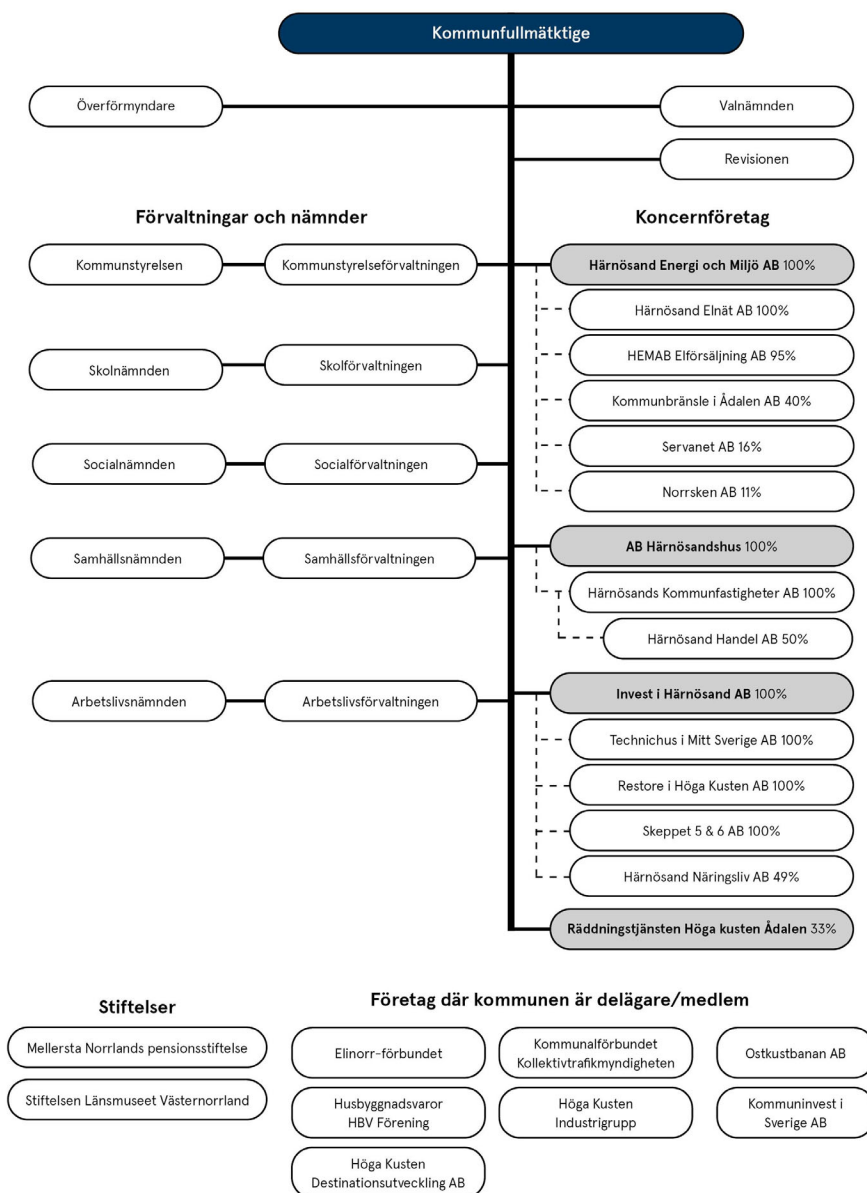
I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling för åren 2019-2023.

FEM ÅR I SAMMANDRAG	2023	2022 Finansiell leasing	2022	2021	2020	2019
Folkmängd 31/12	24 654	24 879	24 879	25 012	25 114	25 183
Total skattesats, %	34,6	34,6	34,6	34,6	34,6	34,6
varav kommunal skattesats, %	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3
KONCERN						
Årets resultat, mnkr	-3,7	53,7	81,6	46,0	110,5	41,6
Årets resultat, mnkr*	-3,7	43,7	71,6	55,2	75,9	41,6
Soliditet, %	24,9	25,3	27,2	26,9	26,2	23,6
Nettoinvesteringar, mnkr	282,6	343,5	341,9	220,2	189,3	213,9
Antal tillsvidareanställda	2 364	2 311	2 311	2 133	2 073	2 140
KOMMUN						
Verksamhetens nettokostnad, mnkr	-1 933,4	-1 808,0	-1 840,1	-1 811,3	-1 676,5	-1 668,6
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	1 975,3	1 881,0	1 881,0	1 813,1	1 735,8	1 668,5
Verksamhetens nettokostnadsandel av skatteintäkter och gen. statsbidrag, %*	97,9	96,1	96,6	99,9	96,6	100,0
Finansnetto, mnkr*	-53,9	-33,9	1,0	3,0	2,0	3,3
Årets resultat, mnkr	-11,9	39,1	41,9	4,8	61,4	3,2
Årets resultat, mnkr*	-11,9	29,1	31,9	14,0	26,8	3,2
Tillgångar, mnkr	1 975,3	1 897,2	1 169,9	1 127,2	1 120,4	1 053,1
Tillgångar per invånare, kr	80 120	76 257	47 023	45 066	44 612	41 818
Skulder, avsättningar, mnkr	1 459,1	1 369,2	742,0	741,2	735,3	729,5
Skulder, avsättningar per invånare, kr	59 184	55 034	29 824	29 634	29 278	28 968
Eget kapital, mnkr	516,1	528,0	427,9	385,9	385,0	326,6
Soliditet, %	26,1	27,8	36,5	34,2	34,4	30,7
Investeringsvolym, mnkr	174,2	98,4	83,0	42,9	62,9	63,2
Avskrivningar, mnkr	-98,0	-91,5	-45,1	-42,9	-48,7	-47,9
Antal tillsvidareanställda	2 122	2 062	2 062	1 886	1 853	1 905
Antal årsarbetare tillsvidareanställda	2 112	1 978	1 978	1 841	1 815	1 857

*jämförelsestörande poster

2.2 Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen

Koncernerna för HEMAB, AB Härnösandshus och Invest i Härnösand AB samt Härnösands del i Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen (33%) och Härnösands del i Mellersta Norrlands pensionsstiftelse (91,7%) ingår i den kommunala koncernen (nedan kallat koncernen). De bedöms ha en särskild betydelse för kommunens ekonomi eller verksamhet. Det finns kommunala koncernföretag (se organisationsschemat) som inte ingår i de sammanställda räkenskaperna. Dessa bolag uppfyller inte kriterierna för att upptas i, och återfinns därför inte i, de sammanställda räkenskaperna. Inget fristående företag anses ha särskild ekonomisk betydelse för kommunkoncernen.

2.2.1 Kommunen

Härnösands kommun är organiserad i fem nämnder.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Den övergripande uppgiften är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämnden är kommunens nämnd för arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända. Nämnden har ansvar för vuxenutbildning i form av Kommunal vuxenutbildning (Komvux), Lärvux, Svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering för nyanlända (SO) samt för Yrkeshögskolan. Även mottagning av nyanlända samt sysselsättning för personer som står långt från arbetsmarknaden ingår i nämndens uppdrag.

Samhällsnämnden

Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, fysisk planering, bygglov, mark och fastighetsfrågor, mätningssuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller. I samhällsnämndens ansvarsområde ingår även fritids- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids- och friluftsanläggningar samt ungdomsgården Kåken.

Skolnämnden

Skolnämnden ansvarar för utbildning av barn och ungdomar i åldern 1-21 år. Skolnämndens verksamheter omfattar förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt den kommunala Musik- och kulturskolan.

Socialnämnden

Socialnämndens uppgift är att erbjuda enskilda och familjer stöd i sin livsföring. Nämnden ska också verka för en god vård och omsorg för äldre och personer med funktionsvariationer samt bedriva verksamhet som ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv i gemenskap med andra. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten beträffande stöd och service till personer med funktionsvariationer, den kommunala hälso- och sjukvården, bistånd, insatser mot missbruk och omsorg om barn och ungdom. Nämnden ansvarar även för kommunens familjerådgivning.

Mandat i kommunfullmäktige

Parti	Mandat	%
Socialdemokraterna	17	38,5
Moderaterna	7	16,0
Sverigedemokraterna	6	13,1
Centerpartiet	4	10,2
Vänsterpartiet	3	7,8
Miljöpartiet de gröna	3	6,9
Kristdemokraterna	2	4,0
Liberalerna	1	3,2
Övriga partier	0	0,3
Totalt	43	100

Valdeltagandet i kommunen uppgick vid valet 2022 till 81,18 procent.

2.2.2 Kommunala koncernföretag

AB Härnösandshus med dotterbolag

Bolaget AB Härnösandshus har till uppgift att främja bostadsförsörjningen i Härnösands kommun genom att erbjuda Härnösandsborna attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda hyresrätter inom Härnösands kommun, samt äga ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter. Bolaget har ett helägt dotterbolag, Härnösand Kommunfastigheter AB.

Härnösand Energi och Miljö AB, HEMAB, med dotterbolag

Bolaget Härnösand Energi och Miljö AB har som grundläggande uppgift att tillhandahålla teknisk infrastruktur med tillhörande produkter och tjänster i Härnösand, enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande, affärsmässig inriktning och med största miljöhänsyn. Kunderna ska erbjudas moderna och hållbara produkter och tjänster med hög leveranssäkerhet och god kvalitet inom elförsörjning, dricksvattenproduktion, avloppsrening och avfallshantering. Konkurrenskraftiga, och för Härnösand gynnsamma, priser och taxor ska prioriteras före hög avkastning. Bolaget har fem dotterbolag (Härnösand Elnät AB, HEMAB Elförsäljning AB, Kommunbränsle i Ådalen AB, Servanet AB, samt Norrsken AB).

Invest i Härnösand AB med dotterbolag

Bolaget Invest i Härnösand AB har till uppgift att verka för att näringslivet utvecklas i Härnösands kommun. Det sker genom att initiera och stödja utvecklingsprojekt i linje med kommunens vision och de kommungemensamma mål som kommunfullmäktige fastställt. Bolaget har fyra dotterbolag (Technichus i Mittsverige AB, Restore i Höga Kusten AB, Skeppet 5 & 6 AB, samt Härnösand Näringsliv AB).

Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen är ett kommunalförbund mellan kommunerna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska inom sina medlemskommuner skydda och rädda människor, egendom och miljö. Genom förebyggande arbete ska förbundet även minska sannolikheten för att bränder och andra olyckor inträffar, samt minska konsekvenserna av inträffade händelser.

2.2.3 Privata utförare

Enligt kommunallagen kan kommunen genom avtal lämna över vården av en kommunal angelägenhet till privata utförare. En privat utförare kan till exempel vara ett aktiebolag, ett handelsbolag eller en ideell förening. Det kan också vara en enskild individ.

Härnösands kommun har avtal med privata aktörer inom de flesta nämnder. Socialnämnden har under 2023 haft en aktör inom Lagen om valfrihet (inom hemtjänsten). Under 2023 har uppföljning av privat utförare skett sex gånger. Det har handlat om ersättning av hemtjänsten samt nytt LOV-avtal inom hemtjänsten som tillkom under hösten 2023. Vidare har kompetensutveckling varit i fokus då privata aktören tagit del av Äldreomsorgslyftet. Lagstiftningen som ändrades i juli, angående fast omsorgskontakt i hemtjänsten har också följts upp. De fasta omsorgskontakterna i hemtjänst ska vara, och är, bemannade av personal som är undersköterskor.

I Härnösands kommun finns tio fristående förskolor. De ansvarar för cirka 25 procent av kommunens 1-5 åringar som har placering på förskola. Det är kommunen som godkänner huvudman för att starta eller utöka fristående förskola. Kommunen har därmed också tillsynsansvaret för verksamheten, till skillnad mot skolverksamhet där Skolinspektionen godkänner huvudman och har tillsynsansvar. Regelbunden tillsyn för fristående förskolor i Härnösands kommun sker vartannat år. Förutom grundläggande kontroll väljs ett fokusområde ut vid tillsynen. Vid tillsynen 2021-22 var fokus läroplanens (Lpfö 18) kapitel Förskollärares ansvar i undervisningen samt huvudmannens och rektors dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet. 2024 års tillsyn har fokus inom ramen för läroplanens kapitel Omsorg, utveckling och lärande samt uppföljning av dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet.

Samhällsnämnden har haft avtal med tre privata aktörer under året. I halvårsskiftet avslutades gatuentreprenadavtalet med Svevia. Under 2024 behöver inga avtal förnyas. Uppföljning inom avtal har genomförts minst vid två tillfällen per avtal. Den största avvikelsen nämnden sett har varit fördröjningar i fakturering av utfört arbete från vissa entreprenörer. Detta påverkar nämndens möjlighet att lägga bra och träffsäkra prognoser.

Arbetslivsnämnden har avtal med fyra aktörer, två inom teoretisk utbildning och två inom yrkesutbildning. Yrkesutbildningar via Trainor (el) och Yrkesakademin (gods-och buss), via NTI-skolan är gymnasiala kurser upphandlade och via Hermods grundläggande kurser för att komplettera vårt eget utbud av utbildning. SFI är upphandlat via Arenautbildning, även detta som ett komplement. Innevarande avtalsperiod startade i augusti 2023 och löper på 2+1+1 år. Nämnden genomförde under 2023 en ny upphandling av aktörer på grund av bristande kvalitet hos de tidigare leverantörerna, främst inom de teoretiska utbildningarna. Uppföljningar med nuvarande aktörer är inbokade löpande och sker minst 1 gång per månad. Inga avvikelser från den standard nämnden/förvaltningen förhåller sig till har uppvisats. En tydlig implementerings- och uppföljningsplan finns och följs.

2.2.3.1 Förändringar under året

Invest i Härnösands AB har under april 2023 förvärvat Skeppet 506 AB, efter beslut i kommunfullmäktige 2023-03-13. Sedan 1/1 2023 konsolideras Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse i de sammanställda räkenskaperna. Justering för detta har gjorts för 2022 års jämförelsesiffror.

Sedan 2023 tillämpar kommunen finansiell leasing enligt regelverket K3 på hyresavtal för fastigheter. Justering för detta har gjorts för 2022 års jämförelsesiffror, se not 33 och 34.

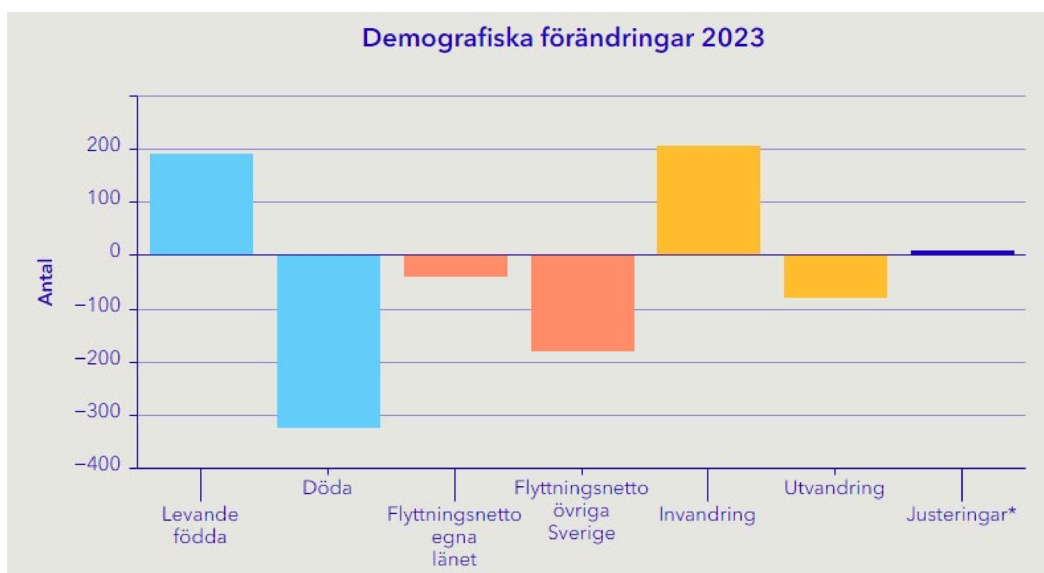
2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.3.1 Omvärldsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Demografisk utveckling	Befolkningen minskade under 2023 med 225 personer och prognoserna visar att trenden fortsätter. Konsekvensen blir minskade intäkter från skatter och statsbidrag. Gruppen barn, unga och äldre ökar snabbare än gruppen som är i arbetsför ålder vilket leder till ett högt demografiskt tryck. Detta innebär att behovet av resurser för upprätthållande av välfärden på dagens nivå ökar snabbare än skatteintäkterna.	Kommunala koncernen	För att koncernen ska upprätthålla och utveckla en långsiktigt hållbar ekonomi behöver verksamheterna effektivisera och minska kostnaderna. Samtidigt måste den digitala och automatiserade utvecklingen av tjänster inom välfärden intensifieras. Stöd till etablering av företag för att öka antalet arbetstillfällen som ger ökad inflyttning prioriteras
Arbetsmarknad	Den digitala omställningen och konsekvenserna av pandemin har medfört en omstrukturering av arbetsmarknaden. Antalet instegsjobb för ungdomar har minskat. Förändrade behov i samhället medför högre ställda krav på kompetens, vilket skapar risk för långtidsarbetslöshet i grupper med lägre utbildningsnivå eller inte matchningsbar kompetens.	Kommunala koncernen	Kompetenshöjande insatser för befintlig personal inom organisationen krävs för att matcha utvecklingen i samhället. Studievägledning och utbildningsinsatser behövs som höjer och matchar nuvarande och framtida behov av kompetens i kommunen/regionen.
Samhälls-ekonomi	Den samhällsekonomiska situationen med ökat ränteläge och inflation väntas kvarstå. Världsläget påverkan på material-, råvaru- och maskinkostnader utgör en risk för kommande investeringsprojekt i kommunen.	Kommunala koncernen	Öka organisationens omställningsförmåga och planering för olika typer av scenarier, grundat i omvärldsbevakning och löpande prognoser.
Klimat-påverkan	Förändringar i klimatet väntas medföra stora utmaningar för invånare och verksamheter. Förebyggande åtgärder är avgörande för att minimera konsekvenser på lång sikt.	Kommunala koncernen	Arbetet med klimatanpassning ska bedrivas kontinuerligt och vara en naturlig del i beslutsunderlag vid samhällsplanering och investeringar

Folkmängden i Härnösand uppgick vid årsskiftet till 24 654 personer vilket är en minskning med 225 personer i jämförelse med föregående år. Förändringen motsvarar en minskning av befolkningen med -0,9 procent. Den största orsaken till minskningen (-325 personer) består av dödsfall, men även utflyttning till övriga Sverige (utanför länet) utgör en stor del (-180 personer) av den totala minskningen. Födslar och invandring bidrar till ökning av antalet Härnösandsbor.

I jämförelse med riket har Härnösand en lägre andel i befolkningen i åldersgrupperna 0-19 år, 20-24 år, 25-34 år samt 35-49 år. Andelen invånare i gruppen 65+ är tydligt högre i Härnösand än i riket (27% resp 21%).

*Justeringar är den del av folkköningen som inte kan förklaras av födelseöverskott och invandringsöverskott. Där ingår födslar, dödsfall, inrikes in-/utflyttning, invandringar och utvandringar som rapporterats under året, men som inträffat före den 1 januari 2023.

Källa: Statistikmyndigheten SCB

2.3.2 Verksamhetsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Förekomst av korruption eller andra oegentligheter	Risken för korruption omfattar en bred uppsättning av oönskade beteenden och företeelser; alltifrån sådant som uppfattas som olämpligt till sådant som är olagligt.	Kommunen	Kontroll av att representationsfakturer i ekonomisystemet fungerar tillfredsställande utifrån gällande riktlinjer.
Lagen om offentlig upphandling (LOU) åtföljs inte.	Risk för bristande förmåga att reglera och skydda nyttjandet av offentliga medel, tillse att de konkurrensmöjligheter som finns nyttjas samt tillse att upphandling genomförs affärsmässigt.	Kommunen	Kontroll av att inköp genomförs enligt gällande rutiner och regelverk.
Brister i informations-, IT- och cybersäkerhet	Risk för bristande förmåga att möta lagkrav, bevara tillit, undvika negativa händelser samt möta verksamhetens behov av en säker digitalisering.	Kommunen	Vidareutveckla det strategiska och systematiska säkerhetsarbetet inom information-, IT- och cybersäkerhet.

2.3.3 Finansiella risker

(mnkr)	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2023	2022	2023	2022
Genomsnittlig ränta %	3,33	0,79	1,88	0,78
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	0,41	1,24	1,37	1,75
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	0,20	0,30	1,26	1,51

Kommunen har en relativt låg skuldsättningsgrad och samtliga lån har Kommuninvest som långgivare. Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår till 0,20 år och den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 0,41 år vid årets slut.

Den korta genomsnittliga räntebindingstiden medför att kommunen har en högre känslighet för stigande räntor än om räntebindingstiden varit lång. Samtidigt medför korta räntebindingstider att kommunens räntekostnader sjunker snabbare i händelse av räntesänkningar.

För kommunkoncernen som helhet är ränterisken lägre i och med att den genomsnittliga räntebindingstiden uppgår till 1,26 år och den genomsnittliga kapitalbindingstiden uppgår till 1,37 år.

Kommuninvest är som regel långivare vilket innebär att den så kallade finansieringsrisken med den låga kapitalbindingstiden blir marginaliserad inom kommunkoncernen.

Det finns alltså utrymme inom koncernen att hantera stigande räntor under kommande år.

Varken kommunen eller kommunkoncernen är i enlighet med finanspolicyn exponerade mot utländska valutor och bär därmed ingen risk för valutaexponering.

2.3.4 Pensioner

PENSIONS FÖRPLIKTELSE (mnr)	2023	2022
Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt (pensioner före 1998)	588,6	578,7
Avsättning inkl. särskild löneskatt (pensioner efter 1998)	268,2	283,5
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-80,4	-84,3
Summa pensionsförpliktelse inkl. pensionsstiftelse	776,4	777,9
Totalt kapital, pensionsstiftelse (marknadsvärderat eget kapital)	-191,5	-203,4
Summa förvaltade pensionsmedel	-191,5	-203,4
Återlånade medel	665,3	658,8
Konsolideringsgrad (%)	-23,2%	-26,1%

Härnösands kommun tryggar en del av sin pensionsförpliktelse i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP) sedan 2009. Kommunen har inga finansiella placeringar avseende pensionsmedel utöver den del som förvaltas av pensionsstiftelsen vilken är en egen juridisk person. Pensionsmedlen i pensionsstiftelsen avser att trygga pensionsförpliktelser för personer födda till och med 1942. Kommunens andel av det marknadsvärderade egna kapitalet i pensionsstiftelsen uppgår till 91,7 procent.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Kommunen har under 2023 börjat tillämpa finansiell leasing på hyresavtal enligt regelverk K3. Detta innebär att de fastigheter som kommunen hyr, och som omfattas av regelverket för finansiell leasing, från och med 2023 tas upp i kommunens balansräkning som en tillgång och en skuld. Till följd av detta har kommunen en positiv resultatpåverkan på 9,1 mnr för år 2023 och en balansräkning som ökat med knappt 600 mnr.

Från och med 2023 konsolideras Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP) i kommunkoncernens sammanställda räkenskaper. Även detta påverkar koncernens resultat- och balansräkning, då pensionsstiftelsen i och med detta hanteras på samma sätt som övriga koncernbolag.

Ett flertal försäljningar av exploateringsfastigheter har skett under året, där Saltvik 2:80 och Bondsjö 17:6 är de största, med ett sammanlagt försäljningspris på 18,9 mnr. Totalt har kommunen under året sålt exploateringsfastigheter för 19,4 mnr.

Kommunens finansiella kostnader ökar med 21,0 mnr, varav 15,5 utgörs av pensioner och 5,4 av räntor på lån. Under 2023 har finansiell leasing införts i kommunen, vilket medför ökade finansiella

kostnader. Då även 2022 års siffror har omräknats retroaktivt utifrån införandet av finansiell leasing, blir det ingen skillnad mellan åren till följd av införande av finansiell leasing.

Kommunen har för 2023 betalat 6,9 mnkr i räntor för sina lån hos Kommuninvest med en snittränta på 3,33%. Motsvarande siffror för 2022 var 1,7 mnkr i räntekostnader och en snittränta på 0,79%. För 2021 var snitträntan 0,23% och räntekostnaderna 0,5 mnkr med ungefärlig motsvarande belåningsgrad.

Det osäkra omvärldsläget har präglat den politiska och ekonomiska diskursen under året. Inflationen har sjunkit till 2,3 procent per december och Riksbankens prognos är att prisökningstakten avtar. Samtidigt är konjunkturläget fortsatt svagt och arbetslösheten stiger. Enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR) står sektorn inför ett samlat underskott om uppemot 30 miljarder kronor 2024. Nedskärningar sker runt om i landet och kompetensförsörjningsfrågan är en utmaning. I Härnösand har det samhällsekonomiska läget påverkat både kommunens driftskostnader och enskilda invånare. För att ge bättre förutsättningar att bedriva verksamhet inom beslutad budgetram har kommunens finansiella mål sänkts från 2,0% till 0,1%.

Sveriges utrikespolitiska hållning och ansökan om NATO-medlemskap har lett till att Härnösand pekats ut som en strategisk ort för marin verksamhet. Det kan komma att medföra kontinuerlig närvaro av amerikansk militär som inte omfattas av svensk lagstiftning. Kommunen har beslutat om ett program för civil beredskap som bland annat beskriver den övergripande processen för risk- och sårbarhetsanalys och vilken planering kommunen behöver skapa eller uppdatera under mandatperioden.

Den stora etableringen i Torsboda leder tillsammans med andra etableringar mot en regional samhällsomvandling. Koncernledningsgruppen har initierat ett programarbete i syfte att möta förändringen och för att de samarbeten som krävs ska bli så effektiva som möjligt. Trycket på bostäder har ökat och planläggning pågår, ett exempel bland flera rör kvarteret Skeppet på Kronholmen. Antalet nya ärenden inom bygglov har minskat något jämfört med föregående år, en trend som ses över stora delar av landet. En platsvarumärkesplatsform har antagits för Härnösands kommun. Varumärket ska användas för att attrahera talanger, inflyttare, etablerare och besökare och tanken är att belysa platsens framtida riktning och utveckling.

Flera större byggprojekt har gått in i produktionsfas, exempelvis Hernö Gin Hotell, Logosol och Riksarkivet. Markanvisningsavtal har upprättats med en aktör som avser exploatera del av fastigheterna på Saltvik som område för sällanköpshandel. Tre till fyra handelsetableringar kan innebära 45-80 arbetstillfällen. Kommunen har förbättrat sin placering i Svenskt Näringslivs ranking i jämförelse med tidigare år. Samtidigt pekar NKI-mätningar på att de företag som kommer i kontakt med kommunens handläggare är nöjda. Löpande avstämningar sker mellan kommunen och företagarnas organisationer i syfte att vidareutveckla företagsklimatet i Härnösand. Arbetet med att underlätta för företagen genom modellen "En väg in", fortgår och bedöms fylla ett viktigt syfte. Huttopia har tilldelats tjänstekoncession avseende camping på Smitingen. Campingen ska hållas öppen året om och Smitingen får med detta goda förutsättningar att bli en mötesplats året runt. Tillflödet av turister och gästnätter väntas leda till ytterligare arbetstillfällen.

Förändringar har införts gällande kommunens kollektivtrafik. Nya linjenummer har införts för landsbygdstrafik för att förbättra tydligheten för resenärer och fler anropsstyrda turer har ökat tillgängligheten. Den nya trafikeringen till och från Saltviksområdet skapar goda resandeförutsättningar för kommande företagsetableringar och fler kan välja kollektivtrafik som alternativ till bil.

Byggnation av den nya sporthallen på Ängevallen har påbörjats och fotbollsanläggningen på Myran färdigställs våren 2024. Vissa besparingar har genomförts kopplat till fritids- och friluftsliv. Kommunen står inte längre för gratis ved till grillplatser, färre isbanor spolats och preparering av skidspår har begränsats. Kommunen har tagit över ansvaret för arbetsledning och planering för gatuskötsel. Det egna gatukontoret har genomfört flera investeringsprojekt under året, exempelvis renovering av Sockenvägen och ombyggnation av Aspvägen, Åkermansgatan och Ängsvägen. Det nya industriområdet på Västra Saltvik färdigställs våren 2024 med beläggning av asfalt på gång- och cykelvägar. Västra Ringvägen utvecklas med säkrare skolväg och ny gång- och cykelbana. Satsningarna innebär omfattande ledningsarbete för HEMAB. Ett förslag till ny Nybro har utverkats och under året har utformning, gestaltning samt tillgänglighet för alla trafikslag varit viktiga delmoment.

Planering och anpassning avseende lokaler för befintliga och kommande behov har skett. Bland annat har Hälledals förskola förlagts till Hälledals skolas lokaler och hyresavtalet för förskolan har därmed avslutats. Större renoveringar har genomförts för anpassning av pedagogiska lärmiljöer på Murbergets och Tullportens förskolor. Planering av en ny förskola pågår i syfte att kunna möta kommande behov. Pedagogisk omsorg upphör som verksamhetsform från och med halvårsskiftet 2024 till följd av minskad efterfrågan. Ett utbildningsspår för alla folkbokförda barn och elever i Härnösands kommun har påbörjats. Utbildningsspårets målgrupp är barn och elever inom autismspektrat. Resursskolor har bildats för årskurserna 1-6 och 7-9 och gymnasiet har startat en stödverksamhet för elever inom målgruppen.

För att kunna erbjuda en bredd av utbildningar, har Campus Härnösand samarbetat med andra yrkeshögskolor och universitet. Omvärldsbevakning och nära dialog med arbetsgivare har varit avgörande för att erbjuda rätt utbildningar som efterfrågas av arbetslivet lokalt och regionalt. Som ett komplement och med förankring i kommunens tillväxtstrategi har strategiska utbildningar införts som skapar lokal tillväxt inom utpekade utvecklingsområden i kommunen och regionen. Campus Härnösand är i dag genom Härnösands energitekniska arena yrkeshögskolan (HETA) ett nav i länet och norra Sverige för utbildningar inom industri, energi och grön omställning. Arenan är unik i norra Europa.

Ett nytt målprogram för kommunen har antagits. Lärdomar från tidigare målprogram har tillvaratagits i arbetet och revisionens synpunkter har beaktats. Programmet innebär en förändring i den övergripande styrningen på så sätt att också de helägda bolagen omfattas. Nämnder och bolag har att omsätta de nya lokala inriktningarna till jämställdhetsintegrerade mål och indikatorer fördelade på kön. Sedan årsskiftet deltar Härnösand i SKR:s Modellkoncept för jämställdhet i syfte att identifiera jämställdhetsutmaningar och genomföra förbättringar i styrning och ledning. Kommunfullmäktige har uppdragit åt nämnderna att kartlägga orättfärdiga skillnader mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Resultatet av kartläggningarna har omhändertagits i nämndernas verksamhetsplaner för 2024. En första utbildningsinsats i jämställdhetsintegrerad styrning har erbjudits samtliga nämndspresidier, bolagspresidier samt revisionsledamöter.

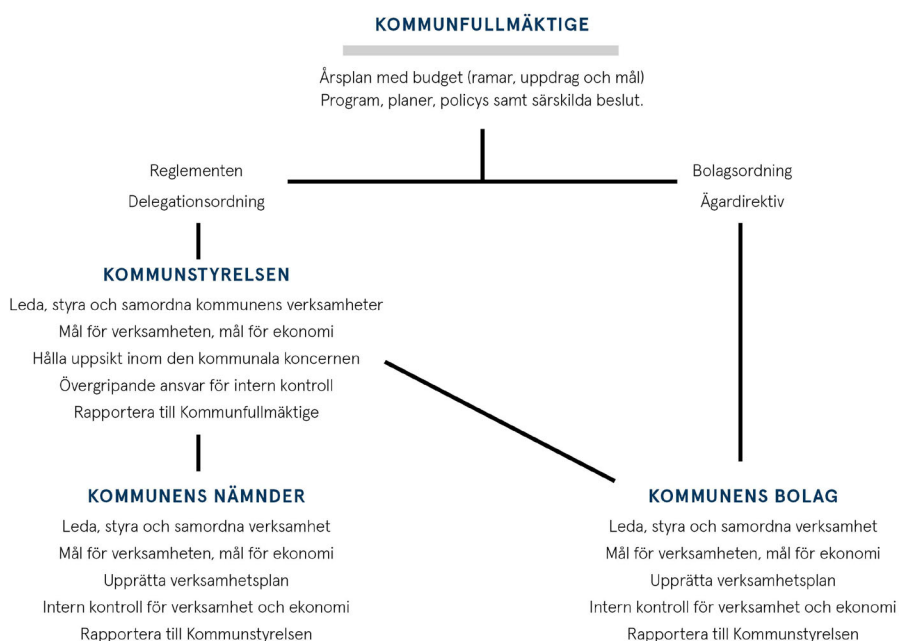
Utöver målprogrammet har flertalet styrdokument bearbetats och utverkats. Kommunens reviderade arbetsmiljöpolicy trädde ikraft under våren. Revideringen förstärker perspektiven arbetsmiljömål och uppföljning, nolltolerans mot hot och våld på arbetet och rökfria miljöer. Ett program för uppföljning av privata utförare har antagits, liksom en biblioteksplan och en bredbandspolicy för åren 2023-2030. Bredbandspolicyn klargör kommunens ambition och roll i bredbandsutvecklingen och tillgången till datakommunikation i hela kommunen. Alla fastboende, företag och offentliga anläggningar ska ha tillgänglig datakommunikation som är stabil, skalbar och framtidssäkrad. Vidare har ett friluftsprogram beslutats. Programmet syftar till att skapa förutsättningar för att utveckla och bevara viktiga naturområden och miljöer för friluftsliv som komplement till utveckling av bebyggelse. Programmet

utgör underlag för kommunens översiktliga planarbete och är vägledande vid detaljplanering och exploatering. Utöver revidering och framtagande av nya styrdokument har en aktualitetsprövning av kommunens samtliga äldre styrdokument initierats.

Sedan juli 2023 har kommunerna ett lagstadgat ansvar för att förebygga brottsligheten, ett ansvar som delas med Polisen. Inför lagens ikraftträdande utreddes frågan om hur arbetet i Rådet för trygghet och hälsa tillika lokala brottsförebyggande rådet kunde anpassas och vad dess syfte och uppgifter borde innefatta. Rådets sammansättning har därefter justerats för att främja ett systematiskt och kunskapsbaserat arbete. Samordningen av det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet har bland annat renderat i kompetensutveckling för omkring 600 medarbetare vid särskilt boende och hemtjänst inom området våld i nära relationer. Vidare har samverkan skett mellan instanser som möter brottsoffer inom kommunen och näringslivet. De insatser som samordnats för evenemang såsom stadsfest och "nollning" har varit framgångsrika och engagemanget från ideella krafter har varit stort. Statistiken bekräftar att Härnösand generellt är en trygg kommun och det arbete som redan bedrivs behöver befästas långsiktigt. Det suicidpreventiva arbetet fokuserar främst på utbildningsinsatser både för medarbetare och för elever. Behov ses av utökad samverkan kring ANDTS och av metoder för att bättre synliggöra effekterna av de insatser som görs. Tillsammansperspektivet behöver förstärkas ytterligare för att undvika stuprörstänkande och främja kontinuitet.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Den kommunala koncernen styrs via ett målprogram för kommunens fem nämnder (se 2.5.2, Hur kommunen styrs) samt via ägardirektiv för de kommunala företagen. I företagens ägardirektiv framgår att företagen är organ för kommunal verksamhet och i sin verksamhet står under kommunstyrelsens tillsyn. I ägardirektiven framgår även de ekonomiska mål som finns för respektive verksamhet. Förutom genom lagar och författningar regleras företagens verksamhet och deras förhållande till kommunen genom gällande bolagsordning, ägardirektiv samt av fullmäktige och kommunstyrelsen särskilt fattade beslut.

2.5.1 Hur kommunen styrs

En av kommunfullmäktiges främsta uppgifter är att utverka mål och riktlinjer för verksamheterna samt att följa de övriga föreskrifter som gäller för dem. De långsiktiga målen utgör själva ramen för styrningen. De spänner över alla grundläggande områden och stakar ut den gemensamma färdriktningen.

För att veta i vilken mån kommunen lyckas med sina ambitioner krävs fokus på uppföljning och resultat. Därför har kommunfullmäktige utverkat kortsiktiga, avgränsade och konkreta resultatuppdrag med tillhörande styrtal som anger vad nämnder och företagsstyrelser ska prioritera under året och vad uppföljningen ska fokusera på. Nämnderna kan utöver detta formulera egna mål för sitt arbete, med utgångspunkt från kommunens vision och övergripande mål.

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela kommunens samlade verksamheter, såväl nämnder som kommunala företag. För att uppföljning ska kunna ske på likartat sätt följer kommunstyrelsen upp alla mål i delårsrapporter och årsredovisning. Nämndernas och styrelsernas måluppfyllelse sammanställs till ett kommungemensamt resultat.

2.5.2 Målprogram för kommunen

Den modell för mål och resultatstyrning som Härnösands kommun tillämpar innehåller en kedja från vision och mål till konkreta resultatuppdrag med tillhörande styrtal/målnivåer. Målprogrammet gäller för perioden 2020-2023. Programmet innehåller en vision och åtta kommunövergripande mål. Kommunens övergripande mål fastställs av kommunfullmäktige och följs upp med sikte på år 2023.

Vision 2023: Härnösand – bygger en hållbar framtid

Härnösand är en levande och kreativ mötesplats där människor förverkligar sina drömmar. En kommun i positiv utveckling som tar ledarskap för framtiden. En plats med centralortens attraktion, landsbygdens rikedom och med uppkoppling mot omvärlden. Härnösand erbjuder hög livskvalitet för alla invånare och gäster. Vårt gemensamma mål är ett solidariskt samhälle med ett stort hjärta och med ett aktivt miljöarbete. Här bygger vi en hållbar framtid!

Mål

I målprogrammet finns åtta övergripande mål fördelade på två perspektiv. Det första perspektivet- Härnösandsperspektivet- speglar den önskvärda utvecklingen i kommunen generellt. Här betonas samverkan mellan olika aktörer och vikten av att kommunorganisationen bidrar till detta. Det andra perspektivet- organisationsperspektivet- innehåller mål för den verksamhet kommunen själv bedriver, de tjänster som levereras samt personal och ekonomi. De övergripande målen 1-4 är placerade under Härnösandsperspektivet och mål 5-8 under Organisationsperspektivet.

För att veta i vilken mån kommunen lyckas med sina ambitioner krävs fokus på uppföljning och resultat. Därför har kommunfullmäktige utverkat kortsiktiga, avgränsade och konkreta resultatuppgifter med tillhörande styrtal som anger vad nämnder och kommunstyrelse ska prioritera under året och vad uppföljningen ska fokusera på. Nämnderna kan utöver detta formulera egna mål för sitt arbete, med utgångspunkt från kommunens vision och övergripande mål.

Kommunens årsplan följs upp tre gånger per år, i fyramånadersrapport, delårsrapport, samt i årsredovisningen. Målen följs upp vid delårsrapport och i årsredovisning. Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen och beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

2.5.3 Uppsiktsplikt och intern kontroll

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över den kommunala koncernen. Uppsiktspliktens utformning regleras i riktlinjer och tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt bolagens och nämndernas verksamhetsplaner. Förbunden följs upp genom delårsrapport och årsredovisning samt revisionsberättelse och lekmannarevisorernas granskningsrapporter.

Socialnämnden och skolnämnden har sedan oktober 2022 omfattats av förstärkt uppsiktsplikt. Under 2023 har åtgärder vidtagits med hänvisning till uppvisade budgetavvikelse för de båda nämnderna och för samhällsnämnden. Utöver löpande dialoger med presidierna har månatliga ekonomiska rapporter avlämnats. I juni 2023 beslutade kommunfullmäktige tillföra ytterligare medel till socialnämnden och samhällsnämnden, samt att sanktionera skolnämndens överskridande av personalbudget. För samtliga nämnder har mjukt inköpsstopp gällt från och med juni månad.

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.6.1 God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunerna ha god ekonomisk hushållning.

För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs att kommunens mål- och resultatstyrning uttrycker långsiktig realism och handlingsberedskap då kommunen ständigt ställs inför nya utmaningar, samtidigt som kravet på en ekonomi i balans ska uppfyllas. För att lyckas behövs förutom en utvecklad planering med framförhållning: tydliga mätbara mål och en rättvisande och tillförlitlig redovisning, service som är anpassad efter invånarnas behov och förväntningar samt ett säkerställt balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt. De finansiella målen uttrycker att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning.

Kommunens kortsiktiga finansiella mål för god ekonomisk hushållning definieras av resultatuppgifterna under mål 8; Välskött och stabil ekonomi, vars definition beskriver de långsiktiga finansiella ambitionerna. De finansiella resultatuppgifterna betonar att ekonomin utgör en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om det innebär att de i årsplanen angivna resultatuppgifterna för verksamheten inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och resultatuppgifter ska nämnd/styrelse agera och prioritera så att budgetramen hålls.

För att kommunen ska bedömas ha god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen vara uppnådda samt minst hälften av övriga resultatuppgifter. Ett resultatuppgift har uppnåtts om utfallet är lika eller bättre än baslinjen (delvis uppfyllt) eller att målnivån nåtts (helt uppfyllt).

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning för koncernen vägs utfallet av måluppfyllelsen för koncernbolagens ekonomiska mål enligt ägardirektiven in i bedömningen. Koncernbolagen omfattas inte av årsplanens verksamhetsmässiga mål.

2.6.1.1 Måluppfyllelse

Den kommunala verksamhetens målprogram har beskrivits under punkt 2.5.1 *Målprogram för kommunen*. Bedömningen av måluppfyllelsen ska ses i relation till kommunens ambitionsnivå inom respektive verksamhetsområde. Nämndernas redovisning av arbetet med resultatuppgifterna ligger till huvudsaklig grund för bedömningen.

HÄRNÖSANDSPERSPEKTIVET

 Nått målet

 Bättre än baslinjen

 Sämre än baslinjen

Övergripande mål	Bedömning
Mål 1, Attraktivt boende med levande mötesplatser	
Mål 2, Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad	
Mål 3, Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete	
Mål 4, Kunskapsstaden där alla kan växa	

Mål 1, Attraktivt boende med levande mötesplatser

Härnösand är en öppen och välkomnande kommun som ger utrymme för nya människor och nya initiativ. En plats där man lätt kan möta andra och vara delaktig i samhällsutvecklingen. Härnösand är känt för sina attraktiva boendemiljöer, en levande landsbygd och närheten till Höga Kusten. Invånarna

har god hälsa och känner sig trygga. Ett pulserande centrum, blomstrande kulturliv och mångfald av fritidsaktiviteter skapar möten över gränser.

Bedömning

Medborgarnas nöjdhet med kommunens om plats att bo och leva på mäts genom Medborgarundersökningen. Resultatet för 2023 visar en något lägre nöjdhet hos invånarna med kommunen som en plats att bo och leva på i jämförelse med föregående år, minskningen ses för båda könen. Trots minskningen uppger 9 av 10 att de är nöjda, eller mycket nöjda, med kommunen som plats att bo och leva på. I likhet med föregående år visar undersökningen att kvinnor är mer nöjda än män (kvinnor 92%, män 89% nöjdhet). Fördelat på åldersgrupper så ses högst nöjdhet (95%) i åldersgruppen 65+. lägst nöjdhet ses i åldern 30-49 år (86%) Den totala nöjdheten för kommunen når 90,3 procent vilket ligger under snittet för riket (91,8%) och länet (93,6%).

Invånare bosatta i centralorten eller i annan tätort inom kommunen uppger högst nöjdhet, medan invånare utanför tätort har en lägre nöjdhet med kommunen som en plats att bo och leva på. (centralort 93%, i annan tätort i kommunen 100%, utanför tätort 83%).

Resultatet av Medborgarundersökningen visar att kommunens invånare upplever en hög grad av trygghet och nivåerna är stabila mellan åren med enbart mindre förändringar. I jämförelse med snittet för riket upplever kommunens invånare generellt en hög grad av trygghet. Upplevelsen av tryggheten i mörker i sitt bostadsområde ökade något mellan 2021 och 2022, och återgick 2023 åter till 2021- års nivå, 2023 uppgav 77 procent att de är trygga i sitt bostadsområde när det är mörkt ute. Skillnaden i upplevd trygghet skiljer sig dock tydligt åt mellan kvinnor och män, där kvinnor har en lägre grad av trygghet. (85% av männen känner sig trygga utomhus i mörker i sitt bostadsområde, motsvarande andel för kvinnor är 70%) I jämförelse med föregående år uppger män samma nivå av trygghet i mörker, medan kvinnors trygghet har minskat med motsvarande tre procentenheter.

Oro för att drabbas av inbrott i sitt hem har ökat något i jämförelse med föregående år (motsvarande 2 procentenheter) och även här ses en skillnad mellan könen där män är något mindre oroliga för att drabbas. (Män 17%, kvinnor 23% ganska eller mycket oroliga att drabbas). Trenden för de tre senaste åren är dock positiv och pekar på en minskad oro. Oro att drabbas av våldsbrott eller hot om våld ligger stabilt över de tre senaste åren med enbart mindre förändringar. Även här ses en högre grad av oro hos kvinnor. Sett till olika åldersgrupper så är oron högst i den yngsta åldersgruppen (18-29 år) där 40 procent uppger att de är mycket eller ganska oroliga för att drabbas.

Nöjdheten med gång och cykelvägar i kommunen visar nivåer som är i linje med föregående års resultat och aningen bättre än 2021. Nöjdheten med utbudet av gång- och cykelvägar tycks ha ökat något i jämförelse med föregående år, samtidigt tycks nöjdheten med snöröjningen ha minskat något. Variationerna mellan åren är dock små och tolkningen av resultatet bör därför göras med försiktighet.

Högst nöjdhet kopplat till gång- och cykelvägar ses för trafiksäkerheten där tre av fyra invånare (74%) är nöjda eller mycket nöjda. Lägst nöjdhet ses för snöröjningen där endast drygt varannan invånare (52%) ger samma betyg. Drygt 6 av 10 invånare (63%) är nöjda med skötseln av gång- och cykelvägar i kommunen. Skillnader ses mellan kvinnors och mäns nöjdhet i flera delar. Män uppger i högre grad nöjdhet med både trafiksäkerheten och utbudet (+4,2, respektive +8,2 procentenheter högre nöjdhet för män än för kvinnor). Kvinnor är i högre grad nöjda med skötsel av gång- och cykelvägar (skillnad 3,4 procentenheter). Nöjdheten skiljer sig tydligt åt beroende på var i kommunen svarande i undersökningen är bosatt, 8 av 10 boende i Härnösands tätort är nöjda med utbudet av gång- och cykelvägar, jämfört med att endast varannan boende utanför tätorten uppger det samma. I jämförelse

med övriga länet ses en något högre nöjdhet hos invånare i Härnösand gällande snöröjningen av gång- och cykelvägar, skillnaden i nöjdhet är fyra procentenheter.

I Årsplan 2023 har tre resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet varav två bedöms uppfyllda och ett delvis uppfyllt. Det övergripande målet bedöms därmed vara uppfyllt.

Mått	Mål 2023	Resultat 2023	Resultat 2022	Baslinje 2021	Resultat 2020	Resultat 2019	Bedömning
Medborgarnas, såväl kvinnors som mäns, bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på	92	90	94	90	60	57	
Medborgarnas, såväl kvinnors som mäns, nöjdhet när det gäller trygghet	77	79	80	77	55	53	
Kommuninvånarnas, såväl kvinnors som mäns, nöjdhet med gång- och cykelvägar	60	66	67	64	53	49	

Mål 2, Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad

Härnösand har ett näringsliv som växer och företag som utvecklas positivt. Klimatet för entreprenörskap är gott och innovationer uppmuntras. Nya jobb uppstår på en arbetsmarknad som är bred och inkluderande med goda arbetsvillkor. Ansvarstagande för miljö och hållbarhet präglar produktion, förädling och kommunikationer. Utveckling av infrastruktur ger stärkta förutsättningar på en regional och global arena och samverkan mellan kommunen och det civila samhället ger drivkraft åt lokal utveckling.

Bedömning

Nyföretagandet i Sverige har under 2023 minskat med 18 procent. Förklaringsfaktorer till minskningen står att finna i det omgivande världsläget samt ökande kostnader. I Västernorrland och Härnösand minskade antalet nya företag med 14 procent i jämförelse med föregående år.

För att inspirera till nya företag i Härnösand arbetar kommunorganisationen aktivt tillsammans med Nyföretagarcentrum och andra företagsstödande organisationer. Ung Företagsamhet och Sommarlovsentreprenören är viktiga plattformar för att inspirera ungdomar att välja att bli företagare i framtiden, flertalet bolag har startats den vägen.

Könsfördelningen för nystartade företag under 2023 presenteras under första kvartalet 2024, därav saknas redovisning av antalet företag som startas av kvinnor respektive män under året. Under 2022 hade var femte aktiebolag (21%) i riket en kvinna som företagsledare. Andelen i länet var aningen lägre. (19%.) Motsvarande andel i Härnösand var drygt 23 procent. Vid jämförelse med samtliga kommuner i landet placerar detta Härnösand på plats 20 av 290 utifrån andel kvinnor i företagsledande ställning. (Siffrorna avser aktiebolag med minst 100.000 kr i omsättning.)

Företagens nöjdhet med kommunens myndighetsutövning mäts genom den så kallade Insiktsmätningen. Utfallet för 2023 når index 69 för kundgruppen företag, vilket är en godkänd nivå i mätningen. Företagens nöjdhet med kommunens myndighetsutövning visar en nedåtgående trend. De senaste åren har nöjdheten varit hög med en topp 2021 (index 89). Utfallet har efter det sjunkit med hela 20 enheter till årets nivå (index 69) En möjlig förklaringsfaktor till del av minskningen i årets

mätning av nöjdhet finns i att efterhandsdebitering för livsmedelskontroll har införts. Efterhandsdebitering medför en förändring för företagen vilket kan ha påverkat resultatet.

Arbetet med "En väg in för företag" bedöms ha bäring på företagens nöjdhet med kommunens myndighetsutövning. Genom En väg in väntas företagen uppleva förenklingar vid kontakt med kommunen. Arbetet som bedrivs över förvaltningsgränserna fortsätter under 2024.

I Årsplan 2023 har två resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet, båda dessa bedöms inte uppfyllda. Det övergripande målet bedöms därmed inte vara uppfyllt.

Mått	Mål 2023	Resultat 2023	Resultat 2022	Baslinje 2021	Resultat 2020	Resultat 2019	Bedömning
Antalet nystartade företag bland såväl kvinnor som män	160	136	155	138	133	117	
Företags nöjdhet med kommunens myndighetsutövning	85	69	81	89	80	78	

Mål 3, Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete

All utveckling i Härnösand präglas av hållbarhet och ett gemensamt engagemang för minskad miljöpåverkan. Här utvecklas kunskapen som behövs för att skapa ett hållbart samhälle. Med förnybar energi, klimatsmarta lösningar, ökad självförsörjning och hushållning av naturresurser är Härnösand en föregångare i omställningen till en fossilfri ekonomi.

Bedömning

I rankingen "Sveriges miljöbästa kommun" placerar sig Härnösands kommun på plats 5 i vår kommungrupp "mindre städer", i gruppen ingår totalt 78 städer. Resultatet baseras på ett långsiktigt och strategiskt arbete med miljö- och hållbarhetsfrågor, både i kommunens egen organisation och i de kommunala bolagen. För att bibehålla en hög placering krävs det att kommunen fortsätter ligga i framkant för att vara en ledande miljökommun. I årets mätning når kommunen en förstaplats i länet, och i jämförelse med rikets samtliga 290 kommuner når Härnösand plats 38. Placeringen är en förbättring med 7 placeringar i jämförelse med föregående år (2022; plats 45 i riket).

Möjligheten att använda kollektivtrafiken för arbetsresor mäts genom Medborgarundersökningen. I december 2023 infördes förbättrad turtäthet till Saltviksområdet. Utöver denna större förändring har ett antal hållplatsförbättringar genomförts under året. Kvällsbussen har ökat antalet resenärer under året vilket också förväntas bidra till goda möjligheter att använda kollektivtrafik för arbetsresor. Då medborgarundersökningen genomförs en gång/ år (under hösten) kan en ev. förändring i nöjdheten som följd av förändringarna ses först i slutet av 2024. Medborgarundersökningens resultat 2023 visar att en majoritet av invånarna i Härnösand (6 av 10) är nöjda med möjligheten att resa med kollektivtrafik till sitt arbete. Trenden för invånarnas nöjdhet med kollektivtrafiken är tydligt positiv. I dagsläget saknas möjlighet att genom faktisk resandestatistik mäta fördelning av resandet mellan män och kvinnor.

Utsläppen av växthusgaser från kommunens transporter har minskat under året och en allt lägre andel av körda kilometer genomförs med fordon som inte är miljöfordon. Årets utfall visar en fortsättning på den positiva (minskande) trend som hållit i sig sedan mätningen infördes 2019. Under året har en genomgång av kommunens fordonspark genomförts där de bilar som använts i låg omfattning planeras att avyttras för att minska det totala antalet fordon i kommunen.

Intresset för personalcyklar har varit stort och har uppskattats av kommunens medarbetare. Fler tillfällen för att teckna sig för en personalcykel kommer att erbjudas.

I Årsplan 2023 har tre resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet, samtliga bedöms uppfyllda. Det övergripande målet bedöms därmed vara uppfyllt.

Mått	Mål 2023	Resultat 2023	Resultat 2022	Baslinje 2021	Resultat 2020	Resultat 2019	Bedömning
Kommunens placering inom vår kommungrupp i rankingen "Sveriges miljöbästa kommun"	Plats 15 eller bättre	5	8	23	4	12	
Möjligheten, för såväl kvinnor som män, att använda kollektivtrafiken för arbetsresor	60%	60%	49%	46%	-	-	
Utsläppen av växthusgaser (CO2) från kommunens transporter	Minskning	25.0%	31.5%	41.7%	61.6%	83.4%	

Mål 4, Kunskapsstaden där alla kan växa

Härnösand är en modern kunskapsstad med kreativa miljöer för utbildning och lärande och där det är naturligt att nyttja digitaliseringens möjligheter. Framgångsrik skolverksamhet på alla nivåer ger alla chansen att lyckas. Nya samarbeten, kunskapsutbyte och närhet till högre utbildning lägger en grund för dagens och morgondagens jobb och näringslivets kompetensbehov. Folkbildning och kulturella uttryck ger inspiration till nytänkande.

Bedömning

Andelen elever som nått godkänt betyg inom gymnasiala kurser på komvux har ökat i jämförelse med föregående år, ökningen motsvarar närmare 13 procentenheter. De senaste åren har resultatet varierat och skillnaden mellan högsta och lägsta värde sedan år 2020 uppgår till 20 procentenheter. (81,5% 2020, 61,3% 2022) Fördelat på kön ses att kvinnor i högre grad än män når godkänt resultat, skillnaden uppgår 2023 till tio procentenheter. (Kvinnor: 77,3%, män: 67,3%) De kurser som har lägst andel godkända resultat är matematik, engelska och svenska som andraspråk. De åtgärder som vidtagits bedöms ha bidragit till en positiv utveckling av utfallet.

En positiv trend syns gällande andelen studerande som slutför sin Yrkehögskoleutbildning med examen. Förklaringsfaktorer till utvecklingen återfinns i det förbättringsarbete som genomförts inom Yrkehögskolan de senaste åren. Störst effekt för den ökande andelen studerande med examen tycks de genomförda åtgärderna kopplat till uppföljning fått, där elever som är i behov av stöd för att klara sin utbildning har identifierats och fångats upp.

Andelen studerande som slutför sin Yrkehögskoleutbildning med examen visar varierande utfall över åren. Årets utfall visar en minskning i jämförelse med föregående år. Insatser har genomförts under året med syfte att möjliggöra för en större andel studerande att slutföra utbildningen och tar examen. Störst effekt för att elever ska nå examen tycks genomförda åtgärderna kopplat till uppföljning fått, där elever som är i behov av stöd för att klara sin utbildning har identifierats och fångats upp. Fördelat på kön ses att män i högre grad än kvinnor slutför sin Yrkehögskoleutbildning med examen. Andelen kvinnor med examen når 56 procent, för män är andelen 12 procentenheter högre (68%). Det är vanligt

förekommande att studerande på YH-utbildningar får arbete innan utbildningen har slutförts och att examensarbetet därmed skjuts på framtiden.

2023 var det drygt hälften av eleverna i årskurs 3 som deltagit i alla delar, och klarat alla delar, av de nationella ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk (54%), resultatet är en försämring med tio procentenheter jämfört med 2022 års resultat. Fördelat på kön ses att andelen flickor som deltagit i, och klarat alla delar av provet är högre än andelen pojkar. (Flickor 60%, pojkar 49%) Under föregående år var andelen 75 procent för flickorna och 52 procent för pojkarna, en minskning har således skett för båda könen. Utfallet för 2023 är det lägsta som har uppmätts för Härnösands kommun under mätperioden 2010-2023.

Vid vårterminens slut var totalt 80,5 procent av eleverna i årskurs 9 behöriga till yrkesprogram. Fördelat på kön ses att andelen behöriga i gruppen pojkar når 84,1 procent vilket det gör att målvärdet är uppnått för gruppen pojkar. I gruppen flickor är andelen behöriga 77,6 procent. Sammantaget når andelen behöriga elever inte upp till det satta målvärdet. Sett över tid är trenden för de fem senaste åren ökande, men över de tre senaste åren har den varit tydligt minskande.

Under året fullföljde 73 procent av eleverna sin gymnasieutbildning med examen eller studiebevis inom fyra år. Fördelat på kön ses att gruppen kvinnor i högre grad än män fullföljer utbildningen inom fyra år (kvinnor 75,8%, män 70,7%). Gruppen kvinnor når därmed det uppsatta målvärdet för året. Trenden för den totala andelen som fullföljer gymnasiet inom fyra år är sett över de senaste fem åren är svagt positiv.

I Årsplan 2023 har fem resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet varav två bedöms delvis uppfyllda och tre bedöms inte uppfyllda. Det övergripande målet bedöms därmed inte vara uppfyllt.

Mått	Mål 2023	Resultat 2023	Resultat 2022	Baslinje 2021	Resultat 2020	Resultat 2019	Bedömning
Andelen elever, såväl kvinnor som män, inom komvux med godkänt resultat inom gymnasiala kurser	84.0%	74.2%	61.3%	73.4%	81.5%		
Andelen studerande, såväl kvinnor som män, som slutför yrkeshögskoleutbildning med examen.	70%	66%	85%	67%			
Andelen elever, såväl flickor som pojkar, i grundskolans åk 3 som klarar delproven i Svenska och Svenska som andra språk	72.0%	54.0%	64.0%	-	-	69.0%	
Andel elever, såväl flickor som pojkar, i åk 9 som är behöriga till gymnasiet	84.0%	80.5%	84.0%	85.5%	83.9%	79.2%	
Andelen elever, såväl flickor som pojkar, som fullföljer gymnasieutbildning inom fyra år	75.0%	73.0%	79.4%	66.9%	74.8%	70.5%	

Nått målet

Bättre än baslinjen

Sämre än baslinjen

Övergripande mål	Bedömning
Mål 5, Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	
Mål 6, God service med gott bemötande	
Mål 7, Framtidens arbetsgivare	
Mål 8, Välskött och stabil ekonomi	

Mål 5, Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet

Härnösands kommun erbjuder välfärdstjänster av hög kvalitet där behoven styr och insatserna ges på lika villkor, oavsett kön, sexuell läggning eller bakgrund. Resurser prioriteras så att allas rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses. Kommunens arbete präglas av lyhördhet och respekt för den enskilde. Barnens bästa är i centrum för alla beslut.

Bedömning

Inom äldreomsorgen mäts brukarnas nöjdhet med sitt särskilda boende eller sin hemtjänst genom den årliga brukarundersökningen. För kommunens särskilda boenden syns för 2023 en liten minskning i nöjdhet (-1 procentenhet) jämfört med föregående år. Resultatet har varit varierande mellan åren med ett högsta resultat 2017 (87%), och ett lägsta resultat 2019 (78%). Jämfört med riket når Härnösand en något högre grad av nöjdhet 2023 (+1 procentenhet). Könsuppdelat ses att nöjdheten i gruppen män har sjunkit med fem procentenheter i jämförelse med föregående år. (86% 2022 resp. 79% 2023). Nöjdheten i gruppen kvinnor ligger stabilt med en liten ökning (78% nöjda 2022 och 79% nöjda kvinnor 2023). Med syfte att öka nöjdheten så har verksamheten under året satt en ny rutin för aktiviteter, "En meningsfull vardag", samtidigt har ett arbete kring värdegrunden genomförts. Nöjdheten med aktiviteterna på särskilt boende visar 2023 en tydlig ökning sedan föregående år, ökningen är hela 23 procentenheter. (2023: 70% nöjdhet med aktiviteter, 2022: 47%). Även resultatet gällande nöjdhet att få hjälp att vistas utomhus har ökat tydligt. 67 procent av de svarande uppger att de är nöjda vilket är en ökning med 14 procentenheter sedan 2022. I jämförelse med länet och riket ses höga nivåer för nöjdheten i Härnösand inom dessa delområden. Under året har verksamheterna fokuserat särskilt på att genom aktivitetsarbete motverka ensamhet, samt måltidernas betydelse. Insatser har genomförts för att göra det mer trivsamt i gemensamma utrymmen på boendena.

Nöjdheten med sin hemtjänst omfattar såväl kommunens utförda hemtjänst, som hemtjänst utförd av privata utförare. En tydlig ökning av nöjdheten i jämförelse med föregående år ses i årets resultat. (+5 procentenheter.) Utvecklingen för de senaste tre åren är svagt positiv. Sett över en längre period har brukares nöjdhet med sin hemtjänsten minskat. Fördelat utifrån kön ses förändringar både för kvinnor och män i jämförelse med föregående år. Kvinnors nöjdhet med hemtjänsten ökade med 14 procentenheter till 89 procent, samtidigt minskade männens nöjdhet med fem procentenheter till 78 procent. Inom ramen för kommunens egen leverans av hemtjänst ses en ökning av nöjdheten i fem av sex hemtjänstområden i jämförelse med föregående år. För privata utförare ses i samma tidsperiod en minskning av brukares nöjdhet. Nöjdheten med den privata utföraren ligger under riksnittet och även under den sammanvägda totala nöjdheten (85%) för brukare i Härnösand.

Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (mer än 10 månader) visar en fortsatt god utveckling med en nedåtgående trend de senaste sex åren, under 2018 hade 1,22 procent

av befolkningen i Härnösand behov av långvarigt ekonomiskt bistånd, sedan dess har andelen minskat varje år. Årets nedgång motsvarar 0,15 procentenheter (0,9% till 0,75%) vilket är att beteckna som en tydlig nedgång. Ingen skillnad ses mellan kvinnor och män i behovet av långvarigt ekonomiskt bistånd. Vid jämförelse med snittet för riket samt snittet för länets kommuner ses att Härnösand har en markant lägre andel vuxna i behov av långvarigt ekonomiskt bistånd (Riket 1,11%, länet 0,94%) För att ytterligare minska behovet av långvarigt ekonomiskt bistånd hos invånarna genomförs sedan flera år tillbaka ett nära samarbete internt i kommunen mellan socialnämnden och arbetslivsnämnden, samt även extern samverkan med sjukvården och Arbetsförmedlingen.

Under 2023 ses ingen ökning av antalet hushåll som beviljats ekonomiskt bistånd, däremot har de hushåll som har behov av långvarigt ekonomiskt bistånd ökat. Efter en stadig minskning sedan 2018 av antalet långvarigt bidragsberoende ses under 2023 en ökning under varje enskild månad. I december 2022 var antalet långtidsberoende hushåll 115 stycken, i november 2023 hade antalet ökat till 131. Det är därmed troligt att en ökning av andelen långvarigt bidragsberoende kommer att ses när den nationella statistiken för 2023 presenteras i juni månad 2024.

I Årsplan 2023 har fyra resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet varav två bedöms uppfyllda, ett bedöms delvis uppfyllt, och ett bedöms inte uppfyllt. Det övergripande målet bedöms därmed vara delvis uppfyllt.

Mått	Mål 2023	Resultat 2023	Resultat 2022	Baslinje 2021	Resultat 2020	Resultat 2019	Bedömning
Andelen deltagare, såväl kvinnor som män, som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd når egen försörjning	80%	82%	75%	80%	63%		
Andelen brukare, såväl kvinnor som män, som är nöjda med sitt särskilda boende	83%	79%	80%		83%	78%	
Andelen brukare, såväl kvinnor som män, som är nöjda med sin kommunala eller privata hemtjänst	88%	85%	80%		84%	87%	
Andelen vuxna biståndstagare, såväl kvinnor som män, med långvarigt ekonomiskt bistånd	1.0%	0.8%	0.9%	0.9%	1.1%	1.0%	

Mål 6, God service med gott bemötande

Gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalitet är värden som genomsyrar Härnösands kommun. Ärenden handläggs skyndsamt och med hög kvalitet. Digitaliseringen är det självklara medlet för att utveckla tjänstekvalitet och effektivisera det interna arbetet. Kommunens medarbetare och politiker bemöter alltid människor med vänlighet, tydlighet och effektivitet. Genom samverkan, respekt och lyhördhet byggs det goda samhället.

Bedömning

Medborgarnas upplevelse av bemötande och tillgänglighet mäts genom medelvärdet av tre frågor i SCBs Medborgarundersökning; *Vid den senaste kontakten med tjänstepersonen- hur blev du bemött?*

Vid senaste kontakten med politikern- hur blev du bemött?, Hur tycker du att det fungerar att få svar om kommunen och dess verksamheter? Invånarnas upplevelse av gott bemötande visar en nedgång i samtliga tre frågor, störst nedgång ses i frågan gällande bemötande från politiker där minskningen når 25 procentenheter. (2022: drygt 97,4% nöjdhet, 2023: 72,6%) Även nöjdheten med bemötandet från tjänsteperson har minskat något i jämförelse med föregående år (-4 procentenheter), men visar en positiv trend. Snittet för de tre frågorna når 75,1 procent vilket är en tillbakagång gentemot resultatet 2022 (88%).

Fördelat på kön ses att nöjdheten med bemötande från tjänsteperson är likvärdigt för kvinnor och män (84% resp 86% nöjdhet), likaså ses ingen skillnad mellan könen i upplevelse av möjlighet att få svar på sina frågor om kommunen och dess verksamheter (66% för både kvinnor och män). I frågan om bemötande vid kontakt med politiker framträder en skillnad där kvinnor uppger högre nöjdhet, skillnaden uppgår till 17 procentenheter. (65% resp. 82% nöjdhet)

Vid jämförelse med riket ses en något lägre nöjdhet vid kontakt med politiker (-6 procentenheter), vid jämförelse med snittet för länets kommuner ses en högre nöjdhet för Härnösands invånare gällande möjligheten att få svar på sina frågor. (+6 procentenheter)

I Årsplan 2023 har ett resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet, resultatuppdraget bedöms uppfyllt. Det övergripande målet bedöms därmed vara uppfyllt.

Mått	Mål 2023	Resultat 2023	Resultat 2022	Baslinje 2021	Resultat 2020	Resultat 2019	Bedömning
Kommuninvånarnas, såväl kvinnors som mäns, upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen	75	75	88	72	55	53	

Mål 7, Framtidens arbetsgivare

Härnösands kommun är en föregångare som arbetsgivare och erbjuder en attraktiv arbetsplats dit människor söker sig. Organisationen präglas av nyfikenhet med beredskap för nya utmaningar. Medarbetare ges ett gott ledarskap, möjlighet till personlig och professionell utveckling och inflytande över sitt arbete. Härnösands kommun är en jämställd och hälsofrämjande arbetsplats med låga sjuktal, mångfald och goda arbetsvillkor.

Bedömning

Med frisktal avses andelen medarbetare med fem eller färre sjukdagar den senaste 12-månadersperioden. Frisktal som mått ses som ett komplement till sjukfrånvarostatistik. I jämförelse med årsskiftet 2022 ses en ökning av frisktalerna med cirka en procentenhet. Frisktalerna för män är tydligt högre än frisktalerna för kvinnor i kommunorganisationen, en skillnad på 13,4 procentenheter ses i gruppen tillsvidareanställda (månadsavlönade) vilket är i princip samma skillnad som föregående år. Skillnaden går sannolikt att härleda till att den totala sjukfrånvaron i procent är högre bland kvinnor än bland män, varför frisktalet i sin tur blir högre för gruppen män.

Tidiga insatser är en framgångsfaktor för att öka frisktalerna. Samtliga verksamheter får stöd i att identifiera medarbetare på väg in i ohälsa och chefer erbjuds stöd i att arbeta förebyggande och med ändamålsenliga åtgärder. De aktiviteter som genomförs för att öka frisktalerna väntas inte nå full effekt under innevarande år. Arbetet är långsiktigt då det rör människors och organisationens förmåga att bibehålla och främja sin hälsa.

I Försäkringskassans statistik över orsak till sjukskrivningar inom Härnösands kommun är psykisk ohälsa orsaken till 41 procent av sjukfallen. Det är ett stort incitament för arbetsgivaren att arbeta med den sociala och organisatoriska arbetsmiljön och även öka kunskapen om just psykisk ohälsa och dess orsaker.

Ett samarbete med företagshälsovården har inletts som innebär en årlig kartläggning av kommunens enheter utifrån risk/frisk/sjuk i syfte att identifiera, lyfta och lära av friska arbetsplatsers framgångsfaktorer. Samarbetet ska också leda till att arbetsplatser med stor ohälsa identifieras och stöttas, att insatser behövanpassas och att en negativ utveckling kan vända.

Det senaste resultatet från medarbetarundersökningen (mätningen av HME, Hållbart medarbetarengagemang) visar en minskning från index 80 till index 79, dock ingen skillnad i utfall mellan kvinnor och män (index 79 för kvinnor och index 80 för män). Generellt visar rapporten att det främst är delområdet "motivation" som fått lägre resultat än föregående år. En sannolik orsak till minskningen är de större organisatoriska förändringar som genomförts inom skolnämndens och arbetslivsnämndens verksamheter. På helheten så har hösten 2023 präglats av tuffa ekonomiska åtstramningar som möjligen också kan ha bidragit till en benägenhet att svara mer återhållsamt.

I Årsplan 2023 har två resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet varav ett bedöms uppfyllt, och ett bedöms inte uppfyllt. Det övergripande målet bedöms därmed vara delvis uppfyllt.

Mått	Mål 2023	Resultat 2023	Resultat 2022	Baslinje 2021	Resultat 2020	Resultat 2019	Bedömning
Kommunens resultat i mätningen av Hållbart medarbetarengagemang (HME)	80	79	80	81	81	79	
Kommunens frisktal för kvinnor och män	Ökning	43.1%	42.4%				

Mål 8, Välskött och stabil ekonomi

I Härnösands kommun används resurser effektivt, ändamålsenligt och med långsiktighet. Uppsatta budgetmål uppnås och kommunens ekonomiska ställning är god. Långsiktiga och rätt genomförda investeringar och upphandlingar ger utveckling på kort och lång sikt. God analys och uppföljning samt respekt för miljömässig och social hållbarhet är en självklarhet.

Bedömning

I Årsplan 2023 har två resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet, båda dessa resultatuppdrag bedöms inte vara uppfyllda. Det övergripande målet bedöms därmed inte vara uppfyllt.

2023 har varit ett år med stor osäkerhet inom ekonomiområdet, kommunen har påverkats stort av yttre faktorer på grund av det osäkra omvärldsläget med hög inflation och osäkerhet om utveckling. De stora svängningarna på kort har skapat en tuff period för bra budgetering, för att lyckas hantera de stora fluktuationerna på kort tid, i en så stor verksamhet som den kommunala.

Kommunens skatteintäkter och stadsbidrag uppgår till 1 975,3 mnkr, resultatet för året inklusive finansiell leasing är - 11,9 mnkr vilket utgör -0,6%. Motsvarande mått exklusive finansiell leasing hade varit -1,1% då resultatet hade varit -21,0 mnkr.

Självfinansieringsgraden för kommunen uppgår till 49 procent, detta är inklusive den den redovisningspåverkan som införande av finansiell leasing medför. Motsvarande mått exklusive

finansiell leasing uppgår till 37 procent. Detta eftersom finansiell leasing har en positiv resultatpåverkan år 2023 med 9,1 mnkr, påverkar avskrivningarna med 50,5 mnkr samt ökar upp våra nyinvesteringar med 105 mnkr. Den huvudsakliga orsaken till att målet inte uppnås är på grund av att resultatet är mycket lägre än budgeterat.

Mått	Mål 2023	Resultat 2023	Resultat 2022	Baslinje 2021	Resultat 2020	Resultat 2019	Bedömning
Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämnning (KS)	0.10%	-0.60%	2.23%	0.30%	3.54%	0.20%	
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar	94%	49%	105%	105%			

2.6.1.2 Bedömning avseende god ekonomisk hushållning

För att kommunen ska bedömas ha uppnått god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen vara uppnådda samt minst hälften av övriga resultatuppdrag. Ett resultatuppdrag bedöms uppnått om resultatet är bättre än baslinjen (delvis uppfyllt) eller att målnivån är uppnådd (helt uppfyllt). Vid bedömning av god ekonomisk hushållning har det resultatuppdrag vars måluppfyllelse inte kunnat bedömas räknats som ett ej uppfyllt resultatuppdrag.

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning för koncernen vägs utfallet på måluppfyllelsen för koncernbolagens ekonomiska mål enligt ägardirektiven in i bedömningen.

Sett till de 20 verksamhetsmässiga resultatuppdragen har nio stycken uppnåtts och fyra stycken delvis uppnåtts, därmed har 65 procent av resultatuppdragen kopplade till verksamhet helt eller delvis uppnåtts. De två resultatuppdrag som kopplats till det ekonomiska målet välskött och stabil ekonomi bedöms dock inte uppfyllda, kommunen bedöms därmed inte ha god ekonomisk hushållning 2023.

Utifrån ägardirektiven bedöms koncernens bolag ej uppnå god ekonomisk hushållning för året. Samtliga koncernbolag uppnår soliditetsmålet, däremot uppnår bolagen inte avkastningskravet på det egna kapitalet.

I skenet av att kommunen ej bedöms ha god ekonomisk hushållning, att bolagen inte har uppnått de ekonomiska mål som ägardirektiven anger så bedöms även koncernen som helhet inte ha uppnått god ekonomisk hushållning 2023.

2.6.2 Resultat och ekonomisk ställning för den kommunala koncernen

Kommunkoncernens resultat för 2023 är signifikant lägre än för 2022, där kommunen, HEMAB och Räddningstjänsten står för de största resultatförsämringarna. Mellersta Norrlands pensionsstiftelse gör ett betydligt bättre resultat än för 2022.

2.6.2.1 Koncernens resultat

ÅRETS RESULTAT (mnkr)	2023	2022	2023 av eget kapital	2022 av eget kapital
Kommunen	-11,9	39,1	-2,3%	7,4%
HEMAB	2,6	27,1	0,7%	7,2%
AB Härnösandshus	13,0	11,1	4,1%	3,7%
Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen (33%)	-5,1	1,2	-183,6%	14,6%
Invest i Härnösands AB	-0,8	0,3	-10,0%	6,6%

Mellersta Norrlands pensionsstiftelse (91,7%)	0,0	-23,5	0,0%	-11,6%
Justering koncernintern finansiell leasing	-1,5	-1,6		
Total	-3,7	53,7	-0,4%	3,8%

Kommunkoncernens resultat för 2023 uppgår till -3,7 mnkr, vilket är en försämring med 57,4 mnkr jämfört med 2022 (omräknat utifrån införande av finansiell leasing samt konsolidering av Mellersta Norrlands pensionsstiftelse).

2.6.2.2 Förändring av intäkter och kostnader

INTÄKTS- OCH KOSTNADSUTVECKLING 2023(%)	Förändring mot f.g. år
Verksamhetens intäkter	3,0%
Verksamhetens kostnader	7,0%

Kommunkoncernens intäkter ökar med 29,0 mnkr jämfört med 2022, vilket motsvarar 3,0 procent. Exkluderat för kommunen är ökningen 41,4 mnkr. Störst intäktsökning har HEMAB, vilka redovisar en intäktsökning på 18,1 mnkr jämfört med fjolåret som främst uppkommit inom elnät och elförsäljning. Även Härnösandshus uppvisar en intäktsökning med 13,5 mnkr jämfört med 2022, vilket huvudsakligen förklaras av ökade hyresintäkter.

Kostnadsutvecklingen för koncernen är 7,0 procent, vilket motsvarar 177,3 mnkr. Av dessa utgör 106,4 mnkr kommunens kostnadsökningar jämfört med föregående år, vilket ger kostnadsökningar för koncernen på 70,9 mnkr exklusive kommunen.

2.6.2.3 Investeringar

INVESTERINGAR (mnkr)	2023	2022
Nettoinvesteringar, mnkr	282,6	343,5
Avskrivningar, mnkr	192,7	195,1
Nettoinvesteringar/avskrivningar, %	146,7%	176,1%
Självfinansieringsgrad av årets investeringar, %	66,9%	113,0%

Koncernens totala nettoinvesteringar har minskat med 60,9 mnkr jämfört med föregående år. Måttet för självfinansieringsgrad av årets investeringar har minskat till 66,9 procent. Det innebär att koncernens resultat (-3,7 mnkr) samt avskrivningar (192,7 mnkr) för året, är lägre än nettoinvesteringarna som gjorts under året.

2.6.2.4 Soliditet

SOLIDITET	2023	2022
Soliditet %	24,9%	25,3%

Soliditetsmåttet är ett mått på koncernens långfristiga betalningsförmåga och beräknas genom att dividera det egna kapitalet med de totala tillgångarna. Koncernens soliditet är i princip oförändrad sen föregående år, vilket blir en effekt av att tillgångarna och det egna kapitalet har hållit en jämn förändringstakt. Kommunkoncernen har tidigare år även redovisat soliditetsmåttet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, ett mått som i och med konsolideringen av Mellersta Norrlands pensionsstiftelse ej blir nödvändigt, då det numera visar samma mått som för kommunkoncernen i och med att den totala pensionsförpliktelsen nu ingår i de sammanställda räkenskaperna för koncernen.

2.6.2.5 Likviditet

LIKVIDITET	2023	2022
Kassalikviditet, %	78,4%	62,1%
Rörelsekapital, mnkr	-113,1	-315,2
Anläggningskapital, mnkr	1 169,9	1 375,8

Koncernens kassalikviditet har förbättrats jämfört med föregående år, vilket är en följd av att koncernens kortfristiga skulder vid årets slut är 243,9 mnkr lägre än föregående år vilket påverkar kassalikviditeten positivt, eftersom omsättningstillgångarna (kassa, förråd, fordringar) minskar mindre än de kortfristiga skulderna. En kassalikviditet på 100 procent skulle innebära att koncernens omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten är exakt lika stora som koncernens kortfristiga skulder.

Minskningen av anläggningskapital innebär att det finns en lägre grad av anläggningstillgångar sett i förhållande till koncernens långfristiga skulder. Koncernen har alltså under året ökat sina anläggningstillgångar (mark, byggnader, tekniska inventarier) mindre än ökningen av sin långfristiga belåning och sina avsättningar.

2.6.2.6 Låneskuld till kreditinstitut

LÅNESKULD	2023	2022
Låneskuld, mnkr	1 716,7	1 336,9
<i>Andel som förfaller till betalning</i>		
0-1 år	35,7	23,5
1-3 år	42,8	47,3
3-5 år	4,4	12,8
5-10 år	0,0	0,0
Över 10 år	17,2	0,0

I koncernens låneskuld ingår, förutom de långfristiga skulderna till kreditinstitut också de 43,3 mnkr som klassificerats som en kortfristig del av långfristiga skulder i koncernens balansräkning. Koncernens totala låneskuld har ökat med 380 mnkr från 2022. Huvuddelen av koncernens lån förfaller fortsatt till betalning inom de kommande tre åren, däremot har koncernen en större andel lån med längre löptid än tidigare.

2.6.3 Resultat och ekonomisk ställning kommunen

Kommunen uppvisar ett resultat motsvarande -0,6 procent av skatter och statsbidrag, vilket motsvarar -11,9 mnkr. Noterbart är att värden och nyckeltal för 2022 har räknats om utifrån effekter av förändrade redovisningsprinciper: konsolidering av mellersta Norrlands pensionsstiftelse i de sammanställda räkenskaperna, samt införande av finansiell leasing (för detaljer se not 33).

2.6.3.1 Kommunens resultat

ÅRETS RESULTAT	2023	2022
Årets resultat, mnkr	-11,9	39,1
Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	-0,6%	2,1%
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	-11,9	29,1
Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	-0,6%	1,5%

Kommunen uppvisar för året ett resultat på -11,9 mnkr, vilket är 50,1 mnkr lägre än det budgeterade resultatet för perioden.

2.6.3.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

INTÄKTS- OCH KOSTNADSUTVECKLING 2023 (%)	Förändring mot f.g. år
Verksamhetens intäkter	-3,3%
Verksamhetens kostnader	5,1%
Skatteintäkter och generella statsbidrag	5,0%
Verksamhetens nettokostnad exkl. jämförelsestörande poster	6,3%

Kommunens verksamheter uppvisar för året en intäktsutveckling på -3,3 procent, vilket motsvarar en minskning på 12,4 mnkr. Försäljning av exploaterings- och anläggningstillgångar ökar med 19,1 mnkr jämfört med 2022, medan de riktade statliga bidragen minskar med 21,6 mnkr. Noterbart är att 10 mnkr av intäkterna för 2022 utgjorde av en s.k. jämförelsestörande post: engångskompensation för pensioner från Regionen.

Verksamhetens kostnader uppvisar en ökning på 5,1 procent jämfört med 2022, vilket motsvarar 106,4 mnkr. Av dessa utgör personalrelaterade kostnader i form av löner, ersättningar och sociala avgifter den största ökningsposten med 76,0 mnkr högre kostnader är 2022. Även kostnader för entreprenad och pensioner ökar markant, med 22,4 respektive 16,1 mnkr. Kommunen har dock erhållit gottgörelse från Mellersta Norrlands pensionsstiftelse om 11,8 mnkr, vilket gör att de icke-finansiella kostnaderna för pensionerna totalt blir 4,3 mnkr högre än för 2022.

Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 5,0 procent sedan 2022, vilket motsvarar 94,3 mnkr. Av dessa utgör 20,0 mnkr statsbidrag som kommit direkt till verksamheterna men som enligt redovisningen ska klassificeras som generella. Dessa 20,0 mnkr ingår alltså inte i den ordinarie modellen för skatter och statsbidrag.

Verksamhetens nettokostnad exkl. jämförelsestörande poster ökar mellan åren från -1 808,0 till -1 933,4, vilket motsvarar 6,3 procent. Det innebär att nämnderna behöver 6,3 procent mer skattemedel 2023 än föregående år till följd av att verksamheternas kostnader har ökat mer än verksamheternas intäkter.

2.6.3.3 Nettokostnadsandel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

NETTOKOSTNADSANDEL AV SKATTEINTÄKTER, GENERELLA STATSBI DRAG & UTJÄMNING (%)	2023	2022
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	92,9%	95,4%
Avskrivningar	5,0%	2,4%
Nettokostnadsandel före finansnetto	97,9%	97,8%
Finansnetto	-2,7%	0,1%
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster	97,9%	98,4%
Jämförelsestörande engångsposter (netto)	0,0%	-0,5%
Nettokostnadsandel efter finansnetto	100,6%	97,8%

Verksamhetens nettokostnadsandel har stigit jämfört med föregående år. Det innebär att verksamheterna finansierar en högre del av sina kostnader med skattemedel jämfört med 2022, alltså att nämndernas intäkter för året täcker en mindre del av kostnadsmassan än föregående år, även justerat för jämförelsestörande poster.

2.6.3.4 Likviditet

LIKVIDITET	2023	2022
Kassalikviditet, %	65,1%	72,0%
Rörelsekapital, mnkr	-141,2	-103,5
Anläggningskapital, mnkr	657,4	631,6

Kommunens likviditet har försämrats något jämfört med föregående år, vilket är en följd av att de kortfristiga skulderna vid årets slut är 30,8 mnkr högre än föregående år vilket påverkar kassalikviditeten negativt. En kassalikviditet på 100 procent skulle innebära att kommunens omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten är exakt lika stora som kommunens kortfristiga skulder.

Att rörelsekapitalet försämras visar även det på att differensen mellan omsättningstillgångarna och de kortfristiga skulderna ökar. Omsättningstillgångarna har minskat något till följd av minskade kortfristiga fordringar, medan de kortfristiga skulderna har ökat, vilket leder till att differensen mellan dessa ökar och ger en försämring av rörelsekapitalet.

Ökningen av anläggskapital innebär att det finns en högre grad av anläggningstillgångar sett i förhållande till kommunens långfristiga skulder. Kommunen har alltså under året ökat sina anläggningstillgångar utan att samtidigt öka sin långfristiga belåning i samma utsträckning. Kommunen har främst ökat sina finansiella anläggningstillgångar, till följd av att Mellersta Norrlands pensionsstiftelse nu införlivats i de sammanställda räkenskaperna.

2.6.3.5 Soliditet

SOLIDITET	2023	2022
Soliditet %	26,1%	27,8%
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt %	-3,7%	-2,7%

Soliditetsmättet är ett mått på kommunens långfristiga betalningsförmåga och beräknas genom att dividera det egna kapitalet med de totala tillgångarna. Kommunens soliditet har försämrats jämfört med föregående år, vilket beror på ett negativt resultat (-11,9 mnkr) för året, som tillsammans med införandet av finansiell leasing minskar det egna kapitalet. Detta samtidigt som kommunens anläggningstillgångar ökat till följd av införandet av finansiell leasing.

2.6.3.6 Borgensåtagande & låneskuld

BORGENSÅTAGANDE (mnkr)	2023	2022
Borgen	1 560,0	1 524,4
Varav kommunala bolag	1 539,2	1 504,5
Varav övriga	20,8	19,9
Låneskuld kommunen	218,5	205,3

Kommunens borgensåtagande gentemot de kommunala bolagen har under året ökat jämfört med föregående år, samtidigt som lånebeloppet som kommunen borgar för utanför kommunen i princip är oförändrat.

Låneskulden har under året ökat med 13,2 mnkr vilket utgör nettot av amorteringar och nyupptagna lån.

2.6.3.7 Utfall i förhållande till budget

TOTAL BUDGETAVVIKELSE (mnkr)	2023	2022
Avvikelse, årets resultat	-50,1	3,1

Budgetavvikelsen för året är negativ då kommunens resultat på -11,9 mnkr understeg budgeterat resultat på 38,3 mnkr. Den största avvikelsen från budget utgörs av personalrelaterade kostnader (löner, pensioner, sociala avgifter etc), där budgetavvikelsen totalt för kommunen uppgick till 120,2 mnkr för 2023.

2.7 Balanskravsresultat

BALANSKRAVSRESULTAT (mnkr)	2023
= Årets resultat enligt resultaträkningen	-11,9
<ul style="list-style-type: none"> • Samtliga realisationsvinster exklusive exploateringsfastigheter 	0,0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0
+/- Orealiserade vinst och förluster i värdepapper	0,0
+/- Återföring av orealiserade vinst och förluster i värdepapper	0,0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-11,9
<ul style="list-style-type: none"> • Reservering av medel till resultatutjämningsreserv 	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0
= Balanskravsresultat	-11,9

Kommunallagen anger att intäkterna minst ska överstiga kostnaderna i både budget och utfall. Ett eventuellt underskott mot balanskravet ska återställas inom de kommande tre budgetåren. Kommunfullmäktige får besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl.

Årets balanskravsresultat uppgick till -11,9 mnkr för kommunen. Det negativa balanskravsresultatet har påverkats framför allt av de kraftigt ökade pensionskostnaderna på grund av förändrad pensionsmodell samt finansiella kostnader för pensioner till följd av ränteläget vilket fått en stor likvidmässig effekt. En övergång till avgiftsbestämd pension innebär att pensionskostnaderna till större del utbetalas direkt. Merparten av den avgiftsbestämda delen enligt kap-kl har övergått till akap-kr som har andra utbetalningstidpunkter i avtalet. I kap-kl betalas premien för avgiftsbestämda delen ut i mars året efter intjänandet medan i akap-kr ska den avgiftsbestämda premien utbetalas kvartalsvis med ett halvårs eftersläpning. Övergången har lett till att både premien intjänad i kap-kl år 2022 och premien för första halvåret 2023 intjänad enligt akap-kr utbetalats under 2023. Med andra ord utbetalas 1,5 års intjänande under ett år för de som tidigare tillhört kap-kl-avtalet. Kostnadsökningen är tillfällig och har stått utanför kommunens påverkan. Införandet av finansiell leasing under året har inneburit en positiv resultatpåverkan och har gett en positiv effekt på balanskravet om än av tillfällig karaktär för året.

Den stora ökningen av pensionskostnad jämfört med tidigare år får anses medge synnerliga skäl för att inte en reglering av det negativa balanskravsresultatet ska göras. Ställningstagandet motiveras av att pensionsökningen beror på förändrad pensionsmodell, ett beslut som ligger utanför kommunens påverkan. Effekten av förändringen har inte varit möjlig för kommunen att varken långsiktigt budgetera för eller prognostisera för på kort sikt. Den ökade kostnaden är tillfällig och förväntas återgå till tidigare nivå inom några år.

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning

2022 års arbete med kompetensförsörjningsplanering påvisade att kommunen behövde träna sin förmåga än mer att identifiera behov och hitta ett enhetligt arbetssätt i kompetensförsörjningsarbetet. En gemensam strategi och modell togs fram under våren 2023 och tillämpades på alla förvaltningar under hösten, detta har sannolikt ökat träffsäkerheten avseende förvaltningarnas kompetensbehov och därmed effekten på de aktiviteter som planeras och genomförs. Det går också att förutspå en tydlig förflyttning från kortsiktigt till strategiskt arbete och från förvaltning till kommungemensamt.

I linje med kompetensförsörjningsarbetet slöts ett avtal 2023 om samverkan inom kompetens- och organisationsutveckling mellan Mittuniversitetet och Härnösands kommun. Detta möjliggör riktade uppdragsutbildningar och därmed akademisk utbildning inom ramen för anställningen i kommunen och vidareutveckling inom densamma. Syftet är att skapa långsiktig kompetensförsörjning men också en positiv medarbetarupplevelse i form av utvecklingsmöjligheter och ökad intern rörlighet i organisationen.

Ledarskap

Stödet vid chefsrekryteringar och chefsintroduktion har ökat i syfte att rekrytera chefer som matchar sitt uppdrag och att ge rätt förutsättningar tidigt i anställningen. I samma anda genomförs också en utbildning, "Att leda sig själv hållbart", inom ramen för Härnösands kommuns chefsutbildningsprogram, som är utvärderad med gott resultat. Målet med Kraftledningen och förstärkt stöd i rekrytering och introduktion av chefer är att kommunen får mer hållbara och kompetenta chefer som bidrar till friska medarbetare och verksamhetens utveckling.

Medarbetarskap

Aktiva och engagerade medarbetare som är motiverade att arbeta för invånarnas bästa är grundläggande för kvalitet i verksamhetens välfärdstjänster. I syfte att på ett enhetligt och pedagogiskt sätt föra dialog med medarbetare och stärka deras medarbetarskap införde Härnösands kommun under 2023 en pedagogisk digital plattform. Den innehåller enkla, tydliga metoder som enkelt och tidseffektivt möjliggör dialog och utvecklande samtal på arbetsplatsen och utifrån arbetsplatsens behov. Plattformen kommer bli tillgänglig för alla chefer under 2024. En digital introduktionsutbildning för medarbetare som anställs i kommunen lanserades vid årsskiftet 2023/2024.

Arbetsmiljöpolicy och främjande och förebyggande hälsoarbete

En arbetsmiljöpolicy antogs under våren vars innehåll stärkte fokus på främjande, förebyggande arbetsmiljöarbete och fokuserade än mer på uppföljning. Likaså har ett strategiskt samarbete med företagshälsovården startat. Det tar sin utgångspunkt i årlig kartläggning av kommunens enheter utifrån risk/frisk/sjuk i syfte att identifiera, lyfta och lära av friska arbetsplatsers framgångsfaktorer och identifiera och stödja arbetsplatser med stor ohälsa, samt att behovsanpassa insatser för att vända sjuk till frisk. Till det planeras en chefsutbildning i främjande hälsoarbete, tidiga insatser och rehabilitering. En ny utbildning för chefer och skyddsombud är lanserad och syftar främst på gemensam kunskap om det systematiska arbetsmiljöarbetet och samverkan så nära arbetsplatsen som möjligt, i utbildningen finns inslag av VR teknik för att stärka förmågan att stödja och hantera situationer med konflikt, hot och våldskaraktär.

Friskvårdsbidraget ökade 2023 från 1000 - 2000kr/år.

Arbetsgivarvarumärke - Positiv medarbetarupplevelse

Kommunen har förstärkt den interna kommunikationen kring innebörden av att vara anställd i kommunen, med innehåll av mer attraktiv karaktär. Det exemplifieras tydligast med en helt ny

plattform för befintligt anställda. Att som medarbetare få läsa och möta innehåll, berättelser och villkor/förmåner som är attraktiva bidrar till att medarbetarupplevelsen blir mer positiv och i förlängningen kan de ambassadörerna för kommunen bli fler.

För att attrahera ny kompetens och stärka arbetsgivarvarumärket externt har också en ny plattform på externa hemsidan byggts upp med samma tonalitet som för befintligt anställda. Den ska fånga alla målgrupper som kan vara nyfikna på Härnösands kommun, allt från studenter, praktikanter, yrkesarbetande och medföljande familjemedlemmar.

Slutligen har ett samarbete startat mellan Scenkonst Västernorrland och Mittrevyn som möjliggör för alla anställda medarbetare att inom kommunens förmånsportal köpa biljetter till kulturevenemang till ett reducerat pris. Målet är att platsens unika kulturvärde ska avspeglats i anställningen, öka attraktiviteten i arbetsgivarvarumärket och stärka medarbetarupplevelsen.

Förmånscykel är implementerat sedan juni 2023.

Kommunens helägda bolag

Tre av fyra bolag lyfter fram kompetensutmaningen som den största att hantera de kommande åren. Utmaningarna består både i att attrahera fler och behålla medarbetare och Härnösandshus och HEMAB lyfter särskilt fram behov av specialistkompetens bland annat inom elområdet främst för HEMAB del. De stundande etableringarna, så som bland annat batteridelsfabriken i Torsboda, ökar utmaningen redan nu i ökande antal fastigheter och Härnösandshus har ökat personalstyrkan. Räddningstjänsten uppger att rekryteringsbehovet av brandmän i beredskap är konstant.

Alla tre bolag som uppger dessa utmaningar jobbar systematiskt med generationsväxling och har fokus på främst rekrytering och arbetsgivarvarumärke med några exempel så som arbetsvillkor, jämställdhet, hållbarhet och individuell utveckling för att locka och bibehålla personal. HEMAB har ett fokus på mångfaldsarbete och att stärka sin förmåga att attrahera nya medarbetare som kan bidra till en ökad mångfald på arbetsplatsen i en traditionellt sett mansdominerad bransch.

Det alla bolag har gemensamt är goda exempel på hur arbetsmiljöarbetet bedrivs. God möjlighet till friskvård bedöms finnas i många tillgängliga alternativ för de anställda. Härnösandshus signalerar ett extra fokus på det förebyggande arbetsmiljöarbetet och dess syfte att öka medarbetarnas hälsa, minska sjukfrånvaron och risken för olyckor. Technichus beskriver likt 2022 att de fortsatt arbetar systematiskt med arbetsmiljön på arbetsplatsträffar och via två medarbetarsamtal.

Utbildning och kompetensutveckling

Avseende utbildning och kompetensutveckling så har bolagen på olika sätt investerat i medarbetarnas kompetens både på individ och gruppnivå. Utbildning i kundbemötande och service samt hjärt- och lungräddning har genomförts på Härnösandshus, och Technichus har arbetat med omvärldsbevakning, nätverkande och studieresor. Räddningstjänsten beskriver att flertalet förberedande utbildningar genomfördes under 2023 och fler kommer att genomföras under 2024 för att attrahera fler medarbetare.

Antal årsarbetare	Månads- avlönade 2023	Varav kvinnor (%)	Månads- avlönade 2022	Varav kvinnor (%)	Månads- avlönade 2021	Varav kvinnor (%)	Månads- avlönade 2020	Varav kvinnor (%)
Arbetslivs- förvaltningen	240	55	255	54	296	55	241	53
Kommunstyrelse- förvaltningen	159	67	161	68	154	63	220	71
Samhälls- förvaltningen	139	60	135	63	132	62	72	48
Skol-förvaltningen	852	75	840	74	866	75	860	75
Social- förvaltningen	1041	70	954	72	882	74	821	76
Kommunen totalt	2431	65	2344	70	2 329	71	2 214	71
AB Härnösandshus	33	36	32,5	38	32	32	31	32
Härnösands Energi och Miljö AB	134	38	141	28	135	28	136	23
Räddningstjänste n i Höga kusten- Ådalen	72	16	66	19	69	13	67	15
Invest i Härnösand AB (Technichus i Mittsverige AB)	13	67	14	64	13	64	13	62
Koncernen total	2627		2598		2578		2461	

I månadsavlönade ingår både tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda med månadslön. Antalet anställda årsarbetare enligt faktisk sysselsättningsgrad.

Antal anställda	Tillsvidare- anställda 2023	Tillsvidare- anställda 2022	Tillsvidare- anställda 2021	Tillsvidare- anställda 2020
Arbetslivsförvaltningen	91	89	88	75
Kommunstyrelseförvaltningen	150	144	140	201
Samhällsförvaltningen	128	130	129	70
Skolförvaltningen	788	782	729	717
Socialförvaltningen	965	917	800	751
Kommunen totalt	2122	2062	1886	1814
AB Härnösandshus	34	33	32	31
Härnösands Energi och Miljö AB	129	136	132	135
Räddningstjänsten i Höga kusten-Ådalen	66	66	69	67
Invest i Härnösand AB (Technichus i Mittsverige AB)	13	14	14	14
Koncern totalt	2364	2311	2133	2061

I jämförelse med samma tidpunkt föregående år har kommunen ökat antalet årsarbetare med 87 personer, ökningen ses främst hos socialförvaltningen. De två enskilt största förklaringsfaktorerna till ökningen är att förvaltningen i sin helhet infört en heltidsorganisation samt ökat grundbemanningen, det senare i linje med kommunfullmäktiges målsättning att inom fem år vara Sveriges bästa offentliga arbetsgivare. Utöver detta har intermitterat anställda inom socialförvaltningen i högre utsträckning anställts på tidsbegränsad anställning och därmed konverterats från timavlönade till månadsavlönade

årsarbetare. Skolförvaltningen har något fler årsarbetare 2023 än vid föregående års slut. Detta beror sannolikt på utökade platser inom sjöfartsprogrammet, ny verksamhet kopplad till elever med särskilda behov samt att grundskolans arbete med att anpassa bemanning efter sjunkande elevantal inte fullt ut genomförts vid tidpunkten för mätningen. Övriga förvaltningar ligger något lägre än föregående år. I årsarbetare, månadsavlönade, inom arbetslivsförvaltningen ingår även anställningar inom ramen för Bestämmelser för arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser (BEA)*. Då antalet tillsvidareanställda inte har förändrats nämnvärt så antas minskningen främst kunna härledas till färre årsarbetare inom BEA-avtalet.

Andelen kvinnor har under de senaste fyra åren minskat med sex procentenheter, förändringen ses främst på socialförvaltningen.

Avseende tillsvidareanställda framgår att kommunen har ökat antalet tillsvidareanställda i jämförelse med föregående år, ökningen motsvarar 60 personer. Utökad grundbemanning och införandet av heltid som norm är de sannolika förklaringarna avseende socialförvaltningens specifika ökning. Då det gäller heltid som norm så slår den också igenom på skolförvaltningens antal tillsvidareanställda vilka också ökat, ökningen är dock lägre än den ökning som ses hos socialförvaltningen. Återbesättning av tjänster som var vakanta föregående år, samt en utökning av servicecenter för att öka medborgarservicen ligger till grund för kommunstyrelseförvaltningen förflyttning från 144 till 150 tillsvidareanställda. Övriga förvaltningar är relativt oförändrade.

**BEA är ett avtal för arbetsmarknadspolitiska insatser. Syftet med en anställning enligt avtalet är att stärka arbetstagarens möjligheter att få en reguljär anställning som efterfrågas på arbetsmarknaden. Avtalet reglerar bland annat de anställningsvillkor som gäller för arbetstagare som omfattas av avtalet.*

Sjukfrånvaro i procent (%) av ordinarie arbetstid	Total sjukfrånvaro (%) av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	Andel sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer (%) av total sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro kvinnor	Sjukfrånvaro män	Sjukfrånvaro i åldrarna 29 eller yngre	Sjukfrånvaro i åldrarna 30-49	Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre
Arbetslivsförvaltningen	4,27	35,88	3,14	5,09	0,33	4,76	4,24
Kommunstyrelseförvaltningen	2,91	28,44	3,71	1,33	0,44	2,64	3,46
Samhällsförvaltningen	6,00	40,08	5,41	6,94	3,15	4,22	7,91
Skolförvaltningen	6,75	39,21	7,36	4,82	6,38	6,34	7,24
Socialförvaltningen	10,60	40,77	12,21	6,42	9,37	9,19	12,35
Kommunen totalt	7,94	39,76	9,00	5,18	7,68	6,98	8,97
AB Härnösandshus	6	*	2	9	*	*	4
Härnösands Energi och Miljö AB	4,22	41,31	5,31	3,81	4,55	4,62	3,53
Räddningstjänsten i Höga kusten-Ådalen	5,3	57,5	7,3	4,9	6,1	3,8	7,5

Invest i Härnösands AB (Technichus i Mittsverige AB)	7,31	56,38	*	*	*	*	*
---	------	-------	---	---	---	---	---

* För litet antal personer för att utfall ska kunna redovisas.

Den totala sjukfrånvaron har ökat något i jämförelse med föregående år (+0,64 procentenheter). Det är främst sjukfrånvarande kvinnor, sjukfrånvaro sammanhängande i minst 60 dagar och sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre som är de kategorier som bidrar till ökningen. Kvinnors sjukfrånvaro har ökat med en procentenhet och männens sjukfrånvaro har sjunkit med 0,6 procentenheter under året. Vård- och omsorgnära yrkeskategorier tenderar att ha högre sjukfrånvaro än andra yrkesgrupper inom Härnösands kommun. Undersköterskor, omvårdnadspersonal, vårdbiträden, förskollärare, barnskötare, elevassistenter och lärarassistenter har en medelsjukfrånvaro på tio procent. I dessa grupper är frånvaron hos kvinnor nästan dubbelt så hög som frånvaron hos män i samma befattning. Ytterligare ett perspektiv är att medarbetarundersökningen 2023 visar en vikande trend i motivation samt en vikande trend med minskad återhämtning. Att rikta insatser för att stärka motivationen och öka känslan av återhämtning hos våra medarbetare och chefer kommer vara centralt samt arbeta förebyggande för att inte riskera att sjukfrånvaron fortsätter att öka under 2024.

Kommunens frisktal för kvinnor och män

Frisktal (%)	2023	2022
Härnösands kommun	43,1	42,4

Med frisktal avses andelen medarbetare med fem eller färre sjukdagar den senaste 12-månadersperioden. Frisktal som mått ses som ett komplement till sjukfrånvarostatistik. I jämförelse med årsskiftet 2022 ses en ökning av frisktalerna med cirka en procentenhet.

Frisktalerna för män är tydligt högre än frisktalerna för kvinnor i kommunorganisationen, en skillnad på 13,4 procentenheter ses i gruppen tillsvidareanställda (månadsavlönade) vilket i princip är samma skillnad som föregående år. Skillnaden går sannolikt att härleda till att den totala sjukfrånvaron i procent är högre bland kvinnor än bland män, varför frisktalet i sin tur blir högre för gruppen män.

Åtgärder har genomförts för att öka frisktalerna och synergier finns mellan arbetet för att främja hälsa och det arbete som bedrivs inom ramen för resultatuppdraget Hållbart medarbetarengagemang, HME, detta gäller exempelvis samarbetet med företagshälsovården. Tidiga insatser är en framgångsfaktor för att öka frisktalerna. Samtliga verksamheter ges stöd i att identifiera medarbetare på väg in i ohälsa och chefer erbjuds stöd i att arbeta förebyggande och med ändamålsenliga åtgärder.

De aktiviteter som genomförs för att öka frisktalerna väntas inte nå full effekt under innevarande år. Arbetet är långsiktigt då det rör människors och organisationens förmåga att bibehålla och främja sin hälsa.

Försäkringskassans statistik över orsak till sjukskrivningar inom Härnösands kommun visar att psykisk ohälsa är orsaken till 41 procent av sjukfallen. Detta är ett stort incitament för arbetsgivaren att arbeta med den sociala och organisatoriska arbetsmiljön och även öka kunskapen om just psykisk ohälsa och dess orsaker.

2.9 Förväntad utveckling

Sveriges kommuner och regioner publicerar tre gånger årligen sin makroanalytiska omvärldsspaning MakroNytt. Enligt SKR:s rapportering har lönesumman till och med oktober 2023 fortsatt att öka starkt, med 5,3 procent jämfört med samma period i fjol. Detta hänger samman med den oväntat starka sysselsättningen jämfört med 2022. Även den fulla årseffekten av höjda garantipensioner 2022 samt den höjning av pensionerna som beror på den stora ökningen av prisbasbeloppet 2023 lyfter årets skatteunderlag. Skatteunderlaget fram till 2027 beräknas nominellt öka i linje med det historiska genomsnittet. 2024 beräknas dock en kraftig inbromsning ske jämfört med 2023, i högsta grad avhängigt den nedgång för antalet arbetade timmar som kommunen räknar med. Från 2025 och framåt antas en återhämning av sysselsättningen ske men efter en inledande snabb uppgång dämpas därefter tillväxten för antalet arbetade timmar. Den köpkraft som skatteunderlaget innebär för kommuner och regioner dämpas genom stora prisuppgångar (i kommunsektorn). På sektornivå beräknas skatteunderlaget i reala termer urholkas kraftigt 2023 och 2024. Framförallt 2024 sticker ut som ett unikt svagt år – det reala skatteunderlaget beräknas då minska med 1,8 procent. Även 2023 visar prognosen på en reell nedgång av skatteunderlaget med 1,1 procent. Skatteunderlaget har inte fallit i reala termer sedan 2003. Att det gör det två år i rad har inte hänt sedan år 2000 enligt tillgängliga data. (SKR MakroNytt 2023-3)

Säkerhetsläget bedöms fortsatt ansträngt. De samhällsekonomiska konsekvenserna kommer att vara kännbara och påverka kostnadsutvecklingen. Flertalet utvecklingsarbeten och investeringsprojekt pågår och realiserar med start under 2024 och framåt. Hur det samhällsekonomiska läget kommer att påverka själva arbetet är svårt att med skärpa besvara eftersom flera frågor också ankommer på externa aktörers förutsättningar. Skatteunderlaget i kommunen sviktar då andelen befolkning i arbetsför ålder fortsätter att sjunka i relation till behoven av välfärd och arbetskraft. Den snabbast växande befolkningsgruppen utgörs av individer över 80 år. Kompetensförsörjningsfrågan är kritisk för offentlig sektor men också för näringslivet. Den samhällsomvandling länet står inför med flertalet etableringar väntas rendera i hög tillväxt och ställer samtidigt krav på ett gediget planeringsarbete för att dimensionera verksamhet och infrastruktur. Det programarbete som inletts för effektiva samarbeten blir i detta sammanhang viktigt att följa.

Under 2024 kommer arbetet med att vidareutveckla styrningen utifrån målprogrammets intentioner att fortgå. I det arbetet har kommunledningsgruppen en viktig roll som bärare av helikopterperspektivet vad gäller planering och uppföljning. I arbetet med Agenda 2030, som är målprogrammets centrum, spelar jämställdhetsperspektivet en central roll. En styrning som reser tydliga krav på planering och uppföljning utifrån juridiska kön blir en hävstång för det förändringsarbete som krävs för ökad jämlikhet i vidare mening.

3 Finansiella rapporter

Kommunens och koncernens finansiella rapporter återger det ekonomiska resultatet ställt i förhållande till sin omvärld. Detta innebär att de interna transaktioner som sker inom respektive enhet har eliminerats. För kommunens del innebär detta transaktioner mellan nämnder, och för koncernens del försäljning mellan koncernbolagen.

3.1 Resultaträkning

(mnkr)		Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	Not 3	365,7	378,1	981,1	952,1
Verksamhetens kostnader	Not 4	-2 201,1	-2 094,7	-2 692,9	-2 515,6
Avskrivningar	Not 5	-98,0	-91,5	-192,7	-195,1
Verksamhetens nettokostnad		-1 933,4	-1 808,0	-1 904,6	-1 758,6
Skatteintäkter	Not 6	1 347,7	1 294,0	1 347,7	1 294,0
Generella statsbidrag och utjämning	Not 7	627,7	587,0	627,7	587,0
Verksamhetens resultat		42,0	73,0	70,8	122,4
Finansiella intäkter	Not 8	8,4	7,4	10,4	4,0
Finansiella kostnader	Not 9	-62,2	-41,3	-84,9	-72,7
Resultat efter finansiella poster		-11,9	39,1	-3,7	53,7
Extraordinära poster	Not 10	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		-11,9	39,1	-3,7	53,7

3.2 Balansräkning

(mnkr)		Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		2023	2022	2023	2022
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 11	2,7	2,9	2,7	2,9
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 12	1 217,7	1 145,0	3 270,4	3 191,6
Maskiner och inventarier	Not 13	58,3	53,0	194,9	190,9
Övriga materiella anläggningstillgångar	Not 14	0,7	0,0	0,9	0,0
Finansiella anläggningstillgångar	Not 15	405,3	398,9	245,8	240,4
Summa anläggningstillgångar		1 684,8	1 599,8	3 714,1	3 625,8
Bidrag till infrastruktur		0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd m.m.	Not 16	9,6	8,6	25,0	19,6
Fordringar	Not 17	209,1	223,6	356,6	381,6

Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	Not 18	71,8	65,2	144,4	166,6
Summa omsättningstillgångar		290,5	297,4	525,9	567,7
Summa tillgångar		1 975,3	1 897,2	4 240,0	4 193,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>	Not 19				
Periodens resultat		-11,9	39,1	-3,7	53,7
Resultatutjämningsreserv		3,9	0,0	3,9	0,0
Övrigt eget kapital		524,1	488,9	1 056,6	1 006,8
Summa eget kapital		516,1	528,0	1 056,8	1 060,5
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 20	225,8	185,5	234,9	193,9
Andra avsättningar	Not 21	0,0	0,2	147,4	147,7
Summa avsättningar		225,8	185,7	382,3	341,6
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	Not 22	801,6	782,5	2 161,9	1 908,4
Kortfristiga skulder	Not 23	431,8	400,9	639,	883,0
Summa skulder		1 233,3	1 183,5	2 800,9	2 791,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 975,3	1 897,2	4 240,0	4 193,5
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	Not 24	1 560,0	1 524,4	20,8	20,7
<i>Ansvarsförbindelser</i>					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Not 25	588,6	578,7	0,0	0,0
Övriga ansvarsförbindelser	Not 26	4,7	5,0	4,7	8,7
Summa panter och ansvarsförbindelser		2 153,4	2 108,1	25,5	29,4

3.3 Kassaflödesanalys

(mnkr)		Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
<i>Den löpande kassaflödesanalysen</i>					
Årets resultat		-11,9	41,9	-3,7	81,6
Justering för ej likviditetspåverkande poster	Not 28	52,2	65,9	166,3	168,1
Övriga likviditetspåverkande poster	Not 29	-1,2	-6,4	-1,2	-18,0
Poster som redovisas i annan sektion	Not 30	19,6	0,2	19,6	0,2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		58,8	101,7	180,9	231,9

Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter		0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		14,5	-43,8	25,0	-128,8
Ökning/minskning av förråd och varulager		-1,0	0,7	5,3	4,6
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-5,7	-11,5	-282,1	143,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		66,5	47,1	-70,9	250,8
<i>Investeringsverksamheten</i>					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-0,2	-1,0	-0,2	-1,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,1	0,0	0,1	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-72,2	-85,3	-270,2	-294,3
Försäljning/utrangering av materiella anläggningstillgångar		0,1	0,0	-0,2	-1,9
Erhållna investeringsbidrag		3,3	3,3	3,3	3,3
Investering i kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av finansiella tillgångar, aktieägartillskott		-4,2	0,0	0,0	0,0
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-73,2	-83,0	-267,2	-293,9
<i>Finansieringsverksamheten</i>					
Nyupptagna lån		18,0	0,0	351,8	175,0
Amortering av skulder för finansiell leasing		0,0	0,0	0,0	-5,6
Amortering av långfristiga skulder		-4,8	-8,0	-35,9	-116,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		13,3	-8,0	315,9	53,3
Årets kassaflöde		6,6	-43,9	-22,2	10,1
Likvida medel vid årets början		65,2	109,1	166,6	156,5
Likvida medel vid årets slut		71,8	65,2	144,4	166,6

4 Noter

NOT1 Redovisningsprinciper

Lagstiftning och normgivning

Härnösands kommun har, om inget annat anges, upprättat årsredovisningen i enlighet med lagen för kommunal bokföring LKBR (2018:597) och Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Värdering

Härnösands kommun tillämpar försiktighetsprincipen vilket innebär att värdering i räkenskaperna ska göras med rimlig försiktighet. Förfaller en osäkerhet vid en värdering ska kommunen välja en lägre värdering av tillgångar och en högre värdering av skulder.

Anläggningstillgångar

Kommunen tillämpar RKR R4 vid klassificering av materiella anläggningstillgångar. Det innebär att tillgångarna måste vara avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, bedömas ha en nyttjandeperiod om minst tre år samt överstiga värdet om ett helt prisbasbelopp. Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde i balansräkningen efter avdrag för planenliga avskrivningar. Undantaget för planenliga avskrivningar är mark, konst och pågående arbeten. Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter tas från och med 2010 upp som en långfristig skuld och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningstider har fram till 2009 baserats på SKR:s förslag, sedan 2010 skrivs kommunens anläggningstillgångar av efter nyttjandeperioden. Det har inte genomförts någon anpassning av avskrivningstiderna mellan företagen i de sammanställda räkenskaperna. Avskrivningarna påbörjas den dag anläggningstillgången tas i bruk. Bedömning av nyttjandeperiod sker i samråd av personal med teknisk kompetens inom aktuellt område tillsammans med ekonomiavdelningen. Komponentavskrivningar görs på nya investeringar som har ett värde över 1 mnkr.

Fram till och med 2009 tillämpas huvudsakligen följande ekonomiska livslängder:

- Fastigheter och anläggningar 20, 33 och 50 år
- Maskiner och inventarier 5-10 år
- Energidistributionsanläggningar 25 år
- VA-anläggningar 10, 20 och 33 år

Från och med 2010 tillämpas huvudsakligen följande nyttjandetider för investeringar som är gjorda 2010 och senare:

- Fritidsanläggningar 10-60 år
- Fastigheter och anläggningar 10-60 år
- Parker 15-25 år
- Gatu- och belysningsanläggning 25-60 år
- Maskiner och inventarier 3-10 år

Vid klassificering av immateriella anläggningstillgångar tillämpar kommunen RKR R3 vilket innebär att tillgången är identifierbar icke-monetär och utan fysisk form samt förväntas ge upphov till framtida ekonomiska fördelar. Vidare behöver den vara identifierbar, d v s avskiljbar och ha uppkommit ur avtalsenliga grunder eller andra juridiska grunder. Avskrivningstiderna ska avspegla hur tillgångarnas värde succesivt förbrukas, vilket ofta sammanfaller med löptiden på avtalen.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

En avsättning redovisas i balansräkningen i fallet att det föreligger en legal förpliktelse som är säker eller sannolik till sin förekomst men oviss till belopp eller infriandet av tidpunkt. Ansvarsförbindelser redovisas i det fall då en förpliktelse som härrör från inträffade händelser har en mer osäker natur och inte uppfyller kraven för skuld eller avsättning.

Finansiella tillgångar och skulder

En finansiell tillgång och en finansiell skuld redovisas i balansräkningen när kommunen blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor. Tillgångarna klassificeras som antingen anläggningstillgångar eller omsättningstillgångar beroende på syftet med innehavet. Ska tillgången brukas och innehas stadigvarande klassificeras den som en anläggningstillgång varav det omvända genererar en omsättningstillgång. De finansiella skulderna klassificeras som antingen en långfristig eller kortfristig skuld varav allt klassificeras som långfristigt utom i det fall den finansiella skulden förfaller till betalning inom tolv månader räknat från balansdagen eller förväntas bli betald inom det normala förloppet av kommunens verksamhetscykel.

Leasing

Från och med 2023 har kommunen börjat tillämpa finansiell leasing i enlighet med RKR R5. 2022 års siffror har omräknats utifrån K3, effekten av detta redovisas i separat not (33 och 34).

Ett finansiellt leasingavtal innebär att de ekonomiska riskerna och fördelen med ägandet av ett leasingobjekt övergår från leasinggivaren till leasingtagaren. Alla andra leasingobjekt betraktas som operationella leasingavtal. Inom kommunen finns hyresavtal av lokaler och fastigheter, som hyrs av ett kommunalt fastighetsbolag med kontraktstider överstigande 15 år, som redovisas enligt reglerna för finansiell leasing.

Extraordinära poster

Vid klassificering av extraordinära poster följer kommunen lagkrav och rekommendationer enligt 5 kap. 5 § LKBR samt RKR R11. Poster måste uppgå till ett väsentligt belopp, den ekonomiska händelsen får inte förväntas inträffa regelbundet samt att den måste sakna ett samband med kommunens normala verksamhet.

Jämförelsestörande poster

För att klassificera en ekonomisk händelse som en jämförelsestörande post följer kommunen RKR R11. Ramverket som ger upphov till en bedömning är att den ekonomiska händelsen inte är extraordinär men är viktig att uppmärksamma. Kommunen tillämpar en eventuell prövning i de fall då beloppet i all väsentlighet framgår som jämförelsestörande mellan åren.

Intäkter

Intäkter som är hänförliga till räkenskapsåret bokförs oavsett tidpunkten för betalningen. SKR:s senaste prognos på skatteavräkningen ligger till grund för beräkning och periodisering av årets skatteintäkt i enlighet med RKR R2. Förutbetalda intäkter och övriga intäkter på balansräkningens skuldsida avses att periodiseras på nästkommande år om inget annat framgår av bokslutsbilaga. Investeringsbidrag intäktsförs enligt redovisningsprincipen för anläggningstillgångar. Kommunen tillämpar en strikt tolkning gällande hanteringen av de generella statsbidragen.

Sammanställda räkenskaper

I enlighet med RKR R16 omfattar de sammanställda räkenskaperna kommunen, företag och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande och där företaget eller förbundet har en väsentlig betydelse för kommunen. Proportionell konsolidering tillämpas. Undantaget är alla organisationer som inte nämns i tilläggsupplysningarna. Sedan 2023 konsolideras även Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse i de sammanställda räkenskaperna, omräkning för 2022 har gjorts och redovisas i separat not (33).

Nedskrivningar

Om det vid balansdagen framgår att en materiell anläggningstillgångs verkliga värde är lägre än vad som följer av LKBR (1-3§§) ska tillgångens skrivas ned om värdeminskningen anses vara bestående enligt RKR R6 vilken är applicerbar på kommunal verksamhet som regleras av självkostnadsprincipen. I det fall de materiella anläggningstillgångarna används i verksamhetsgrenar som inte omfattas av självkostnadsprincipen med laga stöd tillämpas 27 kap. Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3). Eventuella nedskrivningar för finansiella anläggningstillgångar hanteras enligt RKR R7.

Pensionskostnader och pensionsskuld

Kommunen följer RKR 10 sedan 2019 och beräkningarna för pensionskulden bygger på den modell som anvisas i senaste RIPS.

Internredovisningsprinciper

Intäkter och kostnaderna i driftredovisningen speglar varje nämnds individuella ekonomiska relation till omvärlden. Därav saknas skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Finansiella intäkter och kostnader finns i viss mån i driften (räntekostnader, generella statsbidrag direkt till nämnd) men elimineras bort på justeringsrad på samma sätt som avskrivningarna samt extraordinära kostnader i driftsredovisningen jämfört mot resultaträkningen. Omvänt förhållande gäller interndebiteringar som enbart upptas i driftsredovisningen men ej är föremål för kommunens resultaträkning.

Investeringsredovisningen utgörs av kommunexterna utgifter och i vissa fall löneutgift inkluderat sociala avgifter och andra direkt anställningsrelaterade utgifter.

NOT 2 Uppskattningar och bedömningar

Jämförelsestörande poster

Kommunkoncernen har under räkenskapsåret 2022 inte upptagit några jämförelsestörande poster.

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 3 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	22,2	19,8	605,3	560,2
Taxor och avgifter	42,9	50,0	43,6	50,0
Hyror och arrenden	39,8	36,6	40,2	36,6
Bidrag från staten	176,9	198,5	178,2	199,6
Bidrag övriga	26,8	29,4	56,1	61,8
Försäljning verksamhet	37,3	33,1	37,6	33,1
Engångshändelse pension Ädel	0,0	10,0	0,0	10,0
Intäkter från exploateringsverksamhet	19,4	0,3	19,4	0,3
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,2	0,2	0,2	0,2
Realisationsvinst försäljning fastighet	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	0,2	0,2	0,6	0,5
Summa verksamhetens intäkter	365,7	378,1	981,1	952,1

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 4 Verksamhetens kostnader				
Lämnade bidrag	-71,7	-67,7	-71,7	-67,7
Entreprenader och köp av verksamhet	-322,0	-299,7	-322,0	-299,7

Tjänster	-75,2	-73,5	-79,5	-73,7
Löner, ersättningar och sociala avgifter	-1 315,5	-1 239,5	-1 347,6	-1 355,2
Pensioner inkl. löneskatt	-131,1	-115,0	-133,4	-121,0
Gottgörelse	11,8	0,0	11,8	0,0
Lokal- och markhyror	-127,5	-121,1	-147,1	-133,3
Fastighets- och driftskostnader	-31,8	-31,3	-33,1	-31,7
Material	-74,2	-81,9	-76,8	-83,2
Skattekostnad	0,0	0,0	-1,9	-6,7
Realisationsförluster och utrangeringar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0,0	0,0	-383,7	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-63,6	-65,0	-107,8	-343,4
Summa verksamhetens kostnader	-2 201,1	-2 094,7	-2 693,0	-2 515,6

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 5 Avskrivningar				
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,4	-0,3	-0,4	-0,3
Avskrivning byggnader och anläggningar	-36,5	-34,8	-127,0	-125,8
Avskrivning maskiner och inventarier	-10,6	-10,0	-28,4	-28,0
Avskrivning finansiell leasing	-50,5	-46,4	-40,3	-39,6
Nedskrivning byggnader och anläggningar	0,0	0,0	3,4	-1,4
Nedskrivning maskiner och inventarier	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avskrivningar	-98,0	-91,5	-192,7	-195,1

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 6 Skatteintäkter				
Kommunalskatt	1 321,6	1 256,7	1 321,6	1 256,7
Avräkning kommunalskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
slutavräkning föregående år	6,5	8,0	6,5	8,0
preliminär avräkning innevarande år	19,6	29,3	19,6	29,3
Summa skatteintäkter	1 347,7	1 294,0	1 347,7	1 294,0

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 7 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	378,9	355,7	378,9	355,7
Bidrag för LSS-utjämning	73,9	59,6	73,9	59,6
Kommunal fastighetsavgift	56,3	58,8	56,3	58,8
Välfärdsmiljonerna	4,7	7,3	4,7	7,3
Regleringsbidrag	58,1	69,0	58,1	69,0
Kostnadsutjämning	31,0	29,0	31,0	29,0
Övriga generella bidrag från staten	24,8	7,6	24,8	7,6
Summa generella statsbidrag och utjämningsbidrag	627,7	587,0	627,7	587,0

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 8 Finansiella intäkter				
Överskottsutdelning Kommuninvest	0,0	1,5	0,0	1,5
Ränteutäkter	0,0	0,2	4,3	1,5
Borgensprovision från koncernföretagen	5,8	5,4	0,4	0,0
Andel i intresseföretag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	2,6	0,3	5,7	1,0
Summa finansiella intäkter	8,4	7,4	10,4	4,0

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 9 Finansiella kostnader				
Räntekostnader på lån	-6,9	-1,5	-30,5	-11,2
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-19,9	-4,4	-20,6	-28,0
Värdereglering finansiella tillgångar	-35,3	-35,2	-30,7	-32,7
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,2	-3,1	-0,8
Summa finansiella kostnader	-62,2	-41,3	-84,9	-72,7
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	3,3	0,8	1,9	0,8
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	3,3	0,8	1,9	0,8

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 10 Extraordinära poster				
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 11 Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	3,2	2,2	3,3	2,2
Inköp	0,2	1,0	0,2	1,0
Försäljningar	0,1	0,0	0,1	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	3,5	3,2	3,6	3,3
Ingående ackumulerade avskrivningar	-0,4	0,0	-0,5	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Utgående ackumulerade avskrivningar	-0,8	-0,4	-0,9	-0,5
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0

Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	2,7	2,9	2,7	2,9
Genomsnittlig nyttjandeperiod	7,0	7,6	7,0	7,6

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 12 Mark, byggnader och teknisk anläggning				
Ingående anskaffningsvärde	2 056,4	1 968,3	5 695,5	5 521,8
Inköp	161,9	88,1	245,0	298,8
Försäljningar	-0,1	0,0	0,0	-0,6
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassningar	-0,6	0,0	-0,7	-124,5
Utgående anskaffningsvärde	2 217,6	2 056,4	5 939,9	5 695,5
Ingående ackumulerade avskrivningar	-911,4	-830,6	-2 255,4	-2 400,9
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,5
Utrangeringar	-0,8	0,0	-0,8	0,0
Omklassningar	0,0	0,0	0,0	270,5
Årets avskrivningar	-87,4	-80,8	-161,2	-125,5
Utgående ackumulerade avskrivningar	-999,7	-911,4	-2 417,4	-2 255,4
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-255,3	-51,5
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	-0,1	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	3,4	-204,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-0,1	0,0	-252,0	-255,3
Utgående redovisat värde	1 217,7	1 145,0	3 270,5	3 184,8
Därav finansiell leasing	578,7	523,9	500,3	591,7
Genomsnittlig nyttjandeperiod	19,5	23,4	20,0	20,0

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 13 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	283,5	270,9	647,9	603,8
Inköp	15,4	12,6	40,8	45,4
Försäljningar	0,0	0,0	-0,3	-0,4
Utrangeringar	0,2	0,0	0,2	-0,9
Omklassningar	0,7	0,0	0,6	-0,1
Utgående anskaffningsvärde	299,7	283,5	689,0	647,8
Ingående ackumulerade avskrivningar	-230,4	-220,1	-465,4	-438,3
Försäljningar	0,0	0,0	0,3	0,4
Utrangeringar	0,0	0,0	-0,1	0,9
Omklassningar	-0,7	0,0	-0,7	0,0
Årets avskrivningar	-10,2	-10,3	-27,9	-28,4

Utgående ackumulerade avskrivningar	-241,3	-230,4	-493,8	-465,4
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-0,8	-0,8
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-0,1	0,0	-0,8	-0,8
Utgående redovisat värde	58,3	53,0	194,4	190,9
Därav finansiell leasing	0,0	0,0	1,0	0,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod	9,0	10,2	10,0	6,4

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 14 Övriga materiella tillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets investeringar	0,7	0,0	0,9	0,0
Utgående redovisat värde	0,7	0,0	0,9	0,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod	0,0	0,0	0,0	0,0

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 15 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar				
Härnösands Energi och Miljö AB	50,1	50,1	0,0	0,0
AB Härnösandshus	127,5	127,5	0,0	0,0
Härnösand Invest AB	4,3	0,1	0,0	0,0
Mellersta Norrlands pensionsstiftelse	203,4	203,4	0,0	203,4
Kommuninvest i Sverige AB	19,9	17,4	20,0	17,4
Högakusten Destination AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommunbränsle i Ådalen AB	0,0	0,0	0,0	0,2
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	0,0	0,0	213,3	6,1
Summa aktier och andelar	405,3	398,6	233,3	227,2
Långfristig utlåning				
Värdereglering långfristig fordran Koneo	0,0	0,2	0,0	0,2
Investeringsbidrag Vågmannen	0,0	0,0	6,2	6,4
Uppskjuten skattefordran	0,0	0,0	6,3	6,5
Summa långfristig utlåning	0,0	0,2	12,5	240,4
Summa finansiella tillgångar	405,3	398,9	245,8	240,4

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 16 Förråd m.m.				
Tomter för försäljning	8,9	8,6	9,0	8,6
Varulager	0,7	0,0	15,9	11,1
Summa förråd m.m.	9,6	8,6	25,0	19,6

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 17 Fordringar				
Kundfordringar	13,7	20,8	67,0	84,3
Statsbidragsfordringar	4,4	0,0	11,8	0,0
Fordran skatteavräkning	0,0	0,0	0,1	3,8
Fordran gottgörelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	75,3	69,3	146,2	145,1
Upplupna skatteintäkter	104,9	111,5	106,9	108,4
Momsfordran	0,0	14,5	3,1	14,5
Övriga kortfristiga fordringar	10,9	7,4	21,5	25,5
Summa fordringar	209,1	223,6	356,6	381,6

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 18 Kassa och bank				
Kassa och bank	71,8	65,2	144,4	166,6
Summa kassa och bank	71,8	65,2	144,4	166,6

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 19 Eget kapital				
Ingående eget kapital	524,1	385,9	1 056,4	868,1
Resultatutjämningsreserv	3,9	0,0	3,9	0,0
Justeringar ändrade redovisningsprinciper				
• Korrigering finansiell leasing	0,0	-100,4	0,0	-88,1
• Korrigering konsolidering MNP	0,0	203,4	0,0	226,9
• Investeringsbidrag Vågmannen	0,0	0,0	0,2	0,2
Övrig justering			0,0	-0,3
Årets resultat	-11,9	39,1	-3,7	53,7
Utgående eget kapital	516,1	528,0	1 056,8	1 060,5

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avstättning till pensioner inkl löneskatt	185,5	167,8	193,9	177,4
Nyintjänad pension	24,2	13,8	24,7	13,7
Årets utbetalningar	-5,7	-5,2	-6,4	-5,2
Ränte- och basbeloppsuppräknig	14,0	3,3	14,7	3,5
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	-0,1	2,2	0,0	1,4
Förändring löneskatt	7,9	3,4	8,0	3,2
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	225,8	185,5	234,8	193,9

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 21 Övriga avsättningar				
Avflyttning Ön				
Ingående värde	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny avsättning	0,0	0,2	0,0	0,2
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,2	0,0	0,2
Avsättning deponiyta 2				
Ingående värde	0,0	0,0	8,5	8,1
Ny avsättning	0,0	0,0	0,2	0,4
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	-1,5	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	7,2	8,5
Avsättning vindkraft				
Ingående värde	0,0	0,0	1,1	1,1
Ny avsättning	0,0	0,0	0,1	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	-0,3	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	0,9	1,1
Avsättning vattenskador				
Ingående värde	0,0	0,0	0,3	0,2
Ny avsättning	0,0	0,0	1,9	0,1
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	2,2	0,3
Avsättning fondering VA				
Ingående värde	0,0	0,0	29,1	26,0
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	4,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	-1,0	-0,8
Utgående avsättning	0,0	0,0	28,1	29,2
Avsättning Garantikostnader (AB Härnösandshus)				
Ingående värde	0,0	0,0	0,2	0,2
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	-0,2	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	0,0	0,2
Uppskjuten skatteskuld	0,0	0,0	0,4	0,3
Avsättningar för uppskjuten skatt	0,0	0,0	108,6	107,9
Summa andra avsättningar	0,0	0,2	147,4	147,7

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 22 Långfristiga skulder				
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	212,1	202,8	1 673,3	1 334,4
Finansiell leasing	557,5	548,3	456,5	519,6
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	32,0	31,4	32,0	31,4
Övriga långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0	23,0
Summa långfristiga skulder	801,6	782,5	2 161,8	1 908,4
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	3,33	0,79	1,88	0,78
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	3,33	0,79	1,88	0,78
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	0,41	1,24	1,37	1,75
Kapitalförfall andel av lån %				
0-1 år	30,9	48,0	35,7	26,7
1-3 år	17,6	52,0	42,8	68,4
3-5 år	0,0	0,0	4,4	4,9
5-10 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Över 10 år	51,5	0,0	17,2	0,0
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	0,20	0,30	1,26	1,51
Genomsnittlig räntebindningstid exkl derivat	0,20	0,30	1,26	1,51
Marknadsvärderade säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	0,00	0,00	0,00	0,00
Marknadsvärderade derivat	0,00	0,00	0,00	0,00

Förutbetalda intäkter för anläggningsavgifter periodiseras på 50 år vilket är lika med den vägda genomsnittliga nyttjandeperioden för VA-anläggningen.

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 23 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0,3	0,9	0,3	300,7
Kortfristig del av långfristiga skulder	6,4	2,5	43,3	2,5
Kortfristig del av långfristiga skulder finansiell leasing	115,4	78,8	96,5	68,1
Skulder inom koncernkontot	30,5	9,9	30,5	11,6
Leverantörsskulder	29,9	53,7	57,2	99,8
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	20,4	20,4	22,0	21,7
Övriga kortfristiga skulder	35,5	10,9	62,5	42,0
Semesterlöneskuld och upplupna löner	110,9	108,6	116,3	111,5
Årets pensioner avgiftsbestämd del inkl löneskatt	43,1	47,8	43,3	49,0
Aktuella skatteskulder	0,0	0,0	0,4	0,0
Checkräkningskredit	0,0	0,0	0,0	4,7
Upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	39,4	67,4	169,8	171,3
Summa kortfristiga skulder	431,8	400,9	639,0	883,0

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 24 Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Borgen i kommunala bolag	1 539,2	1 504,5	0,0	0,0
Borgensåtagande egna hem	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga borgensmässiga förpliktelser	20,8	19,9	20,8	19,9
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	1 560,0	1 524,4	20,8	19,9

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 25 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt	578,7	600,3	0,0	0,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	38,9	13,2	0,0	0,0
Nyintjänad pension (+)/Ädelreformen (-), Netto	1,3	-0,9	0,0	0,0
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets utbetalningar	-33,3	-30,5	0,0	0,0
Övrig post	1,2	0,7	0,0	0,0
Förändring löneskatt	1,9	-4,2	0,0	0,0
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	588,6	578,7	0,0	0,0

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 26 Övriga ansvarsförbindelser				
EU-projekt budgeterat inom 1 år	2,0	3,6	2,0	3,6
EU-projekt budgeterat senare än 1 år men inom 5 år	2,1	1,4	2,1	1,4
EU-projekt budgeterat senare än 5 år	0,6	0,0	0,6	0,0
Garantikostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa övriga ansvarsförbindelser	4,7	5,0	4,7	5,0

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 27 Leasing				
FINANSIELLA LEASING AVTAL				
Fastigheter				
Totala minimileasavgifter	0,0	0,0	2,7	5,8
Nuvärde minimileasingavgifter	0,0	0,0	2,7	0,0
Därav förfall inom 1 år	0,0	0,0	2,3	5,8
Därav förfall inom 1-5 år	0,0	0,0	0,5	0,0
Därav förfall inom 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Vaiabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Maskiner och inventarier				
Totala minimileasavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Nuvärde minimileasingavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0

Därav förfall inom 1 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1-5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Vaiabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
EJ UPPSÄGNINGSBARA OPERATIONELLA LEASINGAVTAL ÖVERSTIGANDE 1 ÅR				
Minimileasavgifter				
Därav förfall inom 1 år	58,5	207,2	58,5	207,2
Därav förfall inom 1-5 år	153,8	685,6	153,8	685,6
Därav förfall inom 5 år	43,5	410,1	43,5	410,1
EJ UPPSÄGNINGSBARA OPERATIONELLA LEASINGAVTAL UTHYRNING				
Minimileasavgifter				
Därav förfall inom 1 år				
Därav förfall inom 1-5 år				
Därav förfall inom 5 år				

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 28 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	47,5	45,1	155,8	154,2
Nedskrivningar	0,0	0,0	-3,4	1,3
Gjorda avsättningar	38,3	17,2	41,1	17,2
Återförda avsättningar	0,0	-2,0	-2,8	-3,5
Intäktsbokförda ej likvida gåvor	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade kursförändringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga ej likvidpåverkande poster	7,8	5,6	7,8	5,6
Resultatpåverkan finansiell leasing	-41,4	-2,8	-32,7	-2,8
Uppskjuten skatt	0,0	0,0	0,4	-6,7
Summa justering för ej likvidpåverkande poster	52,2	65,9	166,3	168,1

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 29 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten				
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-5,7	-5,2	-5,7	-5,2
Ränte- och utdelningsnetto	4,5	-1,2	4,5	-12,8
Summa övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	-1,2	-6,4	-1,2	-18,0

(mnkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 30 Poster som redovisats i annan sektion				
Realisationsresultat vid försäljning av exploateringsfastigheter	19,6	0,2	19,6	0,2
Summa poster som redovisats i annan sektion	19,6	0,0	19,6	0,0

NOT 31 Uppllysning om upprättade särredovisningar

I den kommunala koncernen Härnösand Energi & Miljö AB finns särredovisningar avseende elnät enligt ellagen (1997:857), vatten enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster samt för fjärrvärme enligt fjärrvärmelagen (2008:263). Särredovisningarna finns tillgängliga på bolagets hemsida, www.hemab.se.

(tkr)	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
NOT 32 Kostnader för räkenskapsrevision (tkr)				
Sakkunnigt biträde	250,0	150,0	586,1	150,3
Förtroendevalda revisorer	106,4	83,9	700,4	278,9
Summa kostnad för räkenskapsrevision	356,4	233,9	1 286,5	429,2

(mnkr)	Utgående balans 2022 enligt tidigare principer	Justeringar i ingångs- balans- räkningen MNP	Justeringar i ingångs- balans- räkningen Finansiell leasing	Effekter under 2022	Utgående balans 2022 efter förändringar
NOT 33 Effekter av övergång till K3 samt Uppllysning av ändrat kapital p.g.a. ändrad redovisningsprincip KOMMUN					
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	2,9				2,9
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	621,1		523,9	523,9	1 145,0
Maskiner och inventarier	53,0				53,0
Övriga materiella anläggningstillgångar	0,0				0,0
Finansiella anläggningstillgångar	195,5	203,4		203,4	398,9
Summa anläggningstillgångar	872,5	203,4	523,9	727,3	1 599,8
Bidrag till infrastruktur	0,0				0,0
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd m.m.	8,6				8,6

Fordringar	223,6				223,6
Kortfristiga placeringar	0,0				0,0
Kassa och bank	65,2				65,2
Summa omsättningstillgångar	297,4				297,4
Summa tillgångar	1 169,9	203,4	523,9	727,3	1 897,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>					
Periodens resultat	41,9		-2,8	-2,8	39,1
Resultatutjämningsreserv	0,0				0,0
Övrigt eget kapital	385,9	203,4	-100,4	103,0	488,9
Summa eget kapital	427,9	203,4	-103,3	100,1	528,0
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	185,5				185,5
Andra avsättningar	0,2				0,2
Summa avsättningar	185,7				185,7
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	234,2		548,3	548,3	782,5
Kortfristiga skulder	322,1		78,8	78,8	400,9
Summa skulder	556,3		627,1	627,1	1 183,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 169,9	203,4	523,9	727,3	1 897,1
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	1 524,4				1 524,4
<i>Ansvarförbindelser</i>					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	578,7			0,0	578,7
Övriga ansvarförbindelser	5,0				5,0
Summa panter och ansvarförbindelser	2 108,1	0,0		0,0	2 108,1
(mnkr)					
	Resultatposter 2022 enligt tidigare principer	Effekter av förändringar 2022 MNP	Effekter av förändringar 2022 Finansiell leasing	Effekter under 2022	Utgående resultat 2022 efter förändringar
Verksamhetens intäkter	378,1				378,1
Verksamhetens kostnader	-2 173,1		78,4	78,4	-2 094,7
Avskrivningar	-45,1		-46,4	-46,4	-91,5

Verksamhetens nettokostnad	-1 840,1	0,0	32,1	32,1	-1 808,0
Skatteintäkter	1 294,0				1 294,0
Generella statsbidrag och utjämning	587,0				587,0
Verksamhetens resultat	40,9	0,0	32,1	32,1	73,0
Finansiella intäkter	7,4				7,4
Finansiella kostnader	-6,4		-34,9	-34,9	-41,3
Resultat efter finansiella poster	41,9	0,0	-2,8	-2,8	39,1
Extraordinära poster	0,0				0,0
Årets resultat	41,9	0,0	-2,8	-2,8	39,1

(mnkr)	Utgående balans 2022 enligt tidigare principer	Justeringar i ingångsbalansräkningen MNP	Justeringar i ingångsbalansräkningen Finansiell leasing	Effekter under 2022	Utgående balans 2022 efter förändringar
NOT 34 Effekter av övergång till K3 samt Uppllysning av ändrat kapital p.g.a. ändrad redovisningsprincip KONCERN					
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	2,9				2,9
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2 699,1		492,5	492,5	3 191,6
Maskiner och inventarier	190,9				190,9
Övriga materiella anläggningstillgångar	0,0				0,0
Finansiella anläggningstillgångar	37,0	203,4		203,4	240,4
Summa anläggningstillgångar	2 929,8	203,4	492,5	695,9	3 625,7
Bidrag till infrastruktur	0,0				0,0
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd m.m.	19,6				19,6
Fordringar	381,6				381,6
Kortfristiga placeringar	0,0				0,0
Kassa och bank	166,6				166,6

Summa omsättningstillgångar	567,8	0,0	0,0	0,0	567,8
Summa tillgångar	3 497,6	203,4	492,5	695,9	4 193,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>					
Periodens resultat	81,6	-23,5	-4,4	-27,9	53,7
Resultatutjämningsreserv	0,0				0,0
Övrigt eget kapital	868,1	226,9	-88,1	138,8	1 006,8
Summa eget kapital	949,7	203,4	-92,5	110,9	1 060,5
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	193,9				193,9
Andra avsättningar	147,7				147,7
Summa avsättningar	341,6	0,0	0,0	0,0	341,6
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	1 391,6		516,9	516,9	1 908,4
Kortfristiga skulder	814,8		68,2	68,2	883,0
Summa skulder	2 206,3	0,0	585,1	585,1	2 791,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	3 497,6	203,4	492,5	695,9	4 193,5
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	19,9			0,0	19,9
<i>Ansvarförbindelser</i>					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	578,7	-578,7		-578,7	0,0
Övriga ansvarförbindelser	5,0			0,0	5,0
Summa panter och ansvarförbindelser	608,1	-578,7	0,0	-578,7	24,9
(mnkr)					
	Resultatposter 2022 enligt tidigare principer	Effekter av förändringar 2022 MNP	Effekter av förändringar 2022 Finansiell leasing	Effekter under 2022	Utgående resultat 2022 efter förändringar
Verksamhetens intäkter	952,2				952,2
Verksamhetens kostnader	-2 583,3		67,5	67,5	-2 515,8
Avskrivningar	-155,5		-39,6	-39,6	-195,0

Verksamhetens nettokostnad	-1 786,6	0,0	28,0	28,0	-1 758,6
Skatteintäkter	1 294,0			0,0	1 294,0
Generella statsbidrag och utjämning	587,0			0,0	587,0
Verksamhetens resultat	94,4	0,0	28,0	28,0	122,4
Finansiella intäkter	4,0			0,0	4,0
Finansiella kostnader	-16,9	-23,5	-32,4	-55,9	-72,8
Resultat efter finansiella poster	81,6	-23,5	-4,4	-27,9	53,7
Extraordinära poster	0,0			0,0	0,0
Årets resultat	81,6	-23,5	-4,4	-27,9	53,7

5 Drifts och investeringsredovisning

Kommunens driftsredovisning innehåller, till skillnad från kommunens resultaträkning, även interna transaktioner mellan nämnderna. I tabellen nedan speglar varje nämndsrad den specifika nämndens resultat, så som det vore en egen fristående enhet. Därefter avräknas korrigeringsposter av intern karaktär för att slutligen nå samma kommundotala intäkt- och kostnadsutfall som i resultaträkningen.

(mnkr)	Intäkter	Intäkter	Kostnader	Kostnader	Netto-	Budget	Avvikelse
		2022		2022	kostnad	nettokostnad	mot budget
Kommunstyrelse	27,4	28,4	-201,0	-202,9	-173,6	-185,2	11,5
Kommunfullmäktige	0,0	0,7	-7,1	-6,5	-7,1	-6,9	-0,2
Arbetslivsnämnden	86,2	95,3	-163,2	-163,8	-77,1	-71,1	-6,0
Samhällsnämnden	76,9	80,5	-303,3	-270,4	-226,4	-202,9	-23,6
Skolnämnden	117,4	125,7	-805,9	-770,1	-688,4	-656,9	-31,5
Socialnämnden	119,5	130,1	-855,3	-805,5	-735,9	-705,5	-30,3
Summa nämnder	427,3	460,7	-2 335,9	-2 219,1	-1 908,6	-1 828,5	-80,1
Kommunövergripande verksamhet	146,9	84,8	-151,7	-126,6	-4,8	-69,9	65,1
Korrigerig interna poster	-208,4	-167,3	208,4	167,3	0,0	0,0	0,0
Korrigerig avskrivningar	0,0	0,0	98,0	91,5	-98,0	0,0	0,0
Korrigerig statsbidrag	0,0	0,0	-20,0	-7,7	20,0	0,0	0,0
Korrigerig finansiella poster nämnder	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
Summa	-61,6	-82,5	-2 201,1	-2 094,2	1 991,4	-1 898,4	-15,0
Korrigerig finans			0,0	-0,5	3,1	38,3	-35,1
Summa inkl. finans	365,7	378,1	-2 201,1	-2 094,7			-50,1

Av kommunens nämnder är det för 2023 endast kommunstyrelsen som uppvisar en positiv budgetavvikelse med 11,5 mnkr, övriga har ett resultat som är negativt mot budget.

För skol- och socialnämnd beror underskottet till största delen på avvikelse inom kostnadsslaget personal. Tillsammans har de två nämnderna ett budgetunderskott på 93,9 mnkr jämfört med årets budget inom just personalrelaterade kostnader.

Samhällsnämndens underskott har istället främst uppkommit inom kostnadsslag "köp av huvudverksamhet" främst avseende trafik- och teknikenheterna med kollektivtrafiken samt park- och gatuentreprenadavtal och maskintjänster. Även kostnader för livsmedel, drivmedel och transporter har ett högre utfall än vad som budgeterats för året.

Investeringsredovisning (mnkr)	Utgifter sedan projektens start	Ack. Utfall	Avvikelse	Varav: årets investeringar		
				Budget	Utfall	Avvikelse
Färdigställda projekt	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Färdigställda projekt						
Kommunstyrelse	-24,5	-7,0	17,5	-9,0	-5,4	3,6
Avgår pågående arbete	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1
Arbetslivsnämnd	-15,0	-4,1	10,9	-2,5	-2,6	-0,1
Avgår pågående arbete	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnd	-198,3	-149,0	49,4	-88,1	-57,6	30,5
Avgår pågående arbete	0,0	25,0	25,0	0,0	25,0	25,0
Skolnämnd	-32,6	-3,5	29,1	-4,3	-1,0	3,3
Avgår pågående arbete	1,8	0,3	-1,5	1,8	0,3	-1,5
Socialnämnd	-15,5	-3,4	12,1	-3,7	-2,7	1,0
Avgår pågående arbete	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a färdigställda projekt	-284,1	-140,5	143,6	-105,7	-42,9	62,8
Pågående projekt						
Kommunstyrelse	0,0	-1,1	-1,1	0,0	-1,1	-1,1
Arbetslivsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnd	0,0	-25,0	-25,0	0,0	-25,0	-25,0
Skolnämnd	-1,8	-0,3	-1,5	-1,8	-0,3	-1,5
Socialnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a pågående projekt	-1,8	-26,4	-27,6	-1,8	-26,4	-27,6
S:a investeringsprojekt	-285,9	-166,9	116,0	-107,5	-69,3	-38,2

Kommunen har för året förbrukat 69,3 mnkr av årets investeringsbudget på 107,5 mnkr, vilket innebär att 38,3 mnkr av årets budget ej har förbrukats. Överskottet återfinns främst inom samhällsnämndens teknikverksamhet, där 30,5 mnkr av årets budget ej förbrukats. Avvikelsen beror på förseningar i tidplanen för pågående strategiska projekt inom teknikverksamheten.

6 Ekonomisk ordlista

ANLÄGGNINGSTILLGÅNG

Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav såsom anläggningar och inventarier.

AVSKRIVNING

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

BALANSLIKVIDITET

Betalningsförmåga på kort sikt. Definieras som kvoten mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

BALANSRÄKNING

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den har förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång och kortfristiga skulder samt eget kapital).

EGET KAPITAL

Skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör det ackumulerade resultatet.

FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Består av intäkter och kostnader hänförliga till rent finansiell verksamhet.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Är kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten och som är viktig att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNG

Tillgångar i likvida medel och kortfristiga fordringar m.m. Omsättningstillgångarna ska inom kort varsel kunna omvandlas och användas till betalning.

KORTFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

LÅNGFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen eller lån som avses ersättas med andra lån.

SOLIDITET

Långfristig betalningsförmåga. Andelen eget kapital av de totala tillgångarna.

RESULTATRÄKNING

Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).

RÖRELSEKAPITAL

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

LIKVIDITET

Tillgångar bestående av likvida medel som kan användas för betalning.

7 Revisionsberättelse

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Årsredovisning och koncernredovisning 2023 AB Härnösandshus - instruktion till ombud på bolagsstämma

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att uppdra till kommunens ombud att på bolagsstämman för AB Härnösandshus rösta för

- att fastställa resultaträkningen och balansräkningen,
- att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och
- att bevilja AB Härnösandshus styrelse och verkställande direktör ansvarsfrihet för år 2023.

Beskrivning av ärendet

Enligt Aktiebolagslag (2005:551) är alla aktiebolag skyldiga att årligen hålla en bolagsstämma. Innehållet och tillvägagångssättet är lagstadgade i detalj, bland annat ska bolagets årsredovisning och frågan om ansvarsfrihet behandlas på bolagsstämman.

I kommunala bolag där kommunen står som ägare utser kommunfullmäktige ett ägarombud till bolagsstämman. Kommunfullmäktige har att årligen besluta om instruktion till ombudet på hur denne ska rösta på bolagsstämman vid behandlingen av de aktuella frågorna. I kommunala koncernföretag som i AB Härnösandshus står kommunen som aktieägare i moderbolaget varför instruktionen riktas till den bolagsstämman.

AB Härnösandshus har upprättat årsredovisning och koncernredovisning med tillhörande revisionsberättelse och -rapport framtagna av bolagets auktoriserade revisor. Revisorn har tillstyrkt fastställelse av resultat- och balansräkningarna, dispositionen av vinst enligt förvaltningsberättelsen samt ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören.

Socialt perspektiv

Ärendet handlar om formalia och har ingen social dimension.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen koppling till natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunala bolag lyder under såväl kommunallagen som aktiebolagslagen. Bolagsstämmans tillvägagångssätt och innehåll regleras i aktiebolagslagen.

Beslutsunderlag

Årsredovisning och koncernredovisning AB Härnösandshus 2023

Revisionsberättelse

Revisionsrapport

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Årsredovisning
och
koncernredovisning
Aktiebolaget Härnösandshus

Org.nr 556160-8430

Räkenskapsår 2023-01-01 - 2023-12-31

h

Årsredovisning och koncernredovisning

för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31

Styrelsen och verkställande direktören för Aktiebolaget Härnösandshus avger härmed följande årsredovisning och koncernredovisning.

Innehåll	Sida
VD har ordet	2
Förvaltningsberättelse	4
Flerårsöversikt	8
Resultaträkning	9
Balansräkning	10
Kassaflödesanalys	12
Tilläggsupplysningar	
Redovisningsprinciper m.m.	13
Noter	16

Styrelsens säte: Härnösand

Företagets redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (tkr).

VD har ordet

När vi ser tillbaka på 2023 kan man konstatera att det gångna året varit ett väldigt besvärligt år för många. Hög inflation har inneburit att framför allt mat- och energipriser ökat dramatiskt. De flesta privatpersoner har kunnat konstatera att de fått reallönesänkningar i och med den höga inflationen. Lägg därtill att räntorna ökat kraftigt till följd av Riksbankens höjningar av styrräntan för att pressa tillbaka inflationen till målet om två procent.

För oss i fastighetsbranschen är hög inflation, höga elpriser och höga räntor ingen bra kombination och det pratas om en "kollaps för bostadsbyggandet". Vissa marknadsbedömare anger ett fall i bostadsbyggandet på 80 procent jämfört med för ett antal år sedan. En sådan nedgång har vi inte sett sedan tidigt -90 tal.

Ett kraftigt minskat bostadsbyggande är i förlängningen ett hot mot den gröna omställningen som många av oss tror, hoppas och ser fram emot. Tanken är att investeringar i kommunal infrastruktur ska betalas i form av högre skatteintäkter från nyinflyttade i kommunen. Fler och fler pratar om att någon form av stöd borde införas för att få fart på bostadsbyggandet.

Trots en hög inflation och höjda räntor kan vi konstatera att Härnösandshus kan se tillbaka på ett bra år med nöjda kunder, en stabil uthyrningsgrad och en god ekonomi.

Jag är väldigt stolt över det vi tillsammans genomfört under året. Det har möjliggjorts genom kompetenta och engagerade medarbetare som dag och natt, såväl vardag som helg, genomfört ett fantastiskt arbete för bolagets och kundernas bästa.

Ett stort tack till alla som varit med och bidragit!

Fastighets- och bostadsmarknaden i Härnösand

Jämfört med fastighetsmarknaden i stort går fastighetsmarknaden i Härnösand mot strömmen. Många olika projekt genomförs eller är på planeringsstadiet. Det känns väldigt spännande.

I dagsläget pågår ett antal stora byggprojekt. Vi på Härnösandshus bygger via vårt dotterföretag Härnösands kommunfastigheter en ny idrottshall på Ångevallen och en ny konstgräsplan med tillhörande servicebyggnad på Myran. Dessutom pågår byggandet av norra Europas största arkiv för Skatteverket och Riksarkivet på Saltvik och på Kanaludden pågår byggandet av Hotell Härnö Gin.

Under våren kommer också en ny domstolsbyggnad att byggas vid det gamla Seminariet på Kastellgatan och till sommaren kommer det att finnas en ny restaurang på Smitingen. Ett första steg i den nya campingen som kommer att byggas.

I våras kom också det efterlängtda beskedet om att det kinesiska företaget PTL skriver avtal med Torsboda Industrial Park om en etablering av en batterifabrik i Torsboda. Planeringen är i full gång för att kunna göra det möjligt att svara upp mot den expansion som etableringen medför och göra det möjligt att nå målet om 27 500 invånare till 2030.

Det finns en god beredskap för att möjliggöra en stor inflyttning till kommunen. I dag finns det enligt kommunen planerade, pågående och färdiga detaljplaner för över 2 000 nya bostäder. Med en förbättrad konjunktur på bygg- och fastighetsmarknaden finns goda förutsättningar att skapa en positiv utveckling genom att vi är många som vill vara med och bygga bostäder.

Stabil ekonomi och nöjda kunder

Härnösandshus har en stabil ekonomi.

Bolaget genererar ett stabilt kassaflöde som bidrar till vår starka soliditet. En stark allmännytta med en god ekonomi är viktigt för att möjliggöra investeringar och underhåll i fastighetsbeståndet.

Härnösandshus resultat uppgår efter bokslutsdispositioner till 13,5 Mkr. Resultatet i koncernen har påverkats positivt av ökade hyresintäkter och negativt av ökade räntekostnader och högre taxebundna kostnader.

Härnösandshus har en stark balansräkning och står väl rustade inför framtiden. Soliditeten har ökat under året och uppgår till 38,2 procent.

Det kommande året kommer att bli mer utmanande än föregående år ur ett ekonomiskt perspektiv. Det höga ränteläget består och kommer att påverka bolaget i än högre utsträckning än under 2023. Därutöver kommer de taxebundna kostnaderna att öka betydligt till följd av kraftiga prishöjningar på fjärrvärme, vatten och renhållning.

Utveckling och framtid

Vår vision är att vi ska vara det bästa alternativet för bostadshyresgäster i Härnösand, socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Genom detta ska vi bidra till att göra Härnösand attraktivt som boendeort, skapa förutsättningar för inflyttning och för kommunen att växa och utvecklas.

Under det kommande året kommer vi att fokusera på ett antal projekt för att göra Härnösand mer attraktivt.

Vi planerar för nya bostäder. Tillsammans med Härnösands kommun och Statens Bostadsomvandling utreder vi möjligheterna att bygga ett nytt trygghetsboende på norra Brännan i SSVH:s gamla skollokalerna. I vår startar vi också projektet som ska skapa ett trettiotal nya lägenheter på Torsvik och tillsammans med Härnösands kommun planerar vi för ett nytt äldreboende i Härnösand.

Vi skapar förutsättningar för en aktiv fritid och en god skolmiljö för våra ungdomar genom byggandet av en ny idrottshall på Ängevallen. Vi färdigställer också den nya idrottsanläggningen på Myran med en konstgräsplan, en naturgräsplan och en ny servicebyggnad. Vi arbetar kontinuerligt med att minska vår energianvändning och klimatpåverkan och kommer under året att installera solpaneler på tre fastigheter.

Jag ser fram emot ett spännande och intressant 2024. Härnösandshus är väl rustat inför de utmaningar vi har framför oss tack vare en stabil ekonomi och duktiga, engagerade medarbetare.

Framtiden för Härnösandshus ser ljus ut!

Göran Albertsson, vd

Förvaltningsberättelse

Verksamhet

Verksamheten är inriktad på att erbjuda ett brett urval av lägenheter inom Härnösands kommun samt att effektivt tillgodose olika boendeönskemål genom att själva förädla, förvärva och förvalta fastigheter.

Genom långsiktigt god lönsamhet och kompetenta medarbetare, skall Härnösandshus erbjuda kunderna mervärden såsom ett attraktivt serviceutbud, social trygghet, god miljö samt inflytande över boendet.

Härnösandshus är Härnösands största bostadsbolag med 1 645 lägenheter, centralt belägna i Härnösands tätort, fördelat på följande boendeformer; hyreslägenheter, plusboendelägenheter, trygghetsboenden och student- och gymnasielägenheter.

Antal lägenheter i Härnösandshus Plusboende uppgår till 412 st. och är belägna i 9 fastigheter i centrala Härnösand. Våra trygghetsboenden finns i Hälledal och Ålandsbro och omfattar sammanlagt 41 lägenheter. Plusboende och Trygghetsboende är i grunden fräscha hyreslägenheter anpassade för lite äldre hyresgäster, samlade i utvalda hus i flera av våra mest attraktiva bostadsområden. I Plusboendet och Trygghetsboendet finns hög bekvämlighet, trygghet och tillgång till gemensamma utrymmen för aktiviteter som främjar gemenskapen mellan hyresgästerna.

Härnösandshus har 18 student- och gymnasielägenheter. Det finns både möblerade och omöblerade studentlägenheter som hyrs ut till studerande.

Ägarförhållanden

Aktiebolaget Härnösandshus (org. nr. 556160-8430) ägs till 100 % av Härnösands kommun.

Bolaget är i sin tur moderbolag till det helägda dotterbolaget AB Härnösands kommunfastigheter (org. nr. 556437-7272).

Styrelsen

Ledamöter

Monika Lindberg	Härnösand	Ordförande
Johan Högel	Härnösand	
Roland Stenberg	Härnösand	
Mats Höglund	Härnösand	
Karin Hermans	Härnösand	
Lars-Gunnar Hultin	Utansjö	
Göran Viren Sjögren	Härnösand	

Adjungerade ledamöter

Josephine Jonsson	Härnösand	Arbetstagarrepresentant (Unionen)
Ingemar Wiklund	Härnösand	Arbetstagarrepresentant (Fastighetsanställdas förbund)

Suppleanter

Brendan McCarthy	Viksjö	
Sofia Henriksson	Härnösand	
Catrine Rehnström	Härnösand	
Lena Drejare	Härnösand	
André Viberg	Härnösand	

Revisorer

Rikard Grundin	Örnsköldsvik	Auktoriserad revisor, Ernst & Young
Anders Gäfvert	Härnösand	Lekmannarevisor
Lars-Göran Spång	Härnösand	Lekmannarevisor

Revisorssuppleanter

Joakim Grundin	Örnsköldsvik	Auktoriserad revisor, Ernst & Young
Lars Norberg	Ålandsbro	Lekmannarevisor
Sven-Arne Staflund	Härnösand	Lekmannarevisor

Verkställande direktör

Göran Albertsson

Firmatecknare

Rätten att teckna bolagets firma tillkommer förutom styrelsen i dess helhet, verkställande direktören enligt 8 kapitlet 36 § Aktiebolagslagen, eller endera Monika Lindberg och Johan Högel i förening med Göran Albertsson.

Sammanträden

Under året har hållits 7 protokollförda sammanträden. Ordinarie bolagsstämma hölls 2023-05-16.

Organisationsanslutning

Bolaget är anslutet till intresseorganisationerna Sveriges Allmännyttan och Fastigo – Fastighetsbranschens Arbetsgivarorganisation.

Försäkringsvärden

Byggnaderna är fullvärdesförsäkrade utan angivande av belopp. Fordon, maskiner, redskap och inventarier är försäkrade till betryggande belopp.

Fastighetsförvaltning

Härnösandshus äger och förvaltar 175 334 m² fördelat på 1 645 (1 645) lägenheter och 89 (89) lokaler. I dotterbolagets ägo finns 31 lägenheter och 35 283 m² lokalyta.

Förändringar i fastighetsbeståndet

Uthyrningsgraden har varit relativt stabil under året och uppgick vid årets slut till 97,9 procent vilket är något lägre än föregående år då uthyrningsgraden uppgick till 98,4 procent. Vid varje månadsskifte under året har ca 30 lägenheter varit vakanta. Befolkningen i Härnösands kommun har minskat något under året och det har sannolikt avspeglats i uthyrningsgraden.

Under 2023 har Härnösandshus färdigställt LSS-boendet i Gånsviksdalen med 5 lägenheter.

Härnösandshus har påbörjat utbyggnaden av tandläkarnas lokaler i fastigheten Vågmannen 13. Verksamhetslokalerna har utökats och nya personalutrymmen har tillskapats. Arbetet beräknas vara färdigställt i slutet av februari 2024.

Vidare har en om- och tillbyggnad skett av Norrdans lokaler i fastigheten Garvaren 6. Tillgängligheten har förbättrats genom att en trapphiss installerats och en ny RWC har byggts. Samtidigt har ytskikten renoverats och ventilationen förbättrats.

Slutligen har Härnösandshus tillskapat fem nya lägenheter för uthyrning på Pumpbacksgatan i lägenheter som kommunen lämnat inom ramen för ett lokalavtal. Lägenheterna har renoverats och är tillgängliga för uthyrning från 1 januari.

Förberedelserna för att möjliggöra fler bostäder pågår. I samarbete med Samhällsförvaltningen pågår arbetet med att ändra detaljplanen på fastigheten Svanen vid Tulegatan.

Härnösands kommunfastigheter har under 2023 färdigställt byggandet av ett nytt gruppboende på Saltvik med 23 nya lägenheter. Arbetet färdigställdes i september och inflyttning har skett under hösten.

Byggnationen av en ny idrottsanläggning på Myran har också påbörjats. Projektet omfattar en ny servicebyggnad med fyra omklädningsrum, serveringsdel och övriga gemensamma utrymmen samt en ny fullstor konstgräsplan och en mindre naturgräsplan. Anläggningen beräknas vara färdigställd i maj 2024.

Slutligen har Härnösands kommunfastigheter startat byggandet av en ny idrottshall på Fastlandet. En upphandling genomfördes under sommaren och en entreprenör tilldelades under hösten. Idrottshallen med tillhörande anläggningar utomhus beräknas vara färdigställda att tas i bruk inför höstterminen 2025.

Investeringar och underhåll

Koncernens totala underhåll inklusive reparationer har under 2023 uppgått till 33,5 mkr (32,2). Årets investeringar uppgick till 133,5 mkr (7,5). Reparations- och underhållskostnaderna samt investeringarna fördelar sig på respektive bolag i koncernen enligt Härnösandshus har genomfört reparations- och underhållsåtgärder för 27,3 mkr och investerat 19,2 mkr i fastighetsbeståndet.

Härnösands kommunfastigheter har genomfört reparations- och underhållsåtgärder i fastighetsbeståndet för 6,2 mkr och investerat 114,3 mkr i fastighetsbeståndet.

I Härnösands kommunfastigheter pågår dessutom investeringen i den nya sporthallen samt i den nya idrottsanläggningen på Myran.

h

Bostadshyror

Hyran för 2023 har höjts med 3,99 procent.

Förhandlingarna om ny hyra för perioden 1 april 2024 till 31 mars 2025 pågår. Hyreshöjningarna för det kommande året beräknas bli betydligt högre än tidigare år bland annat till följd av den höga inflationen, högre räntekostnader och höga energikostnader.

Verksamhetens utveckling utifrån ägardirektiv och uppsatta mål

Verksamheten har bedrivits i enlighet med det ändamål och riktlinjer som fastställts i ägardirektivet för Härnösandshus. Verksamheten har varit inriktad på att främja bostadsförsörjningen genom att erbjuda attraktiva, klimatsmarta och prisvärda hyresbostäder samt ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter. Verksamheten har bedrivits på affärsmässiga och miljömässiga principer.

Härnösandshus arbetar med fem målområden; fastigheter, kunder, miljö, medarbetare och ekonomi. Mål och utfall för verksamhetsåret 2023 redovisas nedan.

Målområde och övergripande mål	Mål 2023	Utfall 2023
Fastigheter Härnösandshus ska erbjuda attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda bostäder samt ändamålsenliga lokaler för kommunens olika verksamheter (ägardirektiv)	1. Produktindex minst 82 % 2. Skapa 14 lgh i trygghetsboende i Ålandsbro 3. Skapa 52 lgh i trygghetsboende Solbrännan 4. Bygga 23 lgh i ett vårdboende i Saltvik 5. Bygga en ny idrottshall 6. Bygga en ny servicebyggnad på Myran 7. Utredda möjlighet till äldreboende med minst 60 lägenheter	79,4 % (2022) 14 st. 52 st. 23 st. Pågår Pågår Pågår
Kunder Verksamheten ska bedrivas med högsta möjliga kvalitet för att få nöjda kunder. Kundens behov och förväntningar ska vara i fokus (kvalitetspolicy)	1. Serviceindex ska uppgå till minst 85 % 2. Nöjd kund Index ska uppgå till minst 85 %	81,3 % (2022) 88,0 % (2022)
Miljö Härnösandshus ska arbeta för att verksamheten ska bedrivas med minsta möjliga påverkan på miljön, med hänsyn till teknik och ekonomi, för att bidra till långsiktigt hållbar utveckling av vårt samhälle (miljöpolicy) Energianvändningen ska minska med 30 % fram till 2030. Härnösandshus ska vara fossilfritt år 2030	1. Energianvändningen ska minska med 1 % 2. Vattenförbrukningen ska minska med 5 % 3. Co2 utsläpp ska minska med 5 %	± 0 % - 1,90 % 2,50 %
Ekonomi Härnösandshus ska bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget och kommunen som helhet (ägardirektiv)	1. Den årliga direktavkastningen ska vara marknadsmässig i jämförelse med andra jämförbara allmännyttiga kommunala bostadsbolag (minst 2,5 % enligt jämförelse) 2. Soliditeten ska överstiga 20 % 3. Belåningsgraden ska understiga 80 % gällande koncernens fastigheter 4. Belåningsgraden ska understiga 85 % gällande Härnösandshus fastigheter	2,65 % 38,3 % 71,9 % 82,6 %
Medarbetare Härnösandshus ska arbeta för en bra arbetsmiljö som genom ständiga förbättringar uppfyller lagens krav på en säker arbetsplats där medarbetarna trivs och utvecklas (arbetsmiljöpolicy)	1. Nöjda medarbetare 2. Sjukfrånvaro <3,5 % exklusive långtidsfrånvaro 3. Öka kunskapen om Härnösandshus systematiska arbetsmiljöarbete	97 % (2022) 2,75 %

Miljöarbete

Härnösandshus har anslutit sig till Allmännyttans Klimatinitiativ. Företagen som går med i Klimatinitiativet åtar sig att arbeta för att allmännyttan uppnår Klimatinitiativets två övergripande mål om en fossilfri allmännytta senast år 2030, samt 30 procent lägre energianvändning till år 2030 (räknat från basåret 2007).

Målet om en fossilfri verksamhet har uppnåtts och målet om en 30 procent lägre energianvändning är nästan uppnått. I dagsläget har en minskning av energianvändningen skett med 32,1 procent.

hw

Förbrukningen av värme har under 2023 ökat med 3,9 procent. Elförbrukningen har däremot minskat med 0,8 procent. Klimatutsläppen av koldioxid från Härnösandshus verksamhet har ökat. Under 2023 har Co2-utsläppen ökat med 2,5 procent.

Under 2023 har Härnösandshus genomfört ett antal energibesparande åtgärder. På fastigheten Garvaren 4 har en frånluftvärmepump installerats för att kunna återvinna värmen från byggnaderna.

Vattenbesparingsåtgärder har genomförts på fastigheterna på Tjädervägen, Utmarksstigen och Korpralsvägen

På fastigheterna på Tjädervägen och Utmarksstigen har även prognosstyrning införts som i korthet innebär att värmesystemet samkörs med SMHIs väderprognos.

Slutligen har solpaneler monterats på fastigheten Torsvik 3.

Under året har även två nya bilar gasbilar köpts in som ersättning för två äldre dieslbilar, som förvisso drevs med det miljövänliga drivmedlet HVO.

Årets resultat

Härnösandshus redovisar ett positivt resultat före bokslutsdispositioner på 6,0 mkr. Ett resultat som är något lägre än årets budget. Jämfört med föregående år är resultatet också något lägre.

Uthyrningsgraden har varit relativt stabil under året men med ett antal större lägenheter vakanta har bortfallet för bostäder ökat något jämfört med föregående år.

De totala driftkostnaderna är betydligt högre jämfört med föregående år och beror främst på högre taxebundna kostnader i form av högre elkostnader samt högre kostnader för egen fastighetspersonal. Kostnaderna för köpt fastighetsskötsel har däremot minskat till följd av att mer fastighetsskötsel utförs av egen personal.

Högre driftkostnader har medfört att Härnösandshus minskat något på det planerade underhållet. De sammanlagda reparations- och underhållskostnaderna har emellertid inte minskat så mycket jämfört med föregående år i och med att försäkringsskadekostnaderna ökat.

Marknadsräntorna har ökat kraftigt under året. De lån som har omsatts under året har en betydligt högre ränta än de tidigare lånen. De sammanlagda räntekostnaderna har ökat med 2 mkr jämfört med föregående år.

Koncernens resultat för 2023 utvisar en vinst på 13,0 mkr.

Framtidsutsikter

Under 2024 kommer Härnösandshus arbete att vara inriktat på att färdigställa den pågående utbyggnaden av tandläkarlokalerna på Vågmannen 13, samt genomföra en utbyggnad och verksamhetsanpassning av verksamhetslokalerna på Koltrasten.

Härnösandshus planerar för att tillsammans med Statens Bostadsomvandling och Härnösands kommun bygga om verksamhetslokalerna på fastigheten Sländan 45 till ett trygghetsboende.

Slutligen kommer Härnösandshus att projektera och påbörja byggandet av nya bostäder på fastigheten Torsvik 1.

Härnösands kommunfastigheter planerar under 2024 att färdigställa byggnationen av den nya idrottsanläggningen på Myran samt påbörja byggandet av den nya idrottshallen på Fastlandet. Härnösands kommunfastigheter kommer också att färdigställa projekteringen av ett nytt äldreboende på Gerestaområdet och en ny förskola på Fastlandet.

h

Flerårsöversikt: Koncernen	2023	2022	2021	2020
Hysesintäkter (tkr)	167 727	154 002	151 803	147 296
Resultat efter finansiella poster (tkr)	13 468	11 106	11 880	31 308
Balansomslutning (tkr)	1 037 031	1 007 056	924 276	929 609
Soliditet (%)	30,6%	30,2%	31,7%	30,2%
Avkastning på totalt kapital (%)	2,5%	2,0%	1,9%	4,2%
Avkastning på eget kapital efter skatt (%)	4,2%	3,7%	4,1%	11,8%
Medelantal anställda	33	33	32	31

Flerårsöversikt: Moderföretaget	2023	2022	2021	2020
Hysesintäkter (tkr)	129 474	124 068	122 468	120 557
Resultat efter finansiella poster (tkr)	6 028	7 138	7 626	26 896
Balansomslutning (tkr)	808 739	808 361	829 169	836 778
Soliditet (%)	38,2%	36,7%	34,6%	33,4%
Avkastning på totalt kapital (%)	1,7%	1,5%	1,5%	3,9%
Avkastning på eget kapital efter skatt (%)	4,2%	3,4%	2,7%	10,1%
Medelantal anställda	33	33	32	31

Förändring av eget kapital (tkr)

<i>Koncernen</i>	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Balanserat resultat inkl årets res.
Ingående balans 2023-01-01	127 500	10 500	166 001
Årets resultat	0	0	13 022
Utgående balans 2023-12-31	127 500	10 500	179 023

<i>Moderföretaget</i>	<i>Bundet eget kapital</i>		<i>Fritt eget kapital</i>		Totalt
	Aktie-kapital	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående balans 2023-01-01	127 500	10 245	149 059	9 838	296 642
Överföring resultat föregående år	0	0	9 838	-9 838	0
Årets resultat	0	0	0	12 628	12 628
Utgående balans 2023-12-31	127 500	10 245	158 897	12 628	309 270

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kr)

Balanserat resultat	158 897 444
Årets resultat	12 628 176
	171 525 620

disponeras så att

i ny räkning överföres	171 525 620
	171 525 620

h

Resultaträkning (tkr)	Not	Koncernen	Koncernen	Moderbolaget	Moderbolaget
		2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Hysesintäkter	4	167 727	154 002	129 474	124 068
Övriga rörelseintäkter		4 844	5 094	3 288	3 152
Nettoomsättning		172 571	159 096	132 762	127 220
<i>Fastighetskostnader</i>					
Driftskostnader	2, 5	-84 863	-77 491	-73 785	-67 021
Underhållskostnader		-33 195	-32 140	-26 943	-27 647
Fastighetsskatt		-3 548	-2 658	-3 039	-2 256
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6	-25 343	-25 577	-16 236	-16 433
Summa Fastighetskostnader		-146 949	-137 866	-120 003	-113 357
Bruttoresultat	10	25 622	21 230	12 759	13 863
Centrala administrations- och försäljningskostnader	3, 6	-984	-2 846	-1 694	-3 659
Resultatandel från andelar i i intressebolag och gemensamt styrda företag		-875	0	0	0
Rörelseresultat		23 763	18 384	11 065	10 204
<i>Resultat från finansiella poster</i>					
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	2 186	921	2 727	2 432
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-12 481	-8 199	-7 764	-5 498
		-10 295	-7 278	-5 037	-3 066
Resultat efter finansiella poster		13 468	11 106	6 028	7 138
Bokslutsdispositioner	9	0	0	6 600	2 700
Resultat före skatt		13 468	11 106	12 628	9 838
Skatt på årets resultat	11	-445	0	0	0
Årets resultat		13 023	11 106	12 628	9 838

h

Balansräkning (tkr)		Koncernen	Koncernen	Moderbolaget	Moderbolaget
	Not	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>					
Nyttjanderätt	12	0	0	0	0
		0	0	0	0
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Förvaltningsfastigheter	13	931 035	821 597	571 967	567 984
Inventarier, verktyg och installationer	14	3 426	3 805	1 811	1 906
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	15	39 486	72 194	10 522	12 454
		973 947	897 596	584 300	582 344
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Andelar i intresseföretag	17	4 022	3 397	0	0
Andelar i koncernföretag	16	0	0	104 900	104 900
Fordringar hos koncernföretag		0	0	85 000	85 500
Andra långfristiga värdepappersinnehav	19	240	240	160	160
		4 262	3 637	190 060	190 560
Summa anläggningstillgångar		978 209	901 233	774 360	772 904
<i>Omsättningstillgångar</i>					
<i>Kortfristiga fordringar</i>					
Kundfordringar		1 847	2 031	1 484	1 510
Fordringar hos koncernföretag		0	0	16 813	11 245
Fordringar hos intressebolag	18	5 266	5 040	0	0
Övriga fordringar		3 154	7 094	1 695	1 414
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	2 566	1 708	2 470	1 631
		12 833	15 873	22 462	15 800
<i>Kassa och bank</i>		45 989	89 950	11 917	19 657
Summa omsättningstillgångar		58 822	105 823	34 379	35 457
SUMMA TILLGÅNGAR		1 037 031	1 007 056	808 739	808 361

h

Balansräkning (tkr)	Not	Koncernen	Koncernen	Moderbolaget	Moderbolaget
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
<i>Eget kapital - koncern</i>					
Aktiekapital		127 500	127 500		
Övrigt tillskjutet kapital		10 500	10 500		
Balanserat resultat inklusive årets resultat		179 023	166 001		
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		317 023	304 001		
<i>Eget kapital - moderföretag</i>					
<i>Bundet eget kapital</i>					
Aktiekapital (127 500 aktier)	27			127 500	127 500
Reservfond				10 245	10 245
				137 745	137 745
<i>Fritt eget kapital</i>					
Balanserat resultat	26			158 897	149 059
Årets resultat				12 628	9 838
				171 525	158 897
Summa eget kapital				309 270	296 642
<i>Avsättningar</i>					
Övriga avsättningar		0	200	0	0
		0	200	0	0
<i>Långfristiga skulder</i>					
Skulder till koncernföretag, koncernkonto	21				
	22	0	0	0	0
Skulder till kreditinstitut		651 425	634 328	459 805	471 678
Skulder till koncernföretag		0	0	0	0
		651 425	634 328	459 805	471 678
<i>Kortfristiga skulder</i>					
Skulder till kreditinstitut		18 200	17 352	12 400	12 352
Leverantörsskulder		14 538	27 052	10 746	11 759
Aktuella skatteskulder		365	0	203	0
Övriga skulder		519	925	508	914
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	34 961	23 198	15 807	15 016
		68 583	68 527	39 664	40 041
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	24, 25	1 037 031	1 007 056	808 739	808 361

h

Kassaflödesanalys

	Koncernen	Koncernen	Moderbolaget	Moderbolaget
	2023-01-01	2022-01-01	2023-01-01	2022-01-01
	-2023-12-31	-2022-12-31	-2023-12-31	-2022-12-31
Den löpande verksamheten				
Rörelseresultat	23 763	18 384	11 065	10 204
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Avskrivningar och nedskrivningar	25 446	26 395	16 454	16 542
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	0	-1	0	0
Förlust vid utrangering av anläggningstillgångar	0	0	0	0
Förändring avsättningar	-200	0	0	0
	49 009	44 778	27 519	26 746
Erlagd ränta	-12 481	-8 199	-7 764	-5 498
Erhållen ränta	2 186	921	2 727	2 432
Betald inkomstskatt	-445	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	38 269	37 500	22 482	23 680
Förändring av rörelsefordringar	3 039	-2 679	-6 817	-3 423
Förändring av rörelseskulder	-1 157	12 265	-628	1 147
Kassaflöde från den löpande verksamheten	40 151	47 086	15 037	21 404
<i>Investeringsverksamheten</i>				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-101 797	-68 621	-18 255	-11 187
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	45	0	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-1 500	0	0	0
Erhållna investeringsbidrag	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-103 297	-68 576	-18 255	-11 187
<i>Finansieringsverksamheten</i>				
Upptagna lån	35 000	95 000	0	0
Amortering av skuld	-17 055	-35 593	-11 825	-31 793
Erhållen amortering	0	0	500	500
Erhållet koncernbidrag	0	0	6 600	2 700
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	17 945	59 407	-4 725	-28 593
Årets kassaflöde	-45 201	37 917	-7 943	-18 376
Likvida medel vid årets början	89 950	52 031	19 657	38 033
Likvida medel vid årets slut	45 989	89 950	11 917	19 657

h

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper m.m.

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Förvaltningsfastigheter

Per bokslutstillfället har en individuell prövning av varje fastighet gjorts för att bedöma om det finns indikationer som tyder på att bolagets fastigheter har ett nedskrivningsbehov. Nedskrivningsbehov beräknas genom att bokfört värde jämförs med det högsta av beräknat nettoförsäljningsvärde och nyttjandevärde. Nyttjandevärdet beräknas genom att fastighetsbeståndets driftsnetton har avkastningsvärderats med en kalkylränta på mellan 4,5-8 procent. Till grund för driftsnettot har prognostiserade långsiktiga nettointäkter, driftskostnader och underhållskostnader legat. Justering har gjorts på fastigheter där framtida intäkter och kostnader bedömts avvika väsentligt från årets utfall. Kalkylräntan har bestämts utifrån en bedömd marknadsmässig upplåningsränta med tillägg för en riskfaktor baserad på vad som bedömts rimligt för fastigheter på orten samt fastighetens skick och belägenhet.

Redovisningsprinciper - Koncernen

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernredovisningen omfattar moderföretaget samt dess dotterföretag. Med dotterföretag avses de företag i vilka moderföretaget, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. I normalfallet avser detta företag där moderföretaget innehar mer än 50 % av rösterna. I koncernredovisningen ingår dotterföretagen från den dagen koncernen erhåller bestämmande inflytande tills den dag det inte längre föreligger. Dotterföretagens redovisningsprinciper överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper i övrigt.

I koncernredovisningen faller koncernföretagens bokslutsdispositioner bort och ingår i det redovisade resultatet.

Koncernuppgifter

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Härnösands kommun (org.nr. 212000-2403) med säte i Härnösand.

Intäktsredovisning

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Hyresintäkter

Hyresintäkter aviseras i förskott och periodiseras linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i hyresavtalen. I hyresintäkterna ingår tillägg såsom utfakturerad fastighetsskatt och värmekostnad. Förskottshyror redovisas som förutbetalda hyresintäkter.

Ränta, royalty och utdelning

Ersättning i form av ränta, royalty eller utdelning redovisas som intäkt när det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen har tillförts koncernen samt när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Ränta redovisas som intäkt enligt den s.k. effektivräntemetoden.

Royalty periodiseras i enlighet med överenskommelsens ekonomiska innebörd.

Utdelning redovisas som intäkt när aktieägarens rätt till betalning är säkerställd.

Låneutgifter

Låneutgifter för lånat kapital kostnadsförs i resultaträkningen i den period de uppstår.

Leasingavtal

Koncernen som leasetagare

Operationell leasing

Koncernen är leasetagare genom så kallade operationella leasingavtal då de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med tillgången inte har övergått till koncernen. Leasingavgifterna, inklusive en eventuell första förhöjd hyra, redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Koncernen som leasegivare

Operationell leasing

Bolagens hyreskontrakt redovisas som operationella leasingavtal. De tillgångar som koncernen är leasegivare av redovisas som anläggningstillgångar. Leasingavgiften avseende privatbostäder ses över årligen och faktureras månadsvis. Leasingavgiften avseende lokaler löper och faktureras enligt avtal.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som koncernen lämnar till de anställda. Redovisning sker i takt med intjänandet. Ersättningar till anställda efter avslutad anställning avser avgiftsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser, vare sig legala eller informella, att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter.

Skatt

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån per den skattesats som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Uppskjutna skattefordringar netto redovisas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån beslutad skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar i gällande skattesatser resultatförs i den period förändringen lagstadsats. Uppskjutna skattefordringar reduceras till den del det inte är sannolikt att den underliggande skattefordran kommer att kunna realiseras inom en överskådlig framtid. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiell anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Bolagets skattemässiga underskottsavdrag vid årets utgång uppgår till 201 Mkr. Temporära skillnader mellan bokförda och skattemässiga värden på fastigheterna vid årets utgång uppgår till 12,5 Mkr, där det bokföringsmässiga värdet understiger det skattemässiga. Då bolaget inte bedömt det som sannolikt att några väsentliga skattepliktiga vinster kommer genereras under en prognosperiod om fem år har inte någon uppskjuten skattefordran kopplat till underskottsavdraget redovisats i årets bokslut. Inte heller har någon uppskjuten skatt avseende de temporära skillnaderna bokförts, då det inte bedömts som sannolikt att fastighetsinnehavet kommer säljas ut.

M

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder.

Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet minskat med ett beräknat restvärde om detta är väsentligt. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

Nyttjanderätt 10 år

Materiella anläggningstillgångar

Förvaltningsfastigheter

Stomme	75-100 år
Stomkompletteringar, innerväggar m.m.	30-80 år
Installationer; värme, el, VVS, ventilation m.m.	25-50 år
Yttre ytskikt; fasader, yttertak m.m.	25-80 år
Inre ytskikt, maskinell utrustning m.m.	25-75 år
Inventarier, verktyg och installationer	5 år

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas utifrån anskaffningsvärdet i enlighet med BFNAR 2012:1 kapitel 11 och nedskrivningsprövas årligen i enlighet med BFNAR 2012:1 kapitel 27.

Fordringar, skulder och avsättningar

Om inget annat anges ovan värderas kortfristiga fordringar till det lägsta av dess anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder värderas efter det första värderingstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Övriga skulder och avsättningar värderas till de belopp varmed de beräknas bli reglerade. Övriga tillgångar redovisas till anskaffningsvärde om inget annat anges ovan.

Redovisningsprinciper - Moderföretaget

Endast redovisningsprinciper som avviker från de som tillämpas i koncernredovisningen

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före bokslutsdispositioner och skatt.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutningen. Uppskjuten skatt beräknas till 20,6 procent.

Avkastning på eget kapital efter skatt

Resultat efter skatt i relation till genomsnittligt eget kapital och beskattad del av obeskattade reserver.

Avkastning på totalt kapital

Resultat efter finansiella poster + räntekostnader i relation till genomsnittligt totalt kapital.

Medelantalet anställda

Totalt antal arbetade timmar dividerat med normal arbetstid.

Not 2 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda	Moderföretaget		Dotterföretaget	
	2023	2022	2023	2022
Kvinnor	12	13	0	0
Män	21	20	0	0
Summa	33	33	0	0

Uppgifter om ersättningar till styrelse, personal och revisorer

Styrelse och VD, ersättning	1 446	1 396	0	0
Övriga anställda, ersättning	14 836	13 077	0	0
Sociala kostnader exkl pensionskostnader	4 964	4 479	0	0
Pensionskostnader styrelse och VD	229	269	0	0
Pensionskostnader övriga anställda	927	982	0	0
Summa	22 402	20 203	0	0

Löner och ersättningar avser endast personal i Sverige.

VD:s uppsägningstid är arton månader från företagets sida och sex månader från VD:s sida. VD har rätt till månadslön under hela uppsägningstiden, men avräkning ska göras om inkomster erhålls från annan anställning eller som uppdragstagare under uppsägningstiden.

Företagsledningens fördelning

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023	2022	2023	2022
<u>Styrelsen</u>				
Kvinnor	25%	40%	25%	40%
Män	75%	60%	75%	60%
<u>VD och övriga ledande befattningshavare</u>				
Kvinnor	22%	20%	22%	20%
Män	78%	80%	78%	80%

Uppgifter om sjukfrånvaro i procent

	2023	2022
Total sjukfrånvaro	6,1%	4,6%
Långtidssjukfrånvaro (mer än 60 dagar)	3,3%	1,1%
Sjukfrånvaro kvinnor	1,8%	3,8%
Sjukfrånvaro män	8,5%	5,1%

Uppdelning i åldersgrupper

- 29 år	2,6%	6,0%
30-49 år	10,0%	5,7%
50- år	3,9%	3,8%

Not 3 Arvode till revisorer

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023	2022	2023	2022
EY (Ernst & Young AB)				
Revisionsuppdraget	196	181	140	118

h

Not 4 Hyresintäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023	2022	2023	2022
<i>Hyresintäkter</i>				
Bostäder	117 369	113 319	115 183	111 190
Lokaler	45 403	39 001	14 180	12 757
Övrigt	11 404	8 132	5 055	4 775
	174 176	160 452	134 418	128 722
<i>Avgår outhyrt</i>				
Bostäder	-3 373	-3 401	-2 883	-2 643
Lokaler	-1 437	-1 607	-522	-720
Övrigt	-821	-563	-765	-506
Lämnade rabatter	-818	-879	-774	-785
	167 727	154 002	129 474	124 068

Lokalkontraktens förfallostruktur i procent per år

	Koncernen			Moderföretaget		
	Kommersiellt	Härnösands kommun	Stat	Kommersiellt	Härnösands kommun	Stat
2024	9	16	0	12	24	0
2025	39	12	33	44	14	33
2026	30	12	67	25	10	67
2027	9	24	0	12	33	0
Övriga	<u>13</u>	<u>36</u>	<u>0</u>	<u>7</u>	<u>19</u>	<u>0</u>
	100	100	100	100	100	100

Hyreskontrakten redovisas som operationella leasingavtal.

Hyreskontrakt avseende bostäder ingås i tillsvidareform där hyresgästen har möjlighet att säga upp avtalet med tre månaders uppsägningstid.

Not 5 Driftkostnader

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023	2022	2023	2022
Fastighetsskötsel och städning	-33 706	-32 431	-28 785	-27 731
Taxebundna kostnader	-21 697	-18 057	-19 666	-16 592
Uppvärmning	-15 243	-14 909	-13 439	-13 155
Lokal administration	-9 419	-7 381	-7 232	-5 424
Övriga driftkostnader	-4 798	-4 713	-4 663	-4 119
	-84 863	-77 491	-73 785	-67 021

Not 6 Avskrivningar och nedskrivningar av materialla och immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023	2022	2023	2022
<i>Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar fördelade per tillgång</i>				
Nyttjanderätt	0	0	0	0
Förvaltningsfastigheter	-24 667	-24 916	-15 804	-16 016
Inventarier, verktyg och installationer	-934	-810	-650	-526
	-25 600	-25 726	-16 454	-16 542
<i>Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar fördelade per funktion</i>				
Fastighetskostnader	-25 343	-25 577	-16 236	-16 433
Administrationskostnader	-257	-149	-217	-109
	-25 600	-25 726	-16 454	-16 542

h

Not 7 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023	2022	2023	2022
Övriga ränteintäkter	2 186	921	589	282
Ränteintäkter från koncernföretag	0	0	2 138	2 150
	2 186	921	2 727	2 432

Not 8 Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023	2022	2023	2022
Övriga räntekostnader	-12 481	-8 199	-7 764	-5 498
	-12 481	-8 199	-7 764	-5 498

Not 9 Bokslutsdispositioner

	Moderföretaget	
	2023	2022
Erhållit/lämnat koncernbidrag	6 600	2 700
	6 600	2 700

Not 10 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023	2022	2023	2022
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag inom koncernen	27%	26%	26%	24%
Andel av årets totala försäljning som skett till andra företag inom koncernen	30%	27%	13%	11%

Not 11 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023	2022	2023	2022
Aktuell skatt	-445	0	0	0
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	0	0	0	0
Förändring av uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag	0	0	0	0
Summa redovisad skatt	-445	0	0	0

Genomsnittlig effektiv skattesats

- - - -

Avstämning av effektiv skattesats

Redovisat resultat före skatt	13 468	11 106	12 628	9 838
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (20,6 %):	2 774	2 288	2 601	2 027
Skatteeffekt av:				
Bokföringsmässiga avskrivningar på byggnader	5 081	5 133	3 258	3 213
Ej avdragsgill nedskrivning	0	0	0	0
Skatt pga ändrad beskattning	131	0	0	0
Övriga ej avdragsgilla kostnader	305	35	34	34
Utnyttjat/utökat underskottsavdrag	-1 786	-1 377	-1 786	-1 224
Skattemässiga avskrivningar på byggnader	-6 060	-6 068	-4 106	-4 042
Skattereduktion på investering 2021	0	-11	0	-7
Redovisad skatt	445	0	0	0
Effektiv skattesats	3,3%	-	-	-

W

Not 12 Nyttjanderätt

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	4 070	4 070	3 745	3 745
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 070	4 070	3 745	3 745
Ingående avskrivningar	-4 070	-4 070	-3 745	-3 745
Årets avskrivningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 070	-4 070	-3 745	-3 745
Utgående redovisat värde	0	0	0	0

Not 13 Förvaltningsfastigheter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 419 927	1 412 396	1 046 876	1 041 766
Årets anskaffningar	66 611	6 187	12 033	3 800
Försäljningar/utrangeringar	0	-51	0	0
Omklassificeringar	67 494	1 395	7 754	1 310
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 554 032	1 419 927	1 066 663	1 046 876
Ingående avskrivningar	-400 377	-375 468	-295 940	-279 924
Försäljningar/utrangeringar	0	7	0	0
Årets avskrivningar	-24 667	-24 916	-15 804	-16 016
Utgående ackumulerade avskrivningar	-425 044	-400 377	-311 744	-295 940
Ingående nedskrivningar	-197 953	-197 953	-182 952	-182 952
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-197 953	-197 953	-182 952	-182 952
Utgående redovisat värde	931 035	821 597	571 967	567 984

Uppgifter om förvaltningsfastigheter

Redovisat värde	931 035	821 597	571 967	567 984
Verkligt värde	1 542 005	1 343 028	1 052 721	984 707

Beräkning av verkligt värde

Värdering har gjorts internt enligt avkastningsbaserad metod, där direktavkastningen hämtats från transaktionsmarknaden. Direktavkastningskrav som använts vid värderingen ligger inom intervallet 4,5-8 procent. Företagets redovisade driftsnetton bedöms överensstämma med marknadsmässiga och har därför lagts till grund för värderingen. Inga vakanser förväntas utöver omflyttningsvakans.

h

Not 14 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	34 759	34 036	25 072	24 370
Årets anskaffningar	400	1 126	400	1 126
Försäljningar/utrangeringar	0	-427	0	-424
Omklassificeringar	0	24	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	35 159	34 759	25 472	25 072
Ingående avskrivningar	-30 954	-30 570	-23 166	-23 064
Försäljningar/utrangeringar	0	426	0	424
Årets avskrivningar	-779	-810	-495	-526
Utgående ackumulerade avskrivningar	-31 733	-30 954	-23 661	-23 166
Utgående redovisat värde	3 426	3 805	1 811	1 906

Not 15 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	76 858	16 969	17 118	12 167
Årets anskaffningar	34 786	61 308	5 822	6 261
Erhållna bidrag	0	0	0	0
Omklassificeringar	-67 494	-1 419	-7 754	-1 310
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	44 150	76 858	15 186	17 118
Ingående nedskrivningar	-4 664	-4 664	-4 664	-4 664
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-4 664	-4 664	-4 664	-4 664
Utgående redovisat värde	39 486	72 194	10 522	12 454

Not 16 Andelar i koncernföretag

	Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	104 900	104 900
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	104 900	104 900
Utgående redovisat värde	104 900	104 900

Specifikation av andelar i koncernföretag

Namn	Kapitalandel	Rösträttsandel	Antal andelar	Bokfört värde
AB Härnösands kommunfastigheter	100%	100%	5 000	104 900
				104 900

AB Härnösands kommunfastigheter

Org.nr.
556437-7272

Säte
Härnösand

W

Not 17 Andelar i intresseföretag

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 397	4 066	0	0
Årets anskaffningar	0	0	0	0
Lämnade aktieägartillskott	1 500	0	0	0
Årets resultatandel	-875	0	0	0
Nedskrivning	0	-669	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 022	3 397	0	0

Utgående redovisat värde	4 022	3 397	0	0
---------------------------------	--------------	--------------	----------	----------

Specifikation av andelar i intresseföretag

Namn	Antal andelar	Kapitalandel	Rösträttsandel	Bokfört	
				värde moderföretaget	Resultatandel Koncern
Härnösand Handel AB	25 000	50%	49%	0	-875
				0	-875

Resultatandelen i intresseföretaget är utifrån preliminärt resultat. Om ändring görs av resultatet justeras det i nästa bokslut.

Härnösand Handel AB	Org.nr.	Säte
	559132-4719	Härnösand

Not 18 Fordringar hos intresseföretag

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	5 040	4 900	0	0
Tillkommande fordringar	226	140	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 266	5 040	0	0

Not 19 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	240	240	160	160
Årets anskaffningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	240	240	160	160
Utgående redovisat värde	240	240	160	160

h

Not 20 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna intäkter	509	140	484	140
Förutbetalda hyreskostnader	382	360	382	360
Förutbetalda försäkringspremier	539	465	481	422
Övriga interimfordringar	1 136	743	1 123	709
	2 566	1 708	2 470	1 631

Not 21 Långfristiga skulder

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Amorteringsplan mellan 1 och 5 år efter balansdagen				
Skulder till koncernföretag	0	0	0	0
Skulder till kreditinstitut	72 800	69 408	49 600	49 408
	72 800	69 408	49 600	49 408

Amorteringsplan senare än 5 år efter balansdagen

Skulder till kreditinstitut	578 625	564 920	410 205	422 270
	578 625	564 920	410 205	422 270

Not ovan visar den med kreditinstitut överenskommen amorteringsplan per 2023-12-31. Moderföretagets lån till kreditinstitut förfaller enligt nedanstående tabell. En överenskommelse har inte träffats om att skulden kommer refinansieras långfristigt. Det finns emellertid inget idag som tyder på att så inte kommer ske.

År	Belopp (tkr)
Löpande	88 837
2024	95 562
2025	89 425
2026	113 725
2027	66 453
2028	0
	454 002

Not 22 Checkräkningskredit

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Beviljad kredit	14 000	14 000	9 000	9 000
Utnyttjad kredit	0	0	0	0

Not 23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna löner och semesterlöner	1 574	1 512	1 574	1 512
Upplupna sociala avgifter	1 126	1 032	1 126	1 032
Upplupna räntekostnader	1 143	575	801	325
Förutbetalda hyresintäkter	23 497	19 864	12 204	11 971
Övriga interimsskulder	7 621	215	102	176
	34 961	23 198	15 806	15 016

h

Not 24 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ställda säkerheter	0	0	0	0
	0	0	0	0

Not 25 Eventualförpliktelse

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Borgensförbindelser till förmån för intressebolag	18 900	18 900	0	0
Övriga eventualförpliktelser				
Garantiåtagande	285	286	285	286
	19 185	19 186	285	286

Åtagandet hänförs en garantiförbindelse, Fastigo.

Not 26 Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kr)

Balanserat resultat	158 897 444
Årets resultat	12 628 176
	171 525 620
disponeras så att	
i ny räkning överföres	171 525 620
	171 525 620

Not 27 Antal aktier och kvotvärde

	Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31
Antal A-aktier (st)	127 500	127 500
Kvotvärde A-aktier (kr)	1 000	1 000

ll

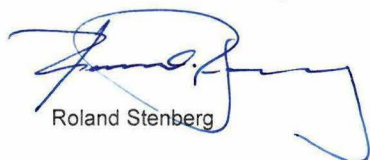
Härnösand den 27 februari 2024

Monika Lindberg
Ordförande

Johan Högel

Roland Stenberg

Mats Höglund

Karin Hermans

Lars-Gunnar Hultin

Göran Sjögren

Göran Albertsson
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats den 2024-02-27

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Aktiebolaget Härnösandshus, org.nr 556160-8430

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Aktiebolaget Härnösandshus för år 2023.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dessas finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsd i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omsändigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Jag är ensam ansvarig för mina uttalanden.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Building a better
working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Aktiebolaget Härnösandshus för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Örnsköldsvik den 27 februari 2024

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Årsredovisning och koncernredovisning 2023 Härnösand Energi & Miljö AB - instruktion till ombud på bolagsstämma

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att uppdra till kommunens ombud att på bolagsstämman för Härnösand Energi & Miljö AB rösta för

- att fastställa resultaträkningen och balansräkningen,
- att bolagsstämman disponerar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och
- att bevilja Härnösand Energi & Miljö AB:s styrelse och verkställande direktör ansvarsfrihet för år 2023.

Beskrivning av ärendet

Enligt Aktiebolagslag (2005:551) är alla aktiebolag skyldiga att årligen hålla en bolagsstämma. Innehållet och tillvägagångssättet är lagstadgade i detalj, bland annat ska bolagets årsredovisning och frågan om ansvarsfrihet behandlas på bolagsstämman.

I kommunala bolag där kommunen står som ägare utser kommunfullmäktige ett ägarombud till bolagsstämman. Kommunfullmäktige har att årligen besluta om instruktion till ombudet på hur denne ska rösta på bolagsstämman vid behandlingen av de aktuella frågorna. I kommunala koncernföretag som i Härnösand Energi & Miljö AB står kommunen som aktieägare i moderbolaget varför instruktionen riktas till den bolagsstämman.

Härnösand Energi & Miljö AB har upprättat årsredovisning och koncernredovisning med tillhörande revisionsberättelse och -rapport framtagna av bolagets auktoriserade revisor. Revisorn har tillstyrkt fastställelse av resultat- och balansräkningarna, dispositionen av förlust enligt förvaltningsberättelsen samt ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören.

Socialt perspektiv

Ärendet handlar om formalia och har ingen social dimension.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen koppling till natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunala bolag lyder under såväl kommunallagen som aktiebolagslagen. Bolagsstämmans tillvägagångssätt och innehåll regleras i aktiebolagslagen.

Beslutsunderlag

Årsredovisning och koncernredovisning 2023 Härnösand Energi & Miljö

AB

Revisionsberättelse

Revisionsrapport

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Årsredovisning
och
Koncernredovisning
för
Härnösand Energi Och Miljö AB
556526-3745
Räkenskapsåret
2023

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning koncern	12
Balansräkning koncern	13
Kassaflödesanalys koncern	15
Resultaträkning	16
Balansräkning	17
Kassaflödesanalys	19
Noter	20

Styrelsen och verkställande direktören för Härnösand Energi Och Miljö AB avger följande årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2023.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Koncernens verksamhet är sedan hösten 2021 uppdelad i områdena Produktion, Kund & marknad, Utveckling, Affärsservice och Hållbarhet. Inom **Produktion** sköts drift, underhåll samt transport inom verksamhetsområdena fjärrvärme, vatten, återvinning, elnät, biogas och vindkraft. Inom **Utveckling** finns planerings-, dokumentations-, utvecklings-, projektkompetens samt strategisk kompetens inom samma verksamhetsområden men även inom digitala utvecklingsfrågor.

Ett tydligt och samlat affärsansvar finns för Energi, som omfattar Elnät, Vindkraft och Sidoordnad verksamhet, Cirkulära affärer, som omfattar Fastighetsrenhållning, Biogas, Återvinning och Vatten samt Digitala affärer och Andra affärer som omfattar bland annat Elförsäljning.

Elnätverksamheten bedrivs i Härnösand Elnät AB och Elförsäljning i Hemab Elförsäljning AB. Övriga verksamheter bedrivs i moderbolaget Härnösand Energi & Miljö AB.

Företaget har sitt säte i Härnösand.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Fjärrvärme

Vår produktion av fjärrvärme sker till 99 % med förnyelsebart bränsle, återvunnen energi och torv. I processen produceras även el som tillsammans med våra fem vindkraftverk står för cirka 30 % av det totala elbehovet i Härnösands kommun. Vi får även tillskott i vårt fjärrvärmesystem från solfångare i Energiparken och på Folkhögskolan. Omkring 400 MWh solvärme beräknas ha levererats in i fjärrvärmenätet från Folkhögskolan, Energiparken och Absolicons solpark under året, vilket är en ökning med 100 MWh från föregående år.

Den första omgången av samrådsmöten inom Prisdialogen hölls i juni i form av tre fysiska och ett digitalt möte. Diskussionerna kring priset på fjärrvärme och hur prismodellen kan förändras var konstruktiva. I augusti hölls den andra omgången samråd. Vi gick sedan vidare med en höjning på i genomsnitt 10 % för att täcka upp för de ökade omkostnader som bland annat kapade leveransvägar till följd av kriget i Ukraina, skenande inflation och en svag krona har bidragit till.

Under 2022 fattades beslut om att fasa ut torven som bränsle vid kraftvärmeverket. Med anledning av prisläget på och osäkerheten kring tillgången till biobränsle har beslut fattats, i dialog med våra kunder, att avvakta med utfasningen tills läget är mer stabilt. Svavelgranulatanläggningen står dock klar, vilket gör att vi kan fasa ut torven när det är lägligt i tid att göra så.

Vi har märkt av ett fortsatt högt tryck på nyanslutningar till fjärrvärmenätet. Under 2023 har vi haft 20 nyanslutningar, vilket är en bra siffra. Att allt fler vill ha en trygg och stabil uppvärmningsform har blivit tydligt under den senaste tiden då elpriserna har fluktuerat kraftigt. Ingen kund valde heller under 2023 att avsluta sin fjärrvärmetsjänst hos oss.

Normalt tar HEMAB betalt för hämtning av ris och sly, men under en kampanjperiod sommaren 2023 var det kostnadsfritt för alla privatpersoner och företag i Härnösands kommun. Minskade transporter till uppsamlingsplatsen och mer bränsle till kraftvärmeverket är positiva effekter av detta.

Vatten

Det nya reningsverket i Norrstig, som ersätter det som brann 2022, driftsattes under senare delen av 2023.

Vi har fortsatt arbetet med en kontinuitetsplan för dricksvatten, som ska säkerställa vattenleveranser vid händelse av störningar.

En arbetsgrupp har formats tillsammans med kommunen som gemensamt jobbar med en nödvattenplan. Detta för att säkerställa att berörda hushåll och samhällsviktiga verksamheter får tillgång till dricksvatten ifall den ordinarie dricksvattendistributionen via ledningsnätet inte fungerar.

Ett delegationsbeslut har kommit till oss från samhällsförvaltningen där vi fått i uppdrag att utreda och föreslå nya verksamhetsområden för dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Vi ska i samband med detta även utreda justering av taxa för dessa verksamhetsområden så att det finns kostnadstäckning inom respektive vattentjänst.

Målet är en mer rättvis dagvattentaxa samt att det kommer ställas hårdare krav på rening i framtiden, och vi vill vara förberedda på detta.

Under 2022 initierade vi ett projekt för behandling och förädling av avloppsslam och detta har fortsatt under 2023. Även här förväntar vi oss att det inom en snar framtid kommer ställas strängare krav på resursåtervinning och minskad spridning av föroreningar från slam.

I oktober 2022 upptäcktes en läcka på spillvattenledningen i Nattviken, orsakad av nötning mot berg på botten. Tyvärr upptäcktes även mycket föroreningar i vattnet och på botten kring röret, vilket är en indikation på att vårt uppströmsarbete med att upplysa om vad som ska och inte ska spolras ner i avloppet fortfarande är högaktuellt. Saneringen efter läckan slutfördes 2023 och ett bottenområde på 90 meter norrut och totalt 210 meter söderut in i kanalen sanerades.. Det var länge sedan botten i Nattviken var så ren.

Vi följer reinvesteringsplanen för gamla VA-ledningar och jobbar aktivt med att prioritera de ledningar som av olika anledning löper störst behov för ombyggnation. Under kommande år höjer vi reinvesteringsstakten ytterligare för att möta behovet av upprustning/utbyte av det stora antalet ledningar som lades ner under 1950- och 60-talen.

Återvinning

Förberedelserna inför kommunernas övertagande av insamlingsansvaret för förpackningar 2024 har fortsatt under 2023 och en plan för att justera fördelningen i befintliga fyrfackskärl har också gjorts upp i ett steg att ytterligare utöka sorteringen och minska mängden restavfall.

Betalningsfrekvensen från företag är fortfarande låg på våra återvinningscentraler, något vi fortsatt arbetar med att förbättra under året, bland annat genom direktkontakter. Våra observationer och samtal med personal på anläggningarna vittnar om att vi fortfarande förlorar stora intäkter på grund av den låga betalningsfrekvensen.

Under 2023 har vi fortsatt ta emot asbest från Italien och Grekland. Totalt har vi tagit emot ca 10 241 ton förorenad jord, varav 1 742 ton förorenad jord innehållande cirka 3 % asbestfibrer. Detta är en betydligt mindre mängd än vi räknat med. Anledningen är att Naturvårdsverket inte har haft tillräckligt med handläggare för att hantera alla ärenden och därmed har även vår verksamhet påverkats.

Insamlingen av textilier har fortsatt vid Härnösands kretsloppspark under 2023. Totalt samlades 34,2 ton in. Överlag har trenden de senaste åren varit att mängden restavfall fortsätter minska och att utsorteringen av förpackningar ökar, vilket är glädjande.

Vi fick LONAbidrag* till att göra en förstudie om anlägga våtmark vid Norrstig, som lakvatten från Äland skulle gå till. Eftersom det kunde finnas sulfidjord i området (vilket skulle fördyra anläggandet), genomfördes en provtagning av marken. Projektet ska slutredovisas till Länsstyrelsen senast 31 mars 2024.

Den officiella öppningen av Andra chansen i Återbruket på Kretsloppsparken, där vi säljer bland annat fungerande elektronik, skedde i början av 2023.

Även i år uppmärksammade vi lupinbekämpardagen den 6 juni. Vi uppmanade fastighetsägare att kapa och förpacka sina lupiner, och andra invasiva växter, samt informerade om hur dessa ska hanteras och fraktas för att göra så liten skada som möjligt.

Under hösten genomfördes en plockanalys av avfallet från ett område med hushållsnära insamling och ett område utan. Resultatet visade tydliga fördelar med att ha fastighetsnära insamling av förpackningar.

Under året invigdes även Panta mera-maskinen på kretsloppsparken. Den kan ta emot stora mängder pant på kort tid och det var uppenbart att det var ett välkommet tillskott. Under de 3,5 månader som maskinen har varit aktiv har inte mindre än 425 000 förpackningar samlats in i den.

Första helgen i december var vår populära julbyttardag tillbaka och välbesökt även denna gång. Totalt samlades 2 625 kronor in genom frivilliga gåvor. Hela summan går som vanligt till välgörande ändamål.

Elnät

Under året har ett flertal investeringsprojekt genomförts, dels vad gäller vädersäkring av högspänningsnätet, där luftledningar bytts ut mot markförlagd ledning, och dels att gamla markförlagda högspänningsledningar har bytts ut på grund av ålder och ökat effektbehov.

Ett antal luftledningar på lågspänningsnätet har också markförlagts och ett slingmatningsprojekt för att säkerställa möjlighet till rundmatning har genomförts.

Underhållsbesiktningar och röjning av kraftledningsgator har genomförts enligt plan.

Under första halvan av 2023 fanns ett fortsatt behov av extraresurser för så väl dokumentation som arbetet med nyanslutningar och andra kundärenden. Under året har två elkraftsingenjörer, en elmontör samt en elnätschef anställts, vilket har stärkt upp organisationen betydligt och minskat behovet av externa resurser.

Trots vissa hinder på vägen i form av försenade leveranser ligger vi i fas med byten av elmätare. Planen är att alla ska vara bytta tredje kvartalet 2024, men vi har till årsskiftet på oss innan lagkravet träder i kraft.

En kund fått bygglov för ett större batterilager på Saltvik. Vi har därför startat en utredning för att se om vi har kapaciteten att ansluta detta till vårt elnät.

Flera större anslutningar har gjorts under 2023: snabbbladdare har installerats vid OK/Q8 på Kaptensgatan, Teslaladdare har installerats vid Coop, en serverhall i Utansjö har anslutits och Riksarkivet har en tillfällig elanslutning vid sitt bygge på Saltvik.

Vi kan se ett fortsatt stort intresse för och efterfrågan på solceller och liknande installationer.

Avbrottsstatistiken för 2023 ser bra ut historiskt. Dock är den något sämre än året innan då vi låg på 35 minuter per kund och år mot årets 41 minuter per kund och år.

Elförsäljning

Elmarknaden har för vår del varit lite lugnare under 2023 än vad som var fallet för 2022. Den är dock fortfarande väldigt aktuell och får fortsatt mycket medial uppmärksamhet. Den förändring som skedde i slutet av 2022 var att ursprungsgarantierna steg i pris från en nivåer där det varit gratis med förnyelsebar el till att det blev en tydlig skillnad mellan olika avtal. Det kom även produkter som till exempel fossilfri el, som också fick en marknad. I vårt uppdrag ligger dock i grunden HEMABs miljöprofil och vi fortsätter tillsvidare att sälja endast förnyelsebar el.

Vår profil ligger inte i att ha lägst pris, utan att finnas nära och erbjuda el från förnybara energikällor. Dock erbjuder vi väldigt konkurrenskraftiga priser på fasta avtal och ligger nästan varje vecka bland de lägsta i jämförelse med andra elleverantörer när det gäller förnyelsebara fastprisavtal.

Prisökningen på ursprungsgarantier påverkade under första kvartalet negativt, då den del vi fått från HEMABs egen produktion inte räckte till den levererade volym som Elförsäljning hade sålt. Därav var vi tvungna att köpa kompletterande volym på marknaden till ett då, för tillfället, högt pris. På grund av detta så fick HEMAB Elförsäljning ta en kostnad på 2,3 mkr för 2022. Tack vare ett aktivt arbete och växande volymer så har vi trots allt lyckats skapa ett bra resultat för 2023. Antalet avtal har under 2023 ökat med 5,2 % och volymen har ökat med 21,5 %.

Med detta visas återigen att elförsäljningen är en viktig, om än liten, pusselbit i HEMAB-koncernen för att nå det övergripande avkastningsmålet på 3 % över tid.

Biogas/fordonsgas, vindkraft, bredband, laddstationer

Biogas

Bufferttanken och den nya röt-kammaren vid biogasanläggningen driftsattes i början av 2023. Dessa ska bidra till en jämnare och mer driftsäker produktion med större redundans.

Samarbetet kring matavfall med Jämtland Härjedalen har fortsatt genom att vi håller en tät dialog för att hitta goda samarbeten när deras anläggning är på plats. Arbetet med att skapa samarbetsavtal med fler kommuner fortsatte också under 2023 och resulterade i att vi tecknade avtal med kringliggande kommuner för mottagande av deras matavfall.

Den ansökan som gjordes om stöd från Klimatklivet/Industriklivet för produktion av flytande biogas (LBG) vid Älands Återvinningsanläggning beviljades för att anpassa slutdatumet till dess att förvätskningsanläggningen är på plats.

I april tecknades en avsiktsförklaring med Alltank om att köpa all producerad volym flytande biogas från HEMAB. De har också för avsikt att sköta stationsdriften och distributionen till de tankställen som behöver uppföras. Nu återstår arbetet med att hitta finansiering för omställningen, tillsammans med jakten på ännu mer organiskt avfall för att öka produktionen. Vi har kapacitet att ta hand om och göra biogas av ännu större avfallsmängder än idag. Därför uppmanar vi de verksamheter som idag hanterar sitt organiska avfall på annat sätt att kontakta oss. Det är bara tillsammans vi kan möjliggöra omställningen till fossilfria transporter i vår region och vi står redo att bidra till möjliggörandet av detta.

Biogödsel

Biogödseln som bildas i samband med framställningen av biogas har bra näringsvärden och har ett mycket lågt innehåll av föroreningar. Sedan slutet av 2022 arbetar vi med att få fram en så attraktiv gödsel- eller jordförbättringsprodukt som möjligt. Detta arbete har fortsatt under 2023 med en extern förstudie som visat att det finns stora vinningar i att göra något med produkten. Ett inriktningsbeslut väntas komma under 2024 hur vi ska gå vidare.

Vindkraft

Vindkraften har gjort ett bättre resultat än väntat under 2023 och landar ekonomiskt över budget. Produktionen har dock varit lägre än budget. Tillgängligheten har varit något lägre än normalt och ligger på 94 % för året som gått.

Vi fick inte mindre än 28 ansökningar om vindkraftpengar och av dessa beviljades nio bidrag på totalt 462 000 kronor. Bland projekten som beviljades medel finns bland annat upprustning av volleybollplaner på Smitingen, underhåll av skoterleder i Högsjö, bredare spångar på Fälleberget och grillplats vid Fällestugan.

Bredband

Bredbandsutbyggnaden har fortsatt under 2023 inom områdena Hov-Barsviken-Malviken och Hälledal-Judeby. Vi har under året anslutit totalt 317 lägenheter och 97 villor. Utöver detta sju företag. De bidrag som HEMAB har sökt från PTS (Post och Telestyrelsen) via ServaNet, har beviljats.

Laddstationer

Vi ser en tydlig uppåttrend för laddningar under 2023, trots att fler aktörer har kommit in på marknaden.

Utveckling

Utvecklingsavdelningen har fokuserats främst på områdena handlingsplan för bättre arbetsmiljö, informationssäkerhet samt organisation och struktur.

Handlingsplansarbetet avslutades 2023-08-31 och då hade en rad åtgärder genomförts. Vissa aktiviteter avslutades och vissa andra fortsatte i ordinarie verksamhet. Högfrekventa psykosociala arbetsmiljökartläggningar, systematiskt återkommande samverkansmöten och framtagande av uppförandekod är exempel på aktiviteter som införts och fortlever.

Synergieffekterna av ovanstående aktiviteter har också kunnat märkas inom det omfattande arbetet med informationssäkerhet som påbörjades under mars 2023 med sikte på NIS2-direktivets införande i oktober 2024. I arbetet har också Digital Utveckling fått ansvara för en ledande roll inom kartläggningar, klassningar och uppdatering av ledningssystemet och dess processer.

Arbetet har också inneburit att Utvecklingsavdelningen behövt skapa strukturer för arbetet såväl internt i avdelningen som externt mot bolagets övriga verksamheter. Hur supportärenden hanteras, återkoppling och dokumentation samt identifiering av framtida satsningar är exempel på organisatoriska insatser som gett en tydligt positiv effekt.

Teknisk utveckling

Inom Teknisk Utveckling har ett flertal reinvesteringsprojekt genomförts under 2023 och detta inom samtliga ledningsområden.

Stort fokus har legat på att hitta arbetssätt för att möta högre krav på verksamheten. Målet är att projekten som genomförs av HEMAB ska hålla högre kvalitet vad gäller både tidplaner, kompetenser och ekonomi. Den förtydligade strukturen har resulterat i ett klargörande av resursbehov och i slutet av 2023 påbörjades planeringen för projektgenomförande under 2024.

Övrigt

Årets julgåva på 10 000 kronor gick 2023 till Hope Friends som drivs av Sophie Galin med målet att hjälpa utsatta familjer och individer som av olika skäl har det svårt ekonomiskt. Även pengarna som samlades in under julbytdagen på kretsloppsparken tillföll Hope Friends.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Under 2024 ska samtliga villor och fritidshus som inte redan har fyrfackskärl få det. De som redan har fyrfackskärl kommer att få facken omfördelade, bland annat så att facket för restavfall blir mindre och utrymmet för plast- och pappersförpackningar ökar. Detta för att dels tillmötesgå vår kunders önskemål om mer utrymme för dessa avfallsslag men även för att mängden restavfall minskar, vilket är positivt. Mindre utrymme för restavfall hoppas vi även ska öka incitamentet att sortera ännu bättre.

Inom elförsäljning visade vi återigen ett stabilt resultat och målsättningen är att bibehålla det under kommande år.

Under 2024 kommer ut- och ombyggnaden av Kattastrands reningsverk fortskrida.

2024 kommer vi på elnätsområdet fortsätta med investeringsprojekt i tätorten.

Projekten kring förädling av biogödseln fortsätter under 2024, liksom mottagandet av asbest från Italien och Grekland.

Vi vill fasa ut den lilla del fossil olja vi använder i kraftvärmeverket och istället gå mer mot bioolja. Därför kommer vi under 2024 provelda en äldre oljepanna med bioolja för att se om det är möjligt att konvertera den till detta.

De bidrag som HEMAB har sökt från PTS (Post och Telestyrelsen) via ServaNet, har beviljats och kommer att bidra till fortsatt utbyggnad av fibernätet under 2024-2026. Bidragen ligger på totalt 19,7 miljoner kronor och kommer att beröra områdena Överskog-Mörtsal, Södra Härnön och Ramsjö-Sela.

Arbetet med en kontinuitetsplan för dricksvatten fortsätter och arbetet tillsammans med kommunen för en nödvattenplan fortsätter också framåt.

Hållbarhetsrapport

Medarbetare

Stort fokus under 2023 har varit på kultur- och värdegrundsarbete inom bolaget. Det har varit ett omfattande arbete som präglats av delaktighet, inflytande och transparens. Varje medarbetare har fått vara med och bidra till vad vi anser är viktigt att ha med i en värdegrund.

Detta har sedan sammanfattats till en gemensam värdegrund och uppförandekod som i slutet av 2023 beslutades i styrelsen och inrättades inom organisationen. När vi nu tagit fram en uppförandekod kommer arbetet framåt fokusera på hur vi använder den i vår vardag.

Framtagandet av uppförandekoden har tydliggjort hur HEMAB vill arbeta med delaktighetsmodellen och att allas inflytande är viktigt för att vi ska få en drivkraft framåt.

Delaktighet var även tanken då vi utvecklade vårt intranät IDA under året som gick. Ett tydligare upplägg på innehållet, en uppfräschning av gränssnittet och möjlighet att gilla nyheter och kommentera dessa, är några av sakerna som utgör den ansiktslyftning som gjordes i syfte att främja en positiv kultur och delaktighet.

HEMAB fortsätter arbeta med utbildningarna Att leda utan att vara chef samt Ny som chef i syfte att stärka upp ledarskapet i organisationen.

Under året har vi haft tio nyanställningar, medan andelen avgångar har varit högre - nitton medarbetare, inkluderat pensionsavgångar. På grund av rådande situation i omvärlden ser vi att vi har något svårare att rekrytera specialistroller. Vi är därför väldigt beroende av att vårt varumärke är så attraktivt som det går.

Vi har ökat andelen kvinnor jämfört med föregående år, vilket vi ser väldigt positivt på. Fokusområden kommande år är att fortsätta öka andelen kvinnor samt att öka mångfalden inom bolaget.

Vi erbjuder avgångssamtal för dem som väljer att gå vidare från sina karriärer inom HEMAB och utifrån de kan vi konstatera att det finns en mängd olika orsaker till att folk slutar. Det är svårt att ge en generell bild. En förändring vi kan se är att pendlingsavståndet spelar in och att vi behöver se över hur vissa uppdrag är organiserade. Karriärsutvecklingen är mest lockande när en medarbetare väljer att gå vidare. Genomgående kommer det fram i samtalen att våra medarbetare upplever sig uppskattade inom bolaget och har erbjudits utvecklingsmöjligheter, vilket också har bidragit till dennes ökade kompetens och möjlighet att gå vidare i karriären.

Frisknärvaro

För att undvika längre frånvaro inom bolaget arbetar vi med hälsosamtal. Avsikten är att i tidigt skede kan motarbeta ohälsa och upptäcka tidiga signaler om något behöver åtgärdas för medarbetaren. Efter fyra korta sjuktillfällen under en 12-månadersperiod träffas chef och medarbetare för att prata om medarbetarens tillstånd. Det ger även möjlighet för chef att komma närmre medarbetaren och denna relation uppskattas.

Vi kan se att sjukfrånvaron har minskat på HEMAB, vilket vi ser som en effekt av att eventuella problem har fångats i tid. Det är troligen även en effekt av möjligheten till platsoberoende arbete. En ytterligare anledning vi ser är att övertidstimmarna inom bolaget minskat. Vi har inte någon medarbetare som arbetar över 200 timmar.

Sommarjobbare och semestervikarier

Varje år tar vi emot ett stort antal sommarjobbare och semestervikarier. Vi brukar även ta emot ett stort antal praktikanter av olika sort varje år, så även under 2023.

När vi anställer sommarjobbare får de gå igenom hela det vanliga förfarandet från arbetsintervju till anställning. Ett sommarjobb är många gånger den första kontakten med arbetslivet och därför tror vi att detta är en viktig del av sommarjobbet, och att lära sig hur det fungerar på en arbetsplats.

Miljö och hållbarhet

På HEMAB är vi opinionsbildare och ambassadörer vad gäller hållbar konsumtion, avfallssortering, och hållbarhet:

- Vi uppmuntrar till installation av egen produktion av el från förnybara energikällor som sol, vind och vatten.
- Varje år delar vi ut vindkraftpengar till lokala föreningar och organisationer som jobbar med att öka attraktionsvärdet för Härnösand, gynna friluftsliv- och naturupplevelser, rekreation eller turism.
- I vår policy kring give aways finns en paragraf om att handla hållbart. Vi undviker långa transporter genom att handla lokalt, vi undviker även material som är jungfruliga eller på annat sätt mindre bra för miljön.
- Vår biogasproduktion bidrar till att sluta kretsloppet, renare luft och mindre koldioxidutsläpp.
- Vår balanläggning för återvinningsmaterial bidrar till effektivare insamling av återvinningsmaterial samt färre och mer effektiva transporter av återvinningsmaterial.
- Vi strävar efter att få så lite restavfall och så stor utsortering av förnybart material som möjligt. Därför erbjuder vi flerfackskärl som bidrar till just detta. Det restavfall som samlas in går till förbränning i Sundsvall och blir till fjärrvärme som värmer sundsvallsborna.

Verksamheterna inom Fjärrvärme, Återvinning och Vatten, som alla återfinns i moderbolaget, bedriver tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Verksamheternas huvudsyften är att minska miljöpåverkan i samhället; Fjärrvärme genom att ta tillvara resurser som annars går till spillo, Återvinning genom att bidra till minskade mängder avfall genom förebyggande åtgärder, återbruk, återvinning och energiåtervinning samt Vatten genom att rena spillvatten som annars skulle förorena vattendrag och hav i större utsträckning.

Fjärrvärmens negativa miljöpåverkan sker främst genom utsläpp till luft av stoft, svavel och kväveoxider. Produktionen baseras i huvudsak på förnyelsebara bränslen. Tillförseln av träbränslen sker med lastbilstransporter. Gällande de rikt och gränsvärden som gäller för verksamheterna har de hållits förutom för NOx som vi har överskridit i samband med ammoniakläckaget på Kraftvärmeverket i mars. Gränsvärdet är 100 mg/MJ och vi landade på 110 mg/MJ. Överskridandet anmäldes av oss till Länsstyrelsen.

Flera av våra anläggningar har under året haft tillsynsbesök eller periodisk besiktning av tillsynsmyndighet eller utomstående konsult. Dessa tillsynsbesök och besiktningar är återkommande kontroller av verksamheten som ska genomföras enligt lag. Det ger oss möjlighet att få externa ögon på vår verksamhet och få förslag på vilka förbättringsområden som finns, vilket är mycket positivt för oss.

Under 2023 har vi fortsatt vår väg mot en fossiloberoende fordonsflotta, genom att upphandla ytterligare en gasdriven återvinningsbil.

Koncernen redovisar ett rörelseresultat på 19,1 Mkr för 2023, vilket är 20,9 Mkr lägre än föregående år. Ingången för året var att hålla nere pris- och taxeökningar gentemot kund samt en förhoppning om att de höga inflations- och kostnadsnivåerna skulle gå tillbaka samtidigt som vi skulle få nya externa deponiaffärer i en högre omfattning. Priserna har tyvärr snarare gått åt motsatt håll och på grund av olika omständigheter så har inte deponiaffärerna lyft.

Investeringarna uppgick till 82,0 Mkr, vilket inkluderar ett bidrag i förskott från PTS på 19,7 Mkr för framtida bredbandsutbyggnader. Brutto var investeringarna 101,7 Mkr.

Ägarförhållanden

Härnösand Energi & Miljö AB, HEMAB, ägs till 100 % av Härnösands kommun.

I HEMAB ingår det helägda dotterbolaget Härnösand Elnät AB, HEAB.

HEMAB Elförsäljning AB, HEFAB, ägs till 95 % av HEMAB, 3% av Härnösandshus och 2% av Kommunfastigheter.

HEMAB äger 40 % av aktiekapitalet (40 % i röstvärde) i kommunbränsle i Ådalen AB. Övrig delägare med 60 % är Övik Energi AB.

HEMAB äger 16 % av aktiekapitalet (16 % i röstvärde) i ServaNet AB. Övriga delägare är Sundsvall Elnät (66%), BTEA samt Timrå, Ånge, Strömsund och Ragunda kommuner. HEMAB äger också 11 % i Norrsken AB som totalt har 20 kommuner respektive kommunala bolag som delägare.

Flerårsöversikt (Tkr)

Koncernen	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	435 825	417 707	436 695	350 378	393 139
Resultat efter finansiella poster	3 576	33 820	35 959	16 181	23 484
Balansomslutning	1 478 053	1 467 742	1 367 517	1 305 966	1 281 446
Antal anställda	132	136	132	135	137
Soliditet (%)	25,5	25,6	25,6	24,6	23,8
Avkastning på totalt kap. (%)	1,5	2,9	3,2	1,8	2,5
Avkastning på eget kap. (%)	2,4	9,0	10,3	4,8	7,7
Moderbolaget	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	306 599	304 242	289 988	242 949	265 578
Resultat efter finansiella poster	-9 157	15 834	20 291	-2 968	11 552
Balansomslutning	1 206 799	1 192 293	1 109 813	1 060 848	1 049 979
Antal anställda	132	136	132	135	137
Soliditet (%)	23,5	24,4	25,0	24,6	24,8
Avkastning på totalt kap. (%)	0,5	1,9	2,4	0,3	1,7
Avkastning på eget kap. (%)	-3,2	5,5	7,3	-1,1	4,4

För definitioner av nyckeltal, se Redovisnings- och värderingsprinciper.

Förändringar i eget kapital

Koncernen	Aktie- kapital	Reserver	Annat eget kapital inkl. årets resultat	Minoritets- intresse	Totalt
Belopp vid årets ingång	40 100	10 000	326 177	248	376 525
Årets resultat			2 580	37	2 617
Belopp vid årets utgång	40 100	10 000	328 757	285	379 142

Moderbolaget	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	40 100	10 000	-18 753	-1 335	30 012
Disposition enligt beslut av årsstämman:					
Balanseras i ny räkning			-1 335	1 335	0
Årets resultat				1 280	1 280
Belopp vid årets utgång	40 100	10 000	-20 088	1 280	31 292

Aktiekapitalet består av 401 000 st aktier med kvotvärde 100 kr.

Förslag till behandling av ansamlad förlust

Styrelsen föreslår att den ansamlade förlusten (kronor):

ansamlad förlust	-20 087 874
årets vinst	1 279 501
	-18 808 373
behandlas så att i ny räkning överföres	-18 808 373
	-18 808 373

Koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med noter.

Koncernens Resultaträkning

Tkr

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
	1		
Nettoomsättning	4	435 825	417 707
Aktiverat arbete för egen räkning		1 100	1 016
Övriga rörelseintäkter		40 574	40 683
		477 499	459 406
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-197 470	-120 941
Övriga externa kostnader	5	-86 187	-126 733
Personalkostnader	6	-99 971	-91 227
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-74 752	-80 442
		-458 380	-419 343
Rörelseresultat		19 120	40 064
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	7	-240	-348
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	8	1 224	2 480
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	9	1 675	329
Räntekostnader och liknande resultatposter	10	-18 202	-8 705
		-15 543	-6 243
Resultat efter finansiella poster		3 576	33 820
Uppskjuten skatt	11	-929	-6 744
Årets resultat		2 647	27 076

Koncernens Balansräkning

Tkr

Not
1

2023-12-31

2022-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark	12	120 565	127 556
Maskiner och andra tekniska anläggningar	13	974 243	962 677
Inventarier, verktyg och installationer	14	123 562	125 022
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	15	92 670	88 633
		1 311 040	1 303 889

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	16, 17	0	240
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	2 381	2 381
Uppskjuten skattefordran	19	6 082	6 489
		8 463	9 110
Summa anläggningstillgångar		1 319 503	1 312 999

Omsättningstillgångar

Varulager m m

Råvaror och förnödenheter	20	15 146	10 998
		15 146	10 998

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar		62 163	73 130
Aktuella skattefordringar		2 031	2 062
Övriga fordringar		3 068	3 065
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	66 078	59 894
		133 340	138 151

Kassa och bank

Summa omsättningstillgångar		167 551	154 743
------------------------------------	--	----------------	----------------

SUMMA TILLGÅNGAR

1 487 054

1 467 742

Koncernens Balansräkning

Tkr

	Not	2023-12-31	2022-12-31
	1		
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	22		
<i>Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare</i>			
Aktiekapital		40 100	40 100
Reserver		10 000	10 000
Annat eget kapital inklusive årets resultat		328 787	326 177
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		378 887	376 277
<i>Innehav utan bestämmande inflytande</i>			
Innehav utan bestämmande inflytande		285	248
Eget kapital hänförligt till minoritetsintresset		285	248
Summa eget kapital		379 172	376 525
Avsättningar			
Avsättningar för uppskjuten skatt	19	108 357	107 963
Uppskjuten skatteskuld	19	426	298
Övriga avsättningar	23	38 418	39 065
		147 201	147 325
Långfristiga skulder	24, 25		
Skulder till kreditinstitut		571 000	497 250
Övriga skulder		0	22 986
		571 000	520 236
Kortfristiga skulder	24		
Checkräkningskredit		0	4 654
Skulder till kreditinstitut		253 600	287 614
Leverantörsskulder		21 592	29 051
Övriga skulder		26 156	27 527
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	88 333	74 811
		389 681	423 656
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 487 054	1 467 742

Koncernens	Not	2023-01-01	2022-01-01
Kassaflödesanalys	1	-2023-12-31	-2022-12-31
Tkr			
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		3 576	33 820
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m	27	74 415	82 586
Betald skatt		31	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		78 022	116 406
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager och pågående arbeten		-4 148	-3 901
Förändring kundfordringar		10 967	-53 088
Förändring av kortfristiga fordringar		-6 187	-11 383
Förändring leverantörsskulder		-7 459	-5 046
Förändring av kortfristiga skulder		8 231	6 361
Kassaflöde från den löpande verksamheten		79 426	49 349
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-81 972	-130 431
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-81 972	-130 431
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		60 000	80 000
Amortering av lån		-43 983	-18 824
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		16 017	61 176
Årets kassaflöde		13 471	-19 906
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		5 594	25 501
Likvida medel vid årets slut	28	19 065	5 595

Moderbolagets Resultaträkning

Tkr

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
	1		
Nettoomsättning	4	306 598	304 244
Aktiverat arbete för egen räkning		1 100	1 016
Övriga rörelseintäkter		62 367	57 999
		370 065	363 259
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-85 382	-60 976
Övriga externa kostnader	5	-126 403	-130 298
Personalkostnader	6	-99 888	-91 025
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	12, 13, 14	-54 116	-60 621
		-365 789	-342 920
Rörelseresultat	29	4 276	20 339
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	8	1 224	2 480
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	9	871	272
Räntekostnader och liknande resultatposter	10	-15 528	-7 256
		-13 433	-4 504
Resultat efter finansiella poster		-9 157	15 835
Bokslutsdispositioner	30	10 844	-15 258
Resultat före skatt		1 687	577
Uppskjuten skatt	11	-407	285
Årets resultat		1 280	862

Moderbolagets Balansräkning

Tkr

	Not	2023-12-31	2022-12-31
	1		
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	12	73 954	77 883
Maskiner och andra tekniska anläggningar	13	691 256	689 147
Inventarier, verktyg och installationer	14	109 889	112 491
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	15	68 016	61 309
		943 115	940 830
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	31, 32	93 800	93 800
Fordringar hos koncernföretag	33	9 458	10 044
Andelar i intresseföretag	16, 17	2 700	2 700
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	2 380	2 380
Uppskjutna skattefordringar	19	6 082	6 489
		114 420	115 413
Summa anläggningstillgångar		1 057 535	1 056 243
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Råvaror och förnödenheter	20	15 146	10 998
		15 146	10 998
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		63 076	73 941
Fordringar hos koncernföretag		935	5 917
Aktuella skattefordringar		1 502	1 502
Övriga kortfristiga fordringar		269	2 400
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	49 329	40 705
		115 111	124 465
<i>Kassa och bank</i>		19 007	587
Summa omsättningstillgångar		149 264	136 050
SUMMA TILLGÅNGAR		1 206 799	1 192 293

Moderbolagets Balansräkning

Tkr

	Not	2023-12-31	2022-12-31
	1		
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	22, 34		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		40 100	40 100
Reservfond		10 000	10 000
		50 100	50 100
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		-20 088	-20 949
Årets resultat		1 280	862
		-18 808	-20 087
Summa eget kapital		31 292	30 013
Obeskattade reserver	35	318 173	328 082
Avsättningar			
Övriga avsättningar	23	38 418	39 065
Summa avsättningar		38 418	39 065
Långfristiga skulder	24, 25		
Övriga skulder till kreditinstitut		482 500	435 750
Övriga långfristiga skulder		0	22 986
Summa långfristiga skulder		482 500	458 736
Kortfristiga skulder			
Checkräkningskredit	36	0	3 920
Skulder till kreditinstitut	24	219 750	233 464
Leverantörsskulder		13 168	24 724
Skulder till koncernföretag		43 631	17 417
Övriga kortfristiga skulder		4 836	8 678
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	55 031	48 194
Summa kortfristiga skulder		336 416	336 397
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 206 799	1 192 293

**Moderbolagets
Kassaflödesanalys**

Tkr

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		-9 157	15 834
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	27	53 469	64 282
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		44 312	80 116
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager och pågående arbete		-4 148	-3 901
Förändring av kundfordringar		10 865	-52 691
Förändring av kortfristiga fordringar		-576	-7 567
Förändring av leverantörsskulder		-11 556	-3 351
Förändring av kortfristiga skulder		25 874	14 353
Kassaflöde från den löpande verksamheten		64 771	26 959
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-56 401	-114 606
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	307
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-56 401	-114 299
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		50 000	80 000
Amortering av lån		-11 750	-10 000
Amortering av leasingskuld		-28 200	-5 824
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		10 050	64 176
Årets kassaflöde		18 420	-23 164
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		587	23 751
Likvida medel vid årets slut	28	19 007	587

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen och koncernredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Moderföretaget och koncernen tillämpar samma redovisningsprinciper om inte annat framgår nedan.

Eget kapital

Eget kapital delas in i bundet och fritt kapital, i enlighet med ÅRLs indelning.

Obeskattade reserver

Obeskattade reserver redovisas med bruttobelopp i balansräkningen, inklusive den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till reserverna.

Bokslutsdispositioner

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Aktier och andelar i dotterföretag

Aktier och andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår köpeskillingen som erlagts för aktierna samt förvärvskostnader. Eventuella kapitaltillskott och koncernbidrag läggs till anskaffningsvärdet när de uppkommer. Utdelning från dotterföretag redovisas som intäkt.

Materiella anläggningstillgångar

I moderföretaget görs inga avsättningar för återställandekostnader i samband med förvärv av materiella anläggningstillgångar. I stället tillämpas principen att avsättning för återställandekostnader görs successivt.

Elcertifikat

Lagerförda elcertifikat värderas till anskaffningsvärdet, dvs noll kronor, avseende de certifikat som var registrerade på vårt konto hos Svenska Kraftnät per 2023-12-31.

Marknadsvärdet av dessa elcertifikat var vid årsskiftet ca 0,037 (0,3) Mkr.

Utsläppsrätter

Lagerförda utsläppsrätter värderas till anskaffningsvärdet, dvs noll kronor, avseende de rättigheter som var registrerade på vårt konto per 2023-12-31.

Marknadsvärdet av dessa utsläppsrätter var vid årsskiftet ca 11,3 (21,5) Mkr.

Intäktsredovisning

Nettoomsättningen omfattar försäljningsintäkter från kärnverksamheterna, det vill säga produktion, försäljning och distribution av el, försäljning och distribution av värme, försäljning av gas, energihandel samt andra intäkter såsom tjänster och konsultuppdrag och anslutningsavgifter.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning. Bolaget har ej tidsbegränsat åtagande att underhålla och vid behov ersätta investeringar i anslutningar. Koncernen intäktsför anslutningsavgifter över intäktsgenererande tillgångars beräknade nyttjandeperiod som uppgår till 30 år. Periodiserade anslutningsavgifter ingår i posten uppluna kostnader och förutbetalda intäkter.

Koncernredovisning

Härnösand Energi & Miljö AB upprättar koncernredovisning. Uppgifter om koncernföretag finns i not 32. Dotterföretagen inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden. Förvärvstidpunkten är den tidpunkt då det bestämmande inflytandet erhålls. Identifierbara tillgångar och skulder värderas inledningsvis till verkliga värden vid förvärvstidpunkten. Minoritetens andel av de förvärvade nettotillgångarna värderas till verkligt värde. Goodwill utgörs av mellanskillnaden mellan de förvärvade identifierbara nettotillgångarna vid förvärvstillfället och anskaffningsvärdet inklusive värdet av minoritetsintresset och värderas initialt till anskaffningsvärdet.

Mellanhavanden mellan koncernföretag elimineras i sin helhet.

Dotterföretag i andra länder upprättar sin årsredovisning i utländsk valuta. Omräkning av posterna i dessa företags balans- och resultaträkningar görs till balansdagskurs respektive avistakurs för den dag respektive affärshändelse ägde rum. De omräkningsdifferenser som uppkommer redovisas i koncernens egna kapital.

Intresseföretag och Gemensamt styrt företag

Som intresseföretag räknas sådana företag där företaget har ett betydande men inte bestämmande inflytande. Ett betydande inflytande anses normalt föreligga när företaget äger minst 20 % men inte mer än 50 % av rösterna i ett annat företag.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar

Stomme	50 år
Fasad	30 år
Tak	15-25 år
Övrigt	20 år
Markanläggningar	20 år
El-ledningar	30 år
Mottagnings- och fördelningsstationer	10 år
Transformatorer	15 år
Vattenledningar	50 år
Fjärrvärmeledningar	30 år
Maskiner i Kraftvärmeverket	15 år
Gasanläggning	15 år
Gasledningar	25 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10 år
Inventarier, verktyg och installationer	3-15 år

Komponentindelning

Materiella anläggningstillgångar har delats upp på komponenter när komponenterna är betydande och när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge företaget framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten .

Utgifter för löpande reparationer och underhåll redovisas som kostnader.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder, och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när Härnösand Energi & Miljö AB blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Posten består huvudsakligen av aktier samt ett mindre innehav av räntebärande tillgångar. Innehaven innehas på lång sikt. Tillgångar ingående i posten och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning redovisas aktierna till anskaffningsvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde. I posten kortfristiga placeringar ingår aktier som innehas för att placera likviditetsöverskott på kort sikt.

Kundfordringar/kortfristiga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Fordringar som är räntefria eller som löper med ränta som avviker från marknadsräntan och har en löptid överstigande 12 månader redovisas till ett diskonterat nuvärde och tidsvärdeförändringen redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Nedskrivningsprövning av finansiella anläggningstillgångar

Vid varje balansdag bedömer Härnösand Energi & Miljö AB om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov i någon utav de finansiella anläggningstillgångarna. Nedskrivning sker om värdenedgången bedöms vara bestående. Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar. Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för aktier och andelar och övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar som är väsentliga. Nedskrivning för tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av företagsledningens bästa uppskattning av de framtida kassaflödena diskonterade med tillgångens ursprungliga effektivränta.

För tillgångar med rörlig ränta används den på balansdagen aktuella räntan som diskonteringsränta.

Vid prövning av nedskrivningsbehov för värdepappersportföljen med ränteinstrument fastställs på motsvarande sätt en effektivränta för portföljen som används vid diskonteringen. Om nedskrivning av aktier sker fastställs nedskrivningsbeloppet som skillnaden mellan det redovisade värdet och det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nuvärdet av framtida kassaflöden (som baseras på företagsledningens bästa uppskattning).

Leasingavtal

Leasing klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing i koncernbolag och moderbolag.

Leasingavtal som innebär att de ekonomiska riskerna och fördelarna med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till ett företag i Härnösand Energi & Miljö AB koncern klassificeras i koncernredovisningen och i moderbolaget som finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal medför att rättigheter och skyldigheter redovisas som tillgång respektive skuld i balansräkningen. Tillgången och skulden värderas till det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna.

Utgifter som direkt kan hänföras till leasingavtalet läggs till tillgångens värde. Leasingavgifterna fördelas på ränta och amortering enligt effektivräntemetoden. Variabla avgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Den leasade tillgången skrivs av linjärt över leasingperioden.

Leasingavtal där de ekonomiska fördelar och risker som är hänförliga till leasingobjektet i allt väsentligt kvarstår hos leasegivaren, klassificeras som operationell leasing. Betalningar, inklusive en första förhöjd hyra, enligt dessa avtal redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Se vidare not "Maskiner och andra tekniska anläggningar" samt "Finansiella leasingavtal".

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut-metoden (FIFU). För råvaror ingår alla utgifter som är direkt hänförliga till anskaffningen av varorna i anskaffningsvärdet. För varor under tillverkning och färdiga varor inkluderar anskaffningsvärdet formgivningskostnader, råmaterial, direkt lön, andra direkta kostnader, hänförliga indirekta tillverkningskostnader samt lånekostnader. Varulagret har i moderföretaget värderats till 97% av det samlade anskaffningsvärdet vilket understiger dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. I koncernredovisningen värderas varulagret till det fulla anskaffningsvärdet vilket understiger dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda metoden innebär att eventuell inkurans i varulagret har beaktats.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjuten skatteskuld avseende temporära skillnader som hänför sig till investeringar i dotterföretag redovisas inte i koncernredovisningen då moderföretaget i samtliga fall kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna och det inte bedöms sannolikt att en återföring sker inom överskådlig framtid. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

Avsättningar

Företaget gör en avsättning när det finns en legal eller informell förpliktelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Företaget nuvärdesberäknar förpliktelser som väntas regleras efter mer än tolv månader. Den ökning av avsättningen som beror på att tid förflyter redovisas som räntekostnad.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats och har en kortare löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten. Förändringar i spärrade medel redovisas i investeringsverksamheten.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Antal anställda

Medelantal anställda under räkenskapsåret.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Avkastning på totalt kap. (%)

Rörelseresultat plus finansiella intäkter i procent av balansomslutningen.

Avkastning på eget kap. (%)

Resultat efter finansiella poster i procent av justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt).

Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

Inga väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar och antaganden på balansdagen bedöms kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Not 2 Ställda säkerheter Koncernen

Koncern har inga ställda säkerheter.

Moderbolaget

Moderbolag har inga ställda säkerheter.

Not 3 Eventualförpliktelser Koncernen

Koncern har inga eventualförpliktelser.

Moderbolaget

Moderbolag har inga eventualförpliktelser.

Not 4 Nettoomsättningens fördelning Koncernen

	2023	2022
Nettoomsättningen per rörelsegren		
Fjärrvärme	149 454	147 523
Återvinning	68 811	70 355
Vatten	62 903	58 802
Andra verksamheter	24 555	26 571
Elnät	89 224	82 197
Elförsäljning	40 878	32 258
	435 825	417 707
Nettoomsättningen per geografisk marknad		
Sverige	435 825	417 707
	435 825	417 707

Moderbolaget

	2023	2022
Nettoomsättningen per rörelsegren		
Fjärrvärme	149 856	147 904
Återvinning	69 177	70 879
Vatten	62 993	58 888
Andra verksamheter	24 573	26 571
	306 599	304 242
Nettoomsättningen per geografisk marknad		
Sverige	306 599	304 242
	306 599	304 242

Not 5 Arvode till revisorer

Koncernen

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

	2023	2022
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	423	195
Övriga tjänster	125	54
	549	249

Moderbolaget

	2023	2022
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	278	75
Övriga tjänster	92	26
	370	101

Not 6 Anställda och personalkostnader

Koncernen

	2023	2022
Medelantalet anställda		
Kvinnor	36	38
Män	96	98
	132	136
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	1 947	1 748
Övriga anställda	66 039	62 263
	67 986	64 011
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	234	234
Pensionskostnader för övriga anställda	5 940	4 415
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	22 665	20 599
	28 839	25 248
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	96 825	89 258
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	36 %	50 %
Andel män i styrelsen	64 %	50 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	29 %	41 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	71 %	59 %

Avtal om avgångsvederlag

En tf VD är tillsatt för perioder november 21, 2023 till Februari 19, 2024. Avtalet följer allmänna avtalsvillkor och inget avtal om engångsersättning vid eventuellt förtida upphörande av anställning finns. Tillträdande VD är enligt avtal tillsvidareanställd från och med 2024-02-19 och anställningen är företagsledande och därmed undantas från bestämmelserna i Lag (1982:80) om anställningsskydd, LAS. I fråga om allmänna anställningsvillkor i övrigt tillämpas bestämmelserna efter samma grunder som gäller för övriga anställda inom bolaget. Verkställande direktören tillförsäkras tjänstepensionsrätt enligt arbetsgivarens pensionsavtal, för närvarande AKAP-KR. Vid uppsägning av anställningen gäller ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från Bolaget kan arbetsgivaren fastställa vid vilken tidpunkt anställningen upphör. Verkställande direktören har rätt till ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner.

Moderbolaget

	2023	2022
Medelantalet anställda		
Kvinnor	36	38
Män	96	98
	132	136
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	1 947	1 748
Övriga anställda	66 039	62 263
	67 986	64 011
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	234	234
Pensionskostnader för övriga anställda	5 922	4 399
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	22 679	20 595
	28 835	25 228
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	96 821	89 239
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	33 %	50 %
Andel män i styrelsen	67 %	50 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	29 %	38 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	71 %	62 %

Avtal om avgångsvederlag

En tf VD är tillsatt för perioder november 21, 2023 till Februari 19, 2024. Avtalet följer allmänna avtalsvillkor och inget avtal om engångsersättning vid eventuellt förtida upphörande av anställning finns.

Tillträdande VD är enligt avtal tillsvidareanställd från och med 2024-02-19 och anställningen är företagsledande och därmed undantas från bestämmelserna i Lag (1982:80) om anställningsskydd, LAS. I fråga om allmänna anställningsvillkor i övrigt tillämpas bestämmelserna efter samma grunder som gäller för övriga anställda inom bolaget. Verkställande direktören tillförsäkras tjänstepensionsrätt enligt arbetsgivarens pensionsavtal, för närvarande AKAP-KR.

Vid uppsägning av anställningen gäller ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från Bolaget kan arbetsgivaren fastställa vid vilken tidpunkt anställningen upphör. Verkställande direktören har rätt till ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner.

Utöver pension enligt lag utgår pension enligt vid företaget gällande PA-KFS 09. För anställningen gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från företaget betalas i samband med anställningens upphörande en engångsersättning till VD motsvarande totalt 12 månadslöner.

**Not 7 Resultat från övriga företag som det finns ägarintresse i
Koncernen**

	2023	2022
Resultatandel i intressebolag	-240	-348
	-240	-348

**Not 8 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar
Koncernen**

	2023	2022
Erhållna utdelningar	1 224	2 480
	1 224	2 480

Moderbolaget

	2023	2022
Erhållna utdelningar	1 224	2 480
	1 224	2 480

**Not 9 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter
Koncernen**

	2023	2022
Övriga ränteintäkter	1 675	329
	1 675	329

Moderbolaget

	2023	2022
Övriga ränteintäkter	871	272
	871	272

**Not 10 Räntekostnader och liknande resultatposter
Koncernen**

	2023	2022
Övriga räntekostnader	14 955	5 718
Kursdifferenser	16	0
Borgensavgifter	3 231	2 987
	18 202	8 705

Moderbolaget

	2023	2022
Övriga räntekostnader	12 743	4 744
Kursdifferenser	16	0
Borgensavgifter	2 769	2 512
	15 528	7 256

Not 11 Aktuell och uppskjuten skatt Koncernen

	2023	2022
Skatt på årets resultat		
Uppskjuten skatt	-929	-6 744
Totalt redovisad skatt	-929	-6 744

Avstämning av effektiv skatt

	2023		2022	
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		3 576		33 820
Skatt enligt gällande skattesats	20,6	-737	20,6	-6 967
Ej avdragsgilla kostnader		-76		-296
Ej skattepliktiga intäkter		273		519
Skattemässiga justeringar avs temporära skillnader		-389		
Redovisad effektiv skatt	26,0	-929	19,9	-6 744

Moderbolaget

	2023	2022
Skatt på årets resultat		
Uppskjuten skatt	-407	285
Totalt redovisad skatt	-407	285

Avstämning av effektiv skatt

	2023		2022	
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		1 687		576
Skatt enligt gällande skattesats	20,6	-348	20,6	-119
Ej avdragsgilla kostnader		-71		-114
Ej skattepliktiga intäkter		259		518
Skattemässiga justeringar avs temporära skillnader		-248		0
Redovisad effektiv skatt	24,2	-407	-49,5	285

**Not 12 Byggnader och mark
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	267 286	234 867
Inköp	523	32 960
Försäljningar/utrangeringar	0	-541
Omklassificeringar från pågående	1 320	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	269 129	267 286
Ingående avskrivningar	-123 860	-115 057
Försäljningar/utrangeringar	0	346
Årets avskrivningar	-8 834	-9 150
Utgående ackumulerade avskrivningar	-132 694	-123 861
Ingående nedskrivningar	-15 869	-15 427
Årets nedskrivningar	0	-442
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-15 869	-15 869
Utgående redovisat värde	120 566	127 556
Bokfört värde byggnader	77 479	80 415
Bokfört värde mark	43 086	47 141
	120 565	127 556

Moderbolaget

	2023	2022
Ingående anskaffningsvärden	133 187	101 469
Inköp	523	32 259
Försäljningar/utrangeringar	0	-541
Omklassificeringar från pågående	1 320	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	135 030	133 187
Ingående avskrivningar	-40 406	-34 809
Försäljningar/utrangeringar	0	346
Årets avskrivningar	-5 772	-5 943
Utgående ackumulerade avskrivningar	-46 178	-40 406
Ingående nedskrivningar	-14 898	-14 898
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-14 898	-14 898
Utgående redovisat värde	73 954	77 883
Bokfört värde byggnader	39 660	40 114
Bokfört värde mark	34 294	37 769
	73 954	77 883

**Not 13 Maskiner och andra tekniska anläggningar
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 880 193	1 823 838
Inköp	19 656	56 480
Försäljningar/utrangeringar	0	-125
Omklassificeringar från pågående	42 830	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 942 679	1 880 193
Ingående avskrivningar	-870 832	-816 887
Försäljningar/utrangeringar	0	124
Årets avskrivningar	-54 292	-54 070
Utgående ackumulerade avskrivningar	-925 124	-870 833
Ingående nedskrivningar	-46 682	-45 862
Återförda nedskrivningar	3 370	0
Årets nedskrivningar	0	-820
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-43 312	-46 682
Utgående redovisat värde	974 243	962 677
Moderbolaget		
	2023	2022
Ingående anskaffningsvärden	1 235 935	1 212 421
Inköp	19 656	23 639
Försäljningar/utrangeringar	0	-125
Omklassificeringar från pågående	18 069	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 273 660	1 235 935
Ingående avskrivningar	-500 253	-460 191
Försäljningar/utrangeringar	0	124
Årets avskrivningar	-38 987	-40 186
Utgående ackumulerade avskrivningar	-539 240	-500 253
Ingående nedskrivningar	-46 534	-45 714
Återförda nedskrivningar	3 370	0
Årets nedskrivningar	0	-820
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-43 164	-46 534
Utgående redovisat värde	691 256	689 148

**Not 14 Inventarier, verktyg och installationer
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	308 048	287 390
Inköp	1 536	21 526
Försäljningar/utrangeringar	-87	-868
Omklassificeringar från pågående	12 002	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	321 499	308 048
Ingående avskrivningar	-182 228	-167 334
Försäljningar/utrangeringar	87	868
Årets avskrivningar	-14 998	-15 763
Utgående ackumulerade avskrivningar	-197 139	-182 229
Ingående nedskrivningar	-797	-797
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-797	-797
Utgående redovisat värde	123 563	125 022
Moderbolaget		
	2023	2022
Ingående anskaffningsvärden	240 095	222 741
Inköp	1 536	18 222
Försäljningar/utrangeringar	0	-868
Omklassificeringar från pågående	8 589	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	250 220	240 095
Ingående avskrivningar	-126 953	-114 346
Försäljningar/utrangeringar	0	868
Årets avskrivningar	-12 727	-13 475
Utgående ackumulerade avskrivningar	-139 680	-126 953
Ingående nedskrivningar	-651	-651
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-651	-651
Utgående redovisat värde	109 889	112 491

**Not 15 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	88 633	69 169
Inköp	60 256	130 346
Omklassificeringar	-56 219	-110 882
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	92 670	88 633
Utgående redovisat värde	92 670	88 633

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	61 309	29 611
Inköp	34 685	105 818
Omklassificeringar	-27 978	-74 120
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	68 016	61 309
Utgående redovisat värde	68 016	61 309

**Not 16 Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 700	2 700
Akkumulerade resultatjusteringar	-2 460	-2 112
Årets resultatandel	-240	-348
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	240
Utgående redovisat värde	0	240

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 700	2 700
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 700	2 700
Utgående redovisat värde	2 700	2 700

**Not 17 Specifikation andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag
Koncernen**

Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	Bokfört värde
Kommunbränsle i Ådalen AB	40	40	16 800	2 700
				2 700

	Org.nr	Säte
Kommunbränsle i Ådalen AB	556220-6200	Härnösand

Moderbolaget

Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	Bokfört värde
Kommunbränsle i Ådalen AB	40	40	16 800	2 700
				2 700

	Org.nr	Säte
Kommunbränsle i Ådalen AB	556220-6200	Härnösand

**Not 18 Andra långfristiga värdepappersinnehav
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 381	2 253
Inköp	0	128
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 381	2 381
Utgående redovisat värde	2 381	2 381

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 380	2 252
Inköp	0	128
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 380	2 380
Utgående redovisat värde	2 380	2 380

Not 19 Uppskjuten skatt på temporära skillnader Koncernen

Uppskjuten skatt på temporära skillnader 2023-12-31

Temporära skillnader	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Skattepliktiga temporära skillnader	6 082	426	6 508
Obeskattade reserver		108 357	108 357
	6 082	108 783	114 865

2022-12-31

Temporära skillnader	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Skattepliktiga temporära skillnader	6 489	298	6 787
Obeskattade reserver		107 963	107 963
	6 489	108 261	114 750

Förändring av uppskjuten skatt

	Belopp vid årets ingång	Redovisas i resultaträk.	Belopp vid årets utgång
Skattepliktiga temporära skillnader	6 787	-279	6 508
Obeskattade reserver	107 963	394	108 357
	114 750	115	114 865

Moderbolaget 2023-12-31

Temporära skillnader	Uppskjuten skattefordran	Netto
Skattepliktiga temporära skillnader	6 082	6 082
	6 082	6 082

2022-12-31

Temporära skillnader	Uppskjuten skattefordran	Netto
Skattepliktiga temporära skillnader	6 489	6 489
	6 489	6 489

Förändring av uppskjuten skatt

	Belopp vid årets ingång	Redovisas i resultaträk.	Belopp vid årets utgång
Skattepliktiga temporära skillnader	6 489	-407	6 082
	6 489	-407	6 082

**Not 20 Varulager
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Eldningsolja	2 714	3 156
Ved/Träbränsle	11 013	7 291
Växlare/Material	1 269	359
Gas	57	37
Sand	27	28
Lut	24	95
Ammoniak	41	31
	15 146	10 998

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Eldningsolja	2 714	3 156
Ved/Träbränsle	11 013	7 291
Växlare/Material	1 269	359
Gas	57	37
Sand	27	28
Lut	24	95
Ammoniak	41	31
	15 145	10 997

**Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna intäkter avseende debitering december	51 467	54 747
Övriga poster	14 611	5 146
	66 078	59 894

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna intäkter avseende debitering december	35 238	36 334
Övriga poster	14 091	4 371
	49 329	40 705

**Not 22 Antal aktier och kvotvärde
Koncernen**

Namn	Antal aktier	Kvot- värde
Antal Aktier	401 000	100
	401 000	100

Moderbolaget

Namn	Antal aktier	Kvot- värde
Antal Aktier	401 000	100
	401 000	

**Not 23 Övriga avsättningar
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Avsättning deponi 2:1	6 566	8 029
Avsättning vindkraft	860	1 135
Fondering VA	28 133	29 200
Avsättning vattenskador	2 248	250
Avsättning deponi 2:2	610	450
	38 418	39 065

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Avsättning deponi 2:1	6 566	8 029
Avsättning vindkraft	860	1 135
Fondering VA	28 133	29 200
Avsättning vattenskador	2 248	250
Avsättning deponi 2:2	610	450
	38 417	39 064

**Not 24 Skulder som avser flera poster
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Långfristiga skulder		
Övriga skulder till kreditinstitut	571 000	497 250
Övriga långfristiga skulder	0	22 986
	571 000	520 236
Kortfristiga skulder		
Övriga skulder till kreditinstitut	253 600	282 400
Övriga långfristiga skulder	0	5 214
	253 600	287 614

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Långfristiga skulder		
Övriga skulder till kreditinstitut	482 500	435 750
Övriga långfristiga skulder	0	22 986
	482 500	458 736
Kortfristiga skulder		
Övriga skulder till kreditinstitut	219 750	228 250
Övriga långfristiga skulder	0	5 214
	219 750	233 464

**Not 25 Långfristiga skulder
Koncernen**

Inga skulder förfaller senare än 5 år efter balansdagen.

Moderbolaget

Inga skulder förfaller senare än 5 år efter balansdagen.

**Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna personalkostnader	10 150	5 744
Upplupna räntekostnader	1 839	961
Deponiskatt Q4	0	553
Bränsle december	6 080	6 236
Sent ankomna leverantörsfakturor	8 896	8 657
VA anslutningsavgifter	25 586	23 559
Övriga poster	16 451	10 829
Anslutningsavgifter	18 968	16 836
Regionnäsavgift	191	428
Nätförluster	0	467
Elcertifikat	171	539
	88 332	74 811

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna personalkostnader	10 150	5 744
Upplupna räntekostnader	1 639	819
Deponiskatt Q4	0	553
Bränsle december	6 080	6 236
Sent ankomna leverantörsfakturor	6 353	7 097
VA anslutningsavgifter	25 586	23 559
Övriga poster	5 226	4 186
	55 034	48 194

**Not 27 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Avskrivningar	78 122	80 442
Omklassificering	69	-1 517
Återföring nedskrivningar	-3 370	0
Förändringar avsättningar	-647	3 661
Resultatandel intressebolag	241	0
	74 415	82 586

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Avskrivningar	57 486	60 621
Återföring nedskrivningar	-3 370	0
Förändringar i avsättningar	-647	3 661
	53 469	64 282

**Not 28 Likvida medel
Koncernen**

	2023-12-31	2022-12-31
Likvida medel		
Banktillgodohavanden	2 330	594
Tillgodohavanden på koncerngemensamt konto	16 735	0
	19 065	594

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Likvida medel		
Banktillgodohavanden	2 272	587
Tillgodohavanden på koncerngemensamt konto	16 735	0
	19 007	587

**Not 29 Inköp och försäljning mellan koncernföretag
Moderbolaget**

	2023	2022
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag i koncernen	9,15 %	7,94 %
Andel av årets totala försäljningar som skett till andra företag i koncernen	8,33 %	12,53 %

**Not 30 Bokslutsdispositioner
Moderbolaget**

	2023	2022
Mottagna koncernbidrag	935	432
Avskrivning över plan	9 909	-15 690
	10 844	-15 258

**Not 31 Andelar i koncernföretag
Moderbolaget**

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	93 800	93 800
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	93 800	93 800
Utgående redovisat värde	93 800	93 800

Not 32 Specifikation andelar i koncernföretag

Moderbolaget

Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	Bokfört värde
Härnösand Elnät AB	100%	100%	180 000	90 000
Härnösand Elförsäljning AB	95%	95%	3 800	3 800
				93 800

	Org.nr	Säte
Härnösand Elnät AB	556133-3328	Härnösand
Härnösand Elförsäljning AB	559113-8366	Härnösand

Not 33 Fordringar hos koncernföretag

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	10 044	10 630
Avgående fordringar	-586	-586
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	9 458	10 044
Utgående redovisat värde	9 458	10 044

Not 34 Disposition av vinst eller förlust

Moderbolaget

	2023-12-31
Förslag till behandling av ansamlad förlust	
Styrelsen föreslår att den ansamlade förlusten:	
ansamlad förlust	-20 088
årets vinst	1 280
	-18 808
behandlas så att i ny räkning överföres	-18 808
	-18 808

Not 35 Obeskattade reserver
Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade överavskrivningar	318 173	328 082
	318 173	328 082

Not 36 Checkräkningskredit
Koncernen

	2023-12-31	2022-12-31
Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår till	29 000	29 000
Utnyttjad kredit uppgår till	0	4 654

Moderbolaget

	2023-12-31	2022-12-31
Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår till	15 000	15 000
Utnyttjad kredit uppgår till	0	3 920

Resultat- och balansräkningen kommer att föreläggas på årsstämma för fastställelse.

Härnösand 2024- -

Jasenko Omanovic
Ordförande

Susanne Forsberg

Magnus Holm

Elias Holmberg

Maria Ljung

Lennart Molin

Anders Nordström

Glenn Sehlin

Ester Sundin Hemström

Per Mellberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats 2024- -

Ernst & Young AB

Micael Engström
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

<p>Per Anders Henrik Mellberg Verkställande direktör Serienummer: 19750801xxxx IP: 83.166.xxx.xxx 2024-03-20 10:28:06 UTC</p> 	<p>Ester A M L Sundin Hemström ÅR - VD / Styrelseledamot Serienummer: 19800924xxxx IP: 90.143.xxx.xxx 2024-03-20 10:35:13 UTC</p>
<p>Ulf Magnus Holm ÅR - VD / Styrelseledamot Serienummer: 19820521xxxx IP: 83.166.xxx.xxx 2024-03-20 10:55:21 UTC</p> 	<p>ELIAS HOLMBERG ÅR - VD / Styrelseledamot Serienummer: 19920525xxxx IP: 178.174.xxx.xxx 2024-03-20 15:37:59 UTC</p>
<p>Glenn Allan Sehlin ÅR - VD / Styrelseledamot Serienummer: 19581210xxxx IP: 194.68.xxx.xxx 2024-03-20 16:38:56 UTC</p> 	<p>BO LENNART MOLIN ÅR - VD / Styrelseledamot Serienummer: 19510329xxxx IP: 81.231.xxx.xxx 2024-03-20 21:33:43 UTC</p>

Penneo dokumentnyckel: C75AY-Z8A5Y-8DTLE-I7MIA-BU0AI-GGB70

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Bengt Anders Nordström

ÅR - VD / Styrelseledamot

Serienummer: 19621126xxxx

IP: 213.64.xxx.xxx

2024-03-21 07:47:51 UTC

JASENKO OMANOVIC

Ordförande

Serienummer: 19670807xxxx

IP: 98.128.xxx.xxx

2024-03-21 09:10:10 UTC

Lena Susanne Forsberg

ÅR - VD / Styrelseledamot

Serienummer: 19601016xxxx

IP: 178.174.xxx.xxx

2024-03-21 12:00:37 UTC

Maria Elisabeth Ljung

ÅR - VD / Styrelseledamot

Serienummer: 19861016xxxx

IP: 193.235.xxx.xxx

2024-03-21 14:39:37 UTC

Bernt Micael Engström

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19700113xxxx

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-03-21 21:01:47 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Härnösand Energi Och Miljö AB, org.nr 556526-3745

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Härnösand Energi Och Miljö AB för räkenskapsåret 2023-01-01 – 2023-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dessas finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehåll i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Härnösand Energi Och Miljö AB för räkenskapsåret 2023-01-01 – 2023-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Skellefteå den dag som framgår av vår elektroniska underskrift
Ernst & Young AB

Micael Engström
Micael Engström
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Bernt Micael Engström (SSN-validerad)

Signing Partner

Serienummer: 19700113xxxx

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-03-21 20:59:00 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Årsredovisning 2023 Technichus i Mitt Sverige AB - instruktion till ombud på bolagsstämma

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att uppdra till kommunens ombud att på bolagsstämman för Technichus i Mitt Sverige AB rösta för

- att fastställa resultaträkningen och balansräkningen,
- att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och
- att bevilja Technichus i Mitt Sverige AB:s styrelse och verkställande direktör ansvarsfrihet för år 2023.

Beskrivning av ärendet

Enligt Aktiebolagslag (2005:551) är alla aktiebolag skyldiga att årligen hålla en bolagsstämma. Innehållet och tillvägagångssättet är lagstadgade i detalj, bland annat ska bolagets årsredovisning och frågan om ansvarsfrihet behandlas på bolagsstämman.

I kommunala bolag där kommunen står som ägare utser kommunfullmäktige ett ägarombud till bolagsstämman. Kommunfullmäktige har att årligen besluta om instruktion till ombudet på hur denne ska rösta på bolagsstämman.

Technichus i Mitt Sverige AB har upprättat årsredovisning med tillhörande revisionsberättelse och -rapport framtagna av bolagets auktoriserade revisor. Revisorn har tillstyrkt fastställelse av resultat- och balansräkningarna, dispositionen av vinst enligt förvaltningsberättelsen samt ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören.

Socialt perspektiv

Ärendet handlar om formalia och har ingen social dimension.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen koppling till natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunala bolag lyder under såväl kommunallagen som aktiebolagslagen.
Bolagsstämmans tillvägagångssätt och innehåll regleras i aktiebolagslagen.

Beslutsunderlag

Årsredovisning Technichus i Mitt Sverige AB 2023
Revisionsberättelse
Revisionsrapport

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Årsredovisning
för
Technichus i Mitt Sverige AB

556558-7242

Räkenskapsåret

2023

h

*2nd Ar Mc
S-ABEG*

Styrelsen och verkställande direktören för Technichus i Mitt Sverige AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Technichus grundades 1998 och ägs sedan 2013 av Härnösands kommun. Technichus i Mitt Sverige AB är ett av Sveriges 19 Science centers med målet att på ett lustfyllt sätt väcka intresset för naturvetenskap och teknik för barn, ungdomar och vuxna.

Bolaget bedriver Science center-verksamhet i enlighet med Härnösands kommuns ägardirektiv, Skolverkets villkor för statsbidrag och rådande medlemskriterier från branschföreningen (FSSC).

Företaget har sitt säte i Härnösand.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Technichus generellt. Företaget har även till viss del återfått besökande skolor från närliggande kommuner samt bedrivit en del uppdragsförsäljning. Med grund i detta har företaget ökat sin omsättning från föregående år. Bolaget har dock märkt av en fortsatt återhållsamhet avseende bokningar av konferenser och andra externa aktiviteter.

Under 2023 har företaget fortsatt med att stärka besökarupplevelsen, främst då med kringaktiviteter under lovveckorna. Under företagets högsäsong sommaren, genomfördes temadagar på framsidan av huset som komplement till besöket i byggnaden. Utöver detta verkade även bolaget för att stärka sitt sommarerbjudande genom anordnande av aktiviteter för fritidshemmen, tipsslingor och magnetfiske.

Företagets samverkan med Mittuniversitetet är fortsatt stark och omfattande. I momentet historisk matematik och praktisk teknik har ett stort antal lärarstudenter besökt Technichus för att utbildas av bolagets lärare samt för att möta barn/elever från kommunens skolor. Utöver detta har Technichus och Mittuniversitetet samverkat i en mängd aktiviteter såsom exempelvis forskarfredag, barnens universitet, SIMS, Skogsinnovatörer etc.

Under året har ett antal projekt som bolaget ägt/varit part i avslutats, och samtidigt har nya projekt påbörjats. Bolaget har tillsammans med 2047 Science center samt vår gemensamma branschförening Föreningen Svenska Science Centers genomfört en förstudie med syfte att undersöka hur vi tar vidare de resultat som framställts i projektet Modern Mines, med ett tydligt fokus på den gröna omställningen. Företaget har även genomfört entreprenörsprogram i samtliga kommuner i Västernorrland under sommaren 2023 genom projektet Sommarlovsentreprenör 2.0. Slutligen har bolaget, tillsammans med Härnösands gymnasium och Mittuniversitetet startat forskningsprojektet *Berikande Utmaning* som syftar till att stödja särskilt begåvade elever.

Bolaget har under året erhållit statsbidrag för Science centers enligt budgeterat belopp. Utöver detta har företaget även genomfört workshops inom programmering för Västernorrland/Jämtland/Dalarna på

Hand AR MC
TS EG CB

uppdrag av Skolverket. Dessa uppdrag har genomförts under såväl vår- som hösttermin.

Avseende företagets publika ytor har resurser lagts under 2023 för att renovera/optimera de lärosalar som återfinns i byggnaden. Utöver detta har vi även rustat och reparerat befintliga utställningsmiljöer.

Lärcentrum och Technichus har fortsatt sitt samverkansarbete under 2023 avseende VR-studion. Företaget märker av en stor efterfrågan på konceptet som numera även är ett tydligt affärsben för Technichus.

Inför sommaren 2023 lanserade företaget en ny hemsida samt en ny visuell identitet. Sedan dess har företaget fortsatt arbetet med att paketera och rikta företagets värdeerbjudande till de olika målgrupperna.

Under 2023 har företaget fortsatt den fina samverkan med förskola/skola/skolförvaltning. Under 2023 har företaget mött 7246 barn/elever i programverksamhet, samt ytterligare 149 unika barn/ungdomar som deltagit i kursverksamheten Techclub. Under året har ett stort fokus varit att fortsätta utveckla/arbota med IKT-nätverket för förskolan, samt att bygga upp ett centralt resurscentrum i teknik innehållandes programmeringsverktyg för kommunens förskolor/skolor.

Bolaget har genomfört större utbildningsaktiviteter under året. Skolhackathon i Minecraft är ett koncept som utvecklats av Technichus i Mitt Sverige AB, Bron Innovation samt Ung Företagsamhet Västernorrland, och under 2023 genomfördes detta koncept i elva regioner och involverade drygt 2000 elever. Även konceptet Skogsinnovatörer som genomfördes tillsammans med Mittuniversitetet och Skogen i skolan involverade ett antal högstadielklasser från Kramfors kommun. Slutligen har företaget genomfört konceptet *innovationshack* för lågstadiet i Västernorrland, där deltagande elever arbetar för att utveckla lösningar på reella case inom besöksnäringen som levererats av näringslivet. Innovationshacket har genomförts i samverkan med Bizmaker och vårt regionala näringsliv.

Trots hög inflation och det rådande världsläget fortsätter Technichus att redovisa ett starkt positivt resultat och en ökad omsättning även för 2023. Det positiva resultatet har sin grund i ökad försäljning kopplat till besöksmålet, samt även en ökad efterfrågan avseende VR-studion.

Under 2024 planerar bolaget för satsningar på att stärka besöksmålet Technichus genom utvecklandet av en skoglig utställning i samarbete med skogsnäringen.

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	11 817	11 020	10 272	9 031	10 421
Resultat efter finansiella poster	524	333	678	1 129	422
Soliditet (%)	67,6	76,6	73,8	78,6	61,9

Förändringar i eget kapital

	Aktie- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	1 400 000	2 797 216	297 408	4 494 624
Disposition enligt beslut av årsstämman:				
Balanseras i ny räkning		297 408	-297 408	0
Årets resultat			0	0
Belopp vid årets utgång	1 400 000	3 094 624	0	4 494 624

AR Mc
S Eg
Mc

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	3 094 714
Årets Resultat	0
	3 094 714

disponeras så att	
i ny räkning överföres	3 094 714
	3 094 714

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

h

*Yul AR Mc
B E G B*

Resultaträkning

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.			
Nettoomsättning		11 817 063	11 019 722
Övriga rörelseintäkter		1 538 034	1 630 960
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		13 355 097	12 650 682
Rörelsekostnader			
Handelsvaror		-723 126	-722 671
Övriga externa kostnader		-3 370 305	-3 066 826
Personalkostnader	2	-8 941 830	-8 562 707
Summa rörelsekostnader		-13 035 261	-12 352 204
Rörelseresultat		319 836	298 478
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		204 599	34 262
Räntekostnader och liknande resultatposter		-73	-5
Summa finansiella poster		204 526	34 257
Resultat efter finansiella poster		524 362	332 735
Bokslutsdispositioner			
Lämnade koncernbidrag		-524 362	-35 237
Summa bokslutsdispositioner		-524 362	-35 237
Resultat före skatt		0	297 498
Årets resultat		0	297 498

h

Arbe AR Mc
CS EG TB

Balansräkning

Not

2023-12-31

2022-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter

3

0

0

Summa immateriella anläggningstillgångar

0

0

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer

4

0

0

Summa materiella anläggningstillgångar

0

0

Summa anläggningstillgångar

0

0

Omsättningstillgångar

Varulager m. m.

Råvaror och förnödenheter

90 883

79 374

Summa varulager

90 883

79 374

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

144 980

243 881

Övriga fordringar

144 725

94 193

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

961 119

808 442

Summa kortfristiga fordringar

1 250 824

1 146 516

Kassa och bank

Kassa och bank

5 305 020

4 643 427

Summa kassa och bank

5 305 020

4 643 427

Summa omsättningstillgångar

6 646 727

5 869 317

SUMMA TILLGÅNGAR

6 646 727

5 869 317

h

AR Mc
ES Eg - JB

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		1 400 000	1 400 000
Summa bundet eget kapital		1 400 000	1 400 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		3 094 714	2 797 216
Årets resultat		0	297 498
Summa fritt eget kapital		3 094 714	3 094 714
Summa eget kapital		4 494 714	4 494 714
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		16 486	16 146
Leverantörsskulder		172 774	139 112
Skulder till koncernföretag		524 362	0
Övriga skulder		474 004	475 482
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		964 387	743 863
Summa kortfristiga skulder		2 152 013	1 374 603
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		6 646 727	5 869 317

h

Apud AR Me
R EG B

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Avskrivning

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

Koncessioner, patent, varumärken samt liknande rättigheter 5-10 år

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg, installationer 5 år

Utställningar 3 år

Definition av nyckeltal

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före extraordinära intäkter och kostnader.

Soliditet

Eget kapital i förhållande till balansomslutningen

Not 2 Medelantalet anställda

	2023	2022
Medelantalet anställda	12	13

Not 3 Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	137 196	137 196
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	137 196	137 196
Ingående avskrivningar	-137 196	-137 196
Utgående ackumulerade avskrivningar	-137 196	-137 196
Utgående redovisat värde	0	0

AR Me
AR Me
AR Me

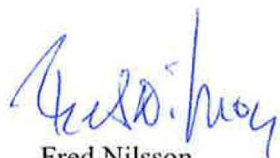
Not 4 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	9 085 493	9 085 493
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	9 085 493	9 085 493
Ingående avskrivningar	-9 085 493	-9 085 493
Utgående ackumulerade avskrivningar	-9 085 493	-9 085 493
Utgående redovisat värde	0	0

h

AR Mc
AR Mc
AR Mc

Härnösand den 21 februari 2024

Fred Nilsson
Ordförande

Ulla Bylund

Andreas Rönnqvist

Eva Goës

Ted Sundin

Markus Claesson
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats den 27 februari 2024

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Technichus i Mitt Sverige AB, org.nr 556558-7242

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Technichus i Mitt Sverige AB för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Technichus i Mitt Sverige ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till Technichus i Mitt Sverige AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Technichus i Mitt Sverige AB för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till Technichus i Mitt Sverige AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Örnsköldsvik den 27 februari 2024

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeannette George, +46-611-348016
jeannette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Sammanträdestider 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att kommunstyrelsens arbetsutskott sammanträder kl. 8.15 följande datum:

21 januari
11 februari
11 mars
15 april
13 maj
19 augusti
16 september
14 oktober
11 november
9 december

att kommunstyrelsen sammanträder kl. 8.15 följande datum:

14 januari
4 februari
4 mars
2 april
6 maj
27 maj
2 september
7 oktober
4 november
25 november

Beslutet gäller under förutsättning av fullmäktiges beslut om motsvarande sammanträdesdatum för fullmäktige.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunfullmäktige sammanträder kl.13.15 följande datum:

24 februari
24 mars

28 april
26 maj
16 juni
29 september
27 oktober
24 november
15 december.

Beskrivning av ärendet

Inför sammanträdesåret 2025 har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram förslag på sammanträdesdagar för kommunstyrelsen, dess utskott samt kommunfullmäktige.

Socialt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Beslutsunderlag

Förslag på sammanträdestider för år 2025.

Petra Werner
Kanslichef

Jeannette George
Kommunsekreterare

Bilagor

Bilaga – Sammanträdestider 2025

Organ	STOPP	Majoritetsmöte (beredning AU)	Presidieträff inför AU (beredning)	AU	Majoritetsmöte (beredning KS)	Presidieträff inför KS (beredning)	KS	KF-Presidiet (beredning)	KF
Tid kl.	14:00	13:15/10:00	13:15	08:15	13:15/10:00	13:15/10:00	08:15	08:15	13:15
Datum	2024	2 dec 2024	9 dec 2024	10 dec 2024	10 dec 2024	13 jan	14 jan	-	-
	7 jan	13 jan 10:00	20 jan	21 jan	21 jan	3 feb	4 feb	10 feb	24 feb
	27 jan	3 feb 10:00	10 feb	11 feb	11 feb 10:00	3 mars 10:00	4 mars	10 mars	24 mars
	24 feb	3 mars	10 mars	11 mars	11 mars 10:00	31 mars	2 apr	8 apr	28 apr
	31 mars	7 apr	14 apr	15 apr	15 apr 10:00	5 maj	6 maj	12 maj	26 maj
	28 april	5 maj	12 maj	13 maj	13 maj	26 maj	27 maj	2 juni	16 juni
	4 aug	11 aug	18 aug	19 aug	19 aug	1 sep	2 sep	9 sep	29 sep
	1 sep	8 sep	15 sep	16 sep	16 sep	6 okt	7 okt	14 okt	27 okt
	29 sep	6 okt	13 okt	14 okt	14 okt	3 nov	4 nov	10 nov	24 nov
	27 okt	3 nov	10 nov	11 nov	11 nov	24 nov	25 nov	1 dec	15 dec
	24 nov	1 dec	8 dec	9 dec	9 dec 2025	Jan 2026	Jan 2026	Jan 2026	Jan 2026

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeannette George, +46-611-348016
jeannette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Partistöd 2024 - Samlingsnummer

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att partistöd utbetalas för år 2024 i enlighet med gällande reglemente för kommunalt partistöd i Härnösands kommun.

Beskrivning av ärendet

Kommuner och regioner får enligt kommunallagen ge ekonomiskt stöd till politiska partier. Kommunfullmäktige har i reglementet för partistöd beslutat om utformning och omfattning: hur reglerna går till och vilka belopp som gäller. Kommunfullmäktige ska årligen besluta om partistöd ska betalas ut under innevarande år.

Socialt perspektiv

Bidrag till politiska partier betalas i syfte att stärka den lokala demokratin.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen miljöanknytning

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Partistöd regleras i Kommunallagen (2017:725) 4 kap. 29-32 §§ samt i kommunens reglemente för partistöd där detaljerna för rekvisering av bidraget framgår.

Beslutsunderlag

Reglemente – Kommunalt partistöd Härnösands kommun, 2022-04-29, KS2022-209.

Petra Werner
Kanslichef

Jeannette George
Kommunsekreterare